



مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۵ شنبه ۲۲ اسفند ماه ۱۳۴۲

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲ - طرح و تصویب دو فوریت و طرح فی المجلس
- ۳ - طرح و تصویب لایحه تأسیس وزارت آب و برق .
- ۴ - طرح و تصویب دو فوریت و طرح فی المجلس
- ۵ - طرح و تصویب لایحه تأسیس وزارت آبادانی و مسکن و ارسال بمجلس سنا .
- ۶ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس ساعت ۶ و چهل و پنج دقیقه بعد از ظهر بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

دکتر یگانه (معاون پارلمانی نخست وزیر) - بطوریکه

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

آقایان معظم استحضار دارند امروز سه لایحه از طرف جناب آقای نخست وزیر تقدیم مجلس شورای ملی شد، یک لایحه با همکاری صمیمانه آقایان محترم تصویب رسیدند و لایحه دیگر برای امروز عصر در دستور قرار گرفت، البته نسبت به سه لایحه تقاضای دو فوریت شده بود که فعلاً از مقام ریاست استدعا دارم که لایحه مربوط بمقررات آب و برق را مطرح بفرمایند تا عرایض خود را باستحضار آقایان برسانم (بعضی از نمایندگان - اول لایحه مسکن را مطرح بفرمائید) اگر آقایان اجازه بفرمایند اول لایحه آب و مطرح بشود.

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر امین - بهادری -

پرویزی - رجائی - ساکینیان - دکتر صاحب قلم -

دکتر قراقرلو - رضوی - سرتیپ پور - دکتر ضیائی - بانو

دکتر دولتشاهی - آقای دکتر موثقی .

غائبین بی اجازه - آقایان : روحانی - مهرزاد -

مبارکی .

غائبین مریض - آقایان : دکتر سام - سرلشکر

همایونی .

رئیس - لایحه دولت نسبت به تأسیس وزارت آب و

رئیس - چون وقت کم بوده است صورت جلسه گذشته حاضر

نشده است انشاء الله برای جلسه بعد صورت جلسات تقدیم خواهند شد.

برق مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

۲ - طرح و تصویب دو فوریت و طرح فی المجلس

لایحه تأسیس وزارت آب و برق

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

از آنجا که منابع آب و نیروی برق از مؤثرترین

رئیس - آقای دکتر یگانه بفرمایند .

عوامل پیشرفت اقتصادی و اجرای قانون برنامه عمرانی کشور میباشد و از آنجا که مصرف آب و برق در توسعه کشاورزی و صنایع کشور و همچنین در فراهم ساختن آسایش و رفاه و بالابردن سطح زندگی مردم تأثیر فراوان دارد و از آنجا که تحقق این هدفها موکول بتهیه و اجرای طرحهای مناسب و تدوین معیارها و مشخصات فنی و ارشاد و هدایت مؤسسات و افراد در استفاده از منابع آب و نیروی برق میباشد و از آنجا که اجرای این نظر موکول بوجود سازمان مجهز و متمم کرسی تشخیص میگردد لذا دولت ایجاد وزارت جدیدی را بنام وزارت آب و برق لازم میداند و لایحه تأسیس وزارت آب و برق را دره ماده تقدیم و تصویب آنرا بقید دو فوریت تقاضا مینماید.

نخست وزیر - حسنعلی منصور

لایحه تأسیس وزارت آب و برق

ماده ۱ - بمنظور حداکثر استفاده از منابع آب کشور و تأمین برق کافی برای مصارف شهرها و روستاها و نیازمندیهای کشاورزی و صنعتی وزارت آب و برق باشکایلات لازم برای انجام وظایف اساسی زیر تأسیس میشود:

الف - تهیه و اجزای برنامهها و طرحهای مربوط بتأمین آب و انتقال آن بمرکز سده مصرف

ب - اداره تأسیساتیکه طبق بند «الف» این ماده ایجاد میشود و بهره برداری از آنها

ج - نظارت بر نحوه استفاده از منابع آب کشور

د - نظارت بر اجرای ساختن فاضل آب شهرها و صنایع

ه - تهیه و اجرای برنامهها و طرحهای تولید و انتقال نیرو و بمنظور تأسیس مراکز تولید برق منطقه ای و ایجاد شبکه های فشار قوی سراسری کشور

و - اداره تأسیسات برق که طبق بند «ه» این ماده ایجاد میشود و بهره برداری از آنها

ز - نظارت بر نحوه استفاده از نیروی برق از طریق وضع مقررات و موازین لازم

ماده ۲ - سازمان آب تهران و بنگاه برق تهران و بنگاه مستقل آبیاری و سازمان برق ایران و سایر سازمانهای دولتی که برای احداث بهره برداری از سدها و منابع آب کشور بوجود آمده اند طبق اساسنامه و مقررات خاص خود اداره بهره برداری شده و وزارت آب و برق مسئول انجام وظائف و اختیارات سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شهرداری

ها و سازمان برنامه و مؤسسات مذکور خواهد بود. اختیارات و وظایف وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و سازمان برنامه و شهرداریها در سازمان های مذکور تدریجاً طبق تصویب نامه هیئت وزیران بوزارت آب و برق واگذار خواهد شد و تغییرات لازم در اساسنامه سازمانها نیکه وظایف آنها بوزارت آبادانی و مسکن واگذار میشود به پیشنهاد وزارت آب و برق و تصویب هیئت وزیران بعمل خواهد آمد.

ماده ۳ - بوزارت آب و برق اجازه داده میشود که در اجرای وظایف موضوع بندهای «ب» و «و» ماده ۱ این قانون مؤسساتی را که طبق اصول بازرگانی اداره خواهند شد بوجود آورد - اساسنامه مؤسسات مزبور از طرف وزارت آب و برق تهیه و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴ - آئین نامه های اجرائی این قانون توسط وزارت آب و برق تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء گذارده خواهد شد.

ماده ۵ - دولت مأمور اجرای این قانون میباشد.

رئیس - فوریت اول لایحه مطرح است، راجع

بفوریت نظری نیست؟ آقای مصطفوی جنابعالی موافقت با

مخالف (مصطفوی - موافقم) چون نیست فوریت اول این

لایحه مخالفی نیست بفوریت اول رأی میگیریم، خانمها و آقایانیکه با فوریت اول این لایحه موافقت خواهش

میکنم قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد فوریت

دوم لایحه مطرح است، راجع بفوریت دوم هم نظری نیست؟

(اظهاری نشد) بفوریت دوم لایحه رأی میگیریم، خانمها

و آقایانیکه موافقت قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند)

تصویب شد، چون ۱۵ نفر از خانمها و آقایان تقاضا کرده اند

کافی المجلس مطرح شود فوریت سوم این لایحه مطرح است

نظری نیست (اظهاری نشد) بنا بر این بفوریت سوم این لایحه

رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت با فوریت سوم

خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند)

تصویب شد.

۳ - طرح و تصویب لایحه تأسیس وزارت آب و برق

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای آقایان موافقت یا مخالف؟ (آقایان - تذکری دارم) آقای کبیری موافقت یا مخالف؟ (کبیری - موافقم) آقای دکتر امامی مخالفید بفرمایید.

دکتر امامی - شهادت همکاران بنده حتی الامکان سعی میکنم کمتر وقت مجلس را بیکریم (احسنت)

و اوقات آقایان را بیهوده تلف نکنم ولی این لایحه چون مربوط به آب و برق است و بعقیده بنده دو امر مهم است یعنی و من الماء کل شئی حی و برق هم که روشنائی است بنده ناچار شدم که تذکری

عرض کنم با ارادتی که بجناب آقای مهندس روحانی دارم

و ایشان را مراد لایق و شایسته و توانائی میدانم (عدل طباطبائی

پس موافقت؟) گرفتاری مردم بخصوص طبقه سوم روی

برق های خصوصی است علاوه بر اینکه برقی ب مردم نمیدهند

جیستان هم چاه و بل است و پول گزافی از مردم میگیرند

و جز زحمت و گرفتاری برای مردم فایده دیگری هم ندارند

حتی من خیال میکنم که آقایان محترم نمایندگان و

خانمها نظرشان باشد که چندی پیش یکی از شرکتهای

برق که نمیکشیم را بیستم با تمام دزدی از برق

شهرداری مورد تعقیب قرار گرفت و بجای اینکه از نیروی

برق خودش استفاده کند گو با استفاده از سیم برق شهرداری

میکرده، امروز که بحمدالله نیروی برق ایران بحدی

رسیده که میتواند بهمه برق بدهد و با این گرفتاریهای

کد بر قهای خصوصی برای مردم ایجاد کرده اند و افعلاً بیشتر حخته

کلا هیرداری دارد که بنده خود هم گرفتار شستم (صحیح است)

جناب آقای مهندس روحانی نمیدانم چه فکری کرده اند

برای این قبیل بر قها، خیلی علاقه دارم که ایشان اگر

ممکن است بک توضیحی راجع بر فع شر این مردمانی

که سالیان دراز است بناوین مختلف مردم را ناراحت و

اذیت میکنند و هم پول میگیرند و هم مایه ناراحتی مردم

هستند بدهند که بینیم چه فکری کرده اند.

رئیس - آقای صدری کیوان بفرمائید.

صدری کیوان - علماء علم الاجتماع را عقیده بر اینست

که دوام و بقا و پیشرفت هر ملتی موکول با استفاده از

نیروهای طبقه متوسط و تأمین رفاه و آسایش آن طبقه

میباشد، خوشبختانه شاهنشاه معظم و مفخم ما که آنی

از فکر آسایش آحاد و افراد این ملت و کلیه طبقات آن

بخصوص طبقه متوسط و غیر متمکن بیرون نیستند (صحیح

است) بمنظور تحقق بخشیدن باین اصل کلی علمی و

اجتماعی طی منشور مقدس خودشان دو قسمت از منشور

اختصاص باین مطلب فرمودند، برای تبدیل سیستم کشاورزی کهنه و منسوخ محو فوئودالسم و طبقه ارباب و از بین بردن سیستم ارباب و رعیتی قانون مقدس اصلاحات ارضی را

پیشنهاد و مستقر فرمودند که تا امروز بنده از طرف همه آقایان عزیز

از پیشگاه باری تعالی تشکر میکنم که بحمدالله و المنه

این قانون مقدس بنحو بسیار قاطع و مستحکم و خوبی

بمرحله اجراء در آمده است (صحیح است) سهم کردن

کارگران عزیز و غیور و بسیار شرافتمند ایرانی در سود

کارخانجات مبتنی بر رعایت این اصل مسلم انسانی است

(صحیح است) با این مراتب بزعم اینجناب اکنون که

متعاقب انقلاب سفید و مقدس ما روح سازندگی در کالبد

اجتماع ایرانی دمیدن گرفته و سازندگی در کلیه شئون

اجتماع ملاحظه بنحو بارزی متجلی است دولت وقت مسئول

و موظف است که يك قسمت از این سازندگی را صرف رفاه

و آسایش طبقه غیر متمکن مخصوصاً دهقانان آزاد و کارگران

بسیار شرافتمند بنماید (احسنت) خوشبختانه دولت جناب

آقای منصور در برنامه بسیار درخشان خودشان این قسمت

را مانند سایر قسمتها بخوبی رعایت فرموده اند (صحیح است)

تقدیم این لایحه با ارتباطی که نیروی برق و آب در بهبود

زندگی اجتماعی دهقانان و کارگران دارد بهترین دلیلی

است که میتوانم حضور آقایان عزیز عرضه بدارم اگر اراضی

حاصلخیز ما بیشتر و بهتر آبیاری شوند مسلماً سطح کشت بالا

میرود محصولات کشاورزی بیشتر میشود، سطح زندگی دهقانان

ترقی خواهد کرد همچنین اگر برق در سراسر مملکت

بقیمت ارزان تهیه گردد در اقتصاد صنعتی ما بسیار مؤثر

میاقتد، وضع کارخانجات بهتر از این خواهد شد و کارگران

عزیز ما سطح زندگیشان ترقی خواهد کرد.

آقایان عزیز نمایندگان معظم بطوری که در برنامه دولت

ملاحظه فرموده اند دولت باین دوماه حیاتی و مهم توجه

خاصی مبذول فرموده و وزارتخانه مخصوصی را مسئول بهتر

اداره کردن این دو موضوع فرموده است، در صدر وظایف

این وزارتخانه استفاده بیشتر از آبهای تحت الارضی و

فوق الارضی تنقیه قنوات، حفر چاههای عمیق و بالاخره

برقرار کردن سیستم آبیاری جدید را کنجانیده است هم منظور

برق ارزان در سراسر مملکت را پیش بینی فرموده است،

بنده امیدوارم دولت جناب آقای منصور در اجرای منویات

مبارک شاهنشاه معظم و خدمت بملت ایران موفق گردد و

تقدیم این لایحه را من بقال نیک میگیرم برای اینکه در اولین روزهای خدمتگزاری این دولت ملاحظه میکنیم که لوابح بسیار مفید و سودبخش تقدیم پارلمان ایران کرده است (احسنت).

رئیس - آقای کبیری بعنوان موافق مشروط صحبت میفرمایند. بفرمائید.

کبیری - همیشه توصیه شده است که عدالت اجتماعی رعایت بشود، خداوند متعال این امر را بفرستادگان خودش توصیه فرموده است به دولت جناب آقای منصور هم که بفرمان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مأمور تشکیل کابینه شده اند توصیه رعایت عدالت اجتماعی شده است و بنده بارها عرض کرده ام در اینجا باید توجه به حوائج عمومی کرد، در این حوائج عمومی لااقل باید حداقل حوائج عمومی را برای همه تأمین کرد، باز بنده میترسم که برای این وزارتخانه ای که جدیداً تأسیس خواهد شد هزینه های هنگفت صرف شود مثلاً استخر های شنا دریاچه های مصنوعی برای تفریح و گردش و فلان و این ها ایجاد شود و حال اینکه در همین مکان مقدس

بعضی مجلس نمایندگان محترم رساندم که در حوزه انتخابیه بنده حتی آب شور هم برای خوردن نیست در صالح آباد، ایلام در مهران در دهلران مردم برای يك مقدار آب شیرین جان میدهند بایستی واقعاً این وزارتخانه جدیداً تأسیس بفکر آن جاها باشد، حداقل حوائج عمومی را توجه کند، در دولت سابق

بموجب اقداماتی که بعمل آمد اقداماتی که بنده کردم مقرر شد حلقه چاه در ایلام پشتکوه احداث کنند فقط برای آب آشامیدنی آنها که آب مشروب ندارند. مهندسین رفته اند آنجا محل چاهها تعیین شد ولی هنوز این چاهها حفر نشده انتظار داریم و با این لایحه باین شرط موافقت میکنم که جناب آقای مهندس روحانی تشریف بیاورند و بما نوید بدهند و تمهید بفرمایند که مناطق عقب افتاده مملکت را در درجه اول توجه میفرمایند (صحیح است) باز بفکر آن جاهائی که فعلاً آب تصفیه شده هست نباشند باید رفت در مناطق عقب افتاده آب خوردن برای مردم آنجا تهیه کرد سد کنجان چم و سد میمه را بنده بخاطر دارم از ۱۳۱۸ باین طرف مرتب از طرف سازمان برنامه مأمورین

و مهندسین میروند و موجب هزینه های سرسام آوری شده و هنوز به نتیجه نرسیده (دکتر رهنوردی - مادر نارنگ آب خوردن نداریم شما چه میگویی بنده کیلومتری تهران است) انشاء الله آب آنجا هم تأمین خواهد شد، این سد کنجان چم که از آن طرف مرز همه جور وسایل هست و از آب ما حداکثر استفاده را میکنند ولی خود ما از آن آب استفاده

نمیکنیم، امیدوارم جناب آقای مهندس روحانی باین نکات توجه داشته باشند جهت تأمین حداقل حوائج برای همه مردم خاصه مناطق عقب افتاده اقدام فرمایند موضوع دوم که میخواستم باستحضار برسانم موضوع برق است شاید کم و بیش نمایندگان محترم استحضار داشته باشند در اکثر شهرستانها امروز نزاع بین شهرداری و شرکت برق است همه جا این مطلب هست، شرکت برق استثمار میکند بهر نحوی که دلش خواسته کرده بالطبع با هر کیفیتی بعضی شهرداران که عناصر درستی بوده اند و صحیحی بوده اند خواسته اند خدمت کنند نتوانسته اند واقعاً در مقابل این شرکت ها کاری انجام بدهند، من باین کیفیت با این لایحه موافقم که فکری بحال این شرکتها بشود، بنده معتقدم که یکی از کارهای ضروری این وزارتخانه رسیدگی بشود شرکت برق شهرستانها است که نرخ معین و يك واحدی برای همه مردم باشد علی ای حال بنده بیشتر از این مصدع وقت آقایان نمیشوم فقط تقاضایم این است که توجه بحداقل ما بحتاج عمومی بشود و عرض دیگری ندارم (احسنت).

رئیس - آقای مصطفوی موافقت با مخالف؟ (مصطفوی - موافقم) آقای سرلشکر نکوزاد بفرمائید.

سرلشکر نکوزاد - بنده خیلی معذرت میخواهم همینطور که آنشب در بحث برنامه دولت بعضی همکاران محترم رسید از طرز بیانات آقایان سنت پارلمانی مخالف و موافق نشان داده نمیشود، بنده میخواستم تذکری بدهم البته تشکیل وزارت آب و برق يك عملی است بسیار بجا لیکن باید این را توجه داشت که صرف نظر از وضع آب تهران که بسیار عالی تا کنون اداره شده است بنده آقای مهندس روحانی را اصلاً نمیشناختم فقط اینجا دیدم (چند نفر از نمایندگان - بسیار مرد شریفی است) بسیار مرد شریفی است بسیار از خیرشان را شنیده بودم ولی زیارتشان

نکرده بودم در این کابینه در مجلس شورای ملی خدمتشان رسیدم ایشان آب تهران را بسیار عالی اداره کرده اند و نمونه ای است برای سایر دستگاهها حتی وزارت دارائی الساعه برای تعیین مالیات از پرونده های این اداره استفاده میکند امیدوارم روی لوله کشی آب شهرستانها توجه بفرمایند که بسیار خراب و ناقص است در حوزه انتخابیه بنده لرستان سازمان برنامه يك لوله کشی کرده است که اسمش لوله کشی است بندگان اعلیحضرت همایونی که تشریف فرما شدند آنجا بعرضشان رسید فقط میخواستند گزارش بدهند این شهرستان هم لوله کشی شده لوله کشی شده ولی يك لوله کشی بسیار ناقص، فقط در خیابانها، در مسیر خیابانها لوله کشی کرده اند حتی بدون اینکه در سه راهها و یا چهارراهها آن لوله های انشعابی را وصل کنند، بنده فکر میکنم که حالا تمام راه را باید بهم بریزند که بتوانند لوله های انشعابی را در سه راهها و چهار راهها وصل کنند لوله کشی الشتراسما گفتند انجام میدهیم گفته اند بررسی شده ولیکن تا کنون انجام نشده است بنده نظر وزیر محترم آب و برق را باین نکته جلب میکنم و راجع به برق هم باید تکلیف این بر قها روشن شود یکی برق تهران است که آقای دیگر امامی تذکر فرمودند فرض کنید چند سال پیش يك شرکتها تأسیس شده و زحمت کشیدند بفرمایش آقای دیبیم که آنجا به بنده میفرمودند بسیار عمل بجائی بود برای اینکه برق نبود لیکن حالا که دولت میتواند شبکه برق توسعه پیدا کرده حقیقتاً این بر قهای اختصاصی مثل يك دولتی در دولت دیگر، تمام این شبکه ها مخلوط است برای اینکه سرمایه گذاری محترم شمرده شود ممکن است این آقایان بروند جاهای دیگر، بالاتر، محلهائی که برق نیست، شبکه تهران نمیتواند اینها را تغذیه کند تقویب کند بروند آنجا اما راجع به برق شهرستانها چندی پیش هیئت عامله بی برق خرم آباد آمده بودند اینجا میگفتند مادر بلا تکلیفی هستیم چون برای اینکه اداره برقی تشکیل شده است و ما از لحاظ نیروی برق درز جیمیم باید تقویت کنیم کارخانه میخواستیم از وهابزاده، میرویم اداره برق میگوئیم شما که گفتید بر قها را اداره برق خریداری میکند آیا توسعه بدهیم یا توسعه ندهیم، جوابی باینها نداده اند و اینها بلا تکلیف مانده بودند وقتی صحبت تشکیل وزارتخانه شد گفتیم بر گردید

بدمحل و در تهران سرگردان نباشد و از کارتان باز نماند بروید قریباً این وضع روشن میشود. بنده تمنی میکنم از وزیر محترم آب و برق که تکلیف آب و برق شهرستانها را روشن بفرمایند که آیا این برق خریداری میشود تا چه مدتی میتواند از شبکه های خودشان استفاده کنند آیا باید نیروی برقشان را تقویت کنند یا اینکه بیخود سرمایه گذاری نکنند، این را روشن بفرمایند که اینها در بلا تکلیفی نمانند، بنده این نظر مخالفی که عرض کردم برای این بود که بتوانم این مذاکرات را بعرض برسانم (احسنت).

رئیس - آقای مهندس روحانی.

وزیر آب و برق - بنده خودم را بسیار خوشوقت و مسرور میدانم که در حضور خانها و آقایان محترم نمایندگان ملت سر تعظیم فرود میآورم (احسنت) در روندگی اشخاص ممکن است خوشبختی هائی یا بدشانسی هائی پیدا شود، بنده از آن میردم خوشبختی هستم (یکی از نمایندگان - از اول هم خوشبخت بوده اید) که موکل آب مردم بوده ام حالا هم با لطف خداوند موکل آب و برق هموطنان عزیزم شده ام (یکی از نمایندگان - ان شاء الله موفق باشد) و امیدوارم بالطف آقایان نمایندگان محترم بتوانم منویات اعلیحضرت همایون شاهنشاه را که برای رفاه ملت ایران همیشه تا کید میفرمایند تا حدودی که در قدرت و امکان مملکت هست بمرحله عمل بگذارم (انشاء الله) اما دلیل تشکیل وزارت آب و برق و اینکه اعلیحضرت همایونی تأکید فرمودند چنین وزارتخانه ای تشکیل شود و دولت جناب آقای منصور جزء برنامه دولت معرفی کردند تأمین رفاه مردم ایران است سرمایه گذاری هائیکه تا کنون در کار آب و برق چه از طرف دولت و چه از طرف مؤسسات خصوصی شده بقدری است که ایجاب میکند نظم و انتظام نوبنی، نظم نوبنی برای این کار فراهم شود. تا هم مردم در رفاه باشند و هم مؤسسات خصوصی که سرمایه گذاری کرده اند تکلیف خودشان را با مردم بدانند بطور کلی بنده از اظهارات آقایان اینطور استنباط کردم که يك عدم رضایت شدیدی نسبت بمؤسسات بر قهای خصوصی وجود دارد (صحیح است - صحیح است) بمناسبت همین عدم رضایت بود که وزارت آب و برق بوجود آمده و من امیدوارم

که وزارت آب و برق بتواند موجبات این عدم رضایت را کشف کند دلایلش را کشف کند و موجبات رفع این عدم رضایت را فراهم آورد (انشاء الله) بطور کلی سازمان آب و برق ایران که لایحه آن اکنون در مجلس شورای ملی است یکی از دلایل تقدیم آن ولایحه ای که بعداً تقدیم خواهد شد تعیین روابط و ایجاد معیارها و مأخذی برای مؤسسات برق است بطوریکه هم مردم تکلیف خودشان را بدانند و هم مؤسسات برق وظایف و تعهدات خودشان را بطور مستند و روشن و قانونی یاد آور شوند اما راجع به وزارتخانه آب و برق بطوری کلی هدف اینست که در سطح احتیاجات مملکتی تأمین نیازمندیهای آب زراعتی و صنعتی و احتیاجات شهرها از لحاظ آب و برق بشود و تا حدودی که ممکن است امکانات مالی و انسانی ما اجازه میدهد از منابع فوق العاده مملکتمان استفاده کنیم و بتوانیم سطح بیشتری زیر کشت ببریم و برق بیشتری بخصوص برای روستاها تأمین کنیم . بنده امیدوارم این توضیحاتی که عرض کردم در باره کلیات لایحه مورد توجه خانمهای محترم و آقایان نمایندگان محترم قرار بگیرد و اگر توضیحات بیشتری راجع به مواد و جزئیات باشد بعداً عرض خواهم رسانید (احسن)

رئیس - آقای مصطفوی (مصطفوی - موافقم)

(نمایندگان - رأی رأی) خوب آقای مصطفوی هم بیاناتشان را بفرمایند بعد.

مصطفوی - بنده تصور میکنم این عدم آمادگی که آقایان نمایندگان محترم دارند برای اینکه اظهارات نماینده موافق را بشنوند دلیل بر این است که همه قانع شده اند (صحیح است) و همه با اجرای این لایحه موافقت میکنند و معذرتاً اصول پارلمانی بعد از مذاکره و صحبتی که میکنم مخالف کرده بنده باید دلایلی که دارم عرض کنم تا آقایانی که قانع شده اند قانع تر شوند بنده تصور میکنم که تقدیم لایحه تشکیل وزارتخانه های سه گانه یکی از اولین اختراعات کابینه آقای منصور است بخصوص وزارت آب و برق . برای اینکه دلایلی که در این محفل مقدس مخالفین و موافقین ابراز کردند همه یک معنی در برداشت و آن این بود که وضع شهرستانها از نظر بدی برق ، کمی برق و نبودن آب فوق العاده بد است

بنا بر این تردیدی نیست که فکر تشکیل وزارت آب و برق باین منظور شده است که وضع اسفناک گذشته بهتر شود و بنده با لیاقتی که در آقای مهندس روحانی سراغ دارم تردیدی ندارم که در این کار توفیق پیدا میکنند. مسئله برق امروز یک مسئله ای است که از صورت تفنن خارج شده صنعت با برق ارتباط دارد کشاورزی با برق ارتباط دارد (صحیح است) اصولاً در دنیای امروز این فکر پیدا شده که حتی برای یک قاره از یک مرکز برق استفاده کنند و تمام قاره از یک مرکز بزرگ برق استفاده کنند در ایران هم این فکر پیدا شده و در لایحه سازمان برق ایران پیش بینی شده که برقیهای ناحیه ای در مراکز استان تشکیل شود تا از نیروهای متفرق که بیهوده بهدر میرود جلوگیری شود در اصفهان فعلاً وضع برق زیاد بد نیست بنده بادم می آید با بودن بیست تأیست و پنج کارخانه غالب خیابانهای شهر خاموش بود (معمدی - وضع برق اصفهان بسیار بد است و مردم هم بسیار ناراضی هستند) در حالیکه کارخانجات صنعتی اصفهان برق زیاد داشت و برقیها بهدر میرفت (معمدی - آنوقت مردم بایه سوز زندگی میکردند) و بنا بفرمایش آقای معمدی نماینده محترم اصفهان مردم اصفهان پایه سوز زندگی میکردند، وضع آب فوق العاده بد است همانطور که جناب آقای کبیری فرمودند در ایلام آب خوردن پیدا نمیشود. بنده یک مرتبه دیگر هم بستم این تریبون عرض کردم که در حوزه انتخابیه بنده مردم آب شور میخورند بنابر این ، این گرفتاریهایی که هست باید برای رفع این گرفتاریها هر چه زودتر آقایان موافقت بفرمایند که وزارت آب و برق تشکیل شود و اختیارات قانونی به آقایان داده شود تا دستشان باز باشد تا بتوانند گرفتاریهایی را که از لحاظ آب و برق برای همه مردم مملکت هست رفع کنند. بنده عرض دیگری ندارم و یقین دارم آقایان محترم همه بمسائل مبتلابه مردم آشنا هستند و گرفتاریها را میدانند و بالایحه موافقت میفرمایند. عرض دیگری ندارم.

رئیس - در صورتیکه نظری نیست بورد در شور موادرای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول مطرح است. (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱ - بمنظور حداکثر استفاده از منابع آب کشور و تأمین برق کافی برای مصارف شهرها و روستاها و نیازمندیهای کشاورزی و صنعتی وزارت آب و برق با تشکیلات لازم برای انجام وظایف اساسی زیر تأسیس می شود:

الف - تهیه و اجرای برنامه ها و طرحهای مربوط بتأمین آب و انتقال آن بمرکز عمده مصرف.

ب - اداره تأسیساتی که طبق بند الف این ماده ایجاد میشود و بهره برداری از آنها.

ج - نظارت بر نحوه استفاده از منابع آب کشور.

د - نظارت بر جاری ساختن فاضل آب شهرها و صنایع.

ه - تهیه و اجرای برنامه ها و طرحهای تولید و انتقال نیرو بمنظور تأسیس مراکز تولید برق منطقه ای و ایجاد شبکه های فشارقوی سراسری کشور.

و - اداره تأسیسات برق که طبق بند « ه » این ماده ایجاد میشود و بهره برداری از آنها.

ز - نظارت بر نحوه استفاده از نیروی برق از طریق وضع مقررات و موازین لازم.

رئیس - آقای مهندس بهبودی (مهندس بهبودی - مخالفم) بفرمائید.

مهندس بهبودی - بنده نظرم این است که جناب آقای مهندس روحانی یک توضیحی بفرمایند چون در بند الف قید شده «تهیه و اجرای برنامه ها و طرحهای مربوط بتأمین آب و انتقال آن بمرکز عمده مصرف». باز در بند « ه » ذکر شده: «تهیه و اجرای برنامه ها و طرحهای تولید و انتقال نیرو بمنظور تأسیس مراکز تولید برق منطقه ای و ایجاد شبکه های فشارقوی سراسری کشور». خیلی متشکر میشوم اگر یک توضیحی بفرمایند که مصرف کننده درید اختیار شما خواهد بود یا شما برق را تولید میکنید بشهرها و بمرکز عمده مصرف میرسانید و سروکار مردم بادستگاههای غیرمجهزی است.

رئیس - آقای مهندس روحانی وزیر آب و برق - بنده قبلاً خدمت خانمها و آقایان

نمایندگان محترم عرض کردم که وظایف وزارت آب و برق در سطح احتیاجات مملکتی خواهد بود (یکی از نمایندگان - یعنی چه ؟) باین معنی که

وزارت آب و برق باید خودش را بتدریج مجهز کند تا آب مورد احتیاج تمام مملکت را اعم از روستاها برای کار کشاورزی و آب مورد احتیاج صنعتی و آب مصرفی شهرها را فراهم کند اگر آقایان توجه بفرمایند بقسمت اخیر بند الف ملاحظه میفرمایند نوشته شده «تأمین آب و انتقال آن بمرکز عمده مصرف» بموجب قانون شهرداریه تعهداتی که شهرداریه در مقابل مردم دارند توزیع برق و آب از وظایف شهرداریه است در حدود شهرها ، اگر وزارت آب و برق در امر توزیع آب و برق داخل شهرها که جزء وظایف شهرداریه است دخالت کند این نقض غرض خواهد شد باین معنی که همیشه ما میگوئیم ما میل داریم که مردم شهرها درس نوشت و در کار خودشان دخالت کنند و اگر وزارت آب و برق در نقش توزیع آب و نقش توزیع برق و رساندنش تا درخانه مصرف کننده دخالت کند این مغایرت دارد با وظایف شهرداریه باین مناسبت وزارت آب و برق نیروی برق مورد احتیاج و مقدار آب مورد احتیاج مملکت را در حدود احتیاجات مملکتی و بمقادیر بسیار عمده تهیه خواهد کرد. در مورد آب کشاورزی بنده بطور کلی عرض میکنم نقشه این است که شبکه های درجه اول و دوم توزیع آب کشاورزی تا نزد یک مزارعی که حداقل مساحتشان صد هکتار باشد تدریجاً ایجاد خواهد شد ، ولی توزیع این آب در آن صد هکتار جزء وظایف مؤسسات روستایی و شرکتهای تعاونی یا شورای ده است فرقی نمیکند بسته باین است که شورای ده باشد یا شرکت تعاونی باشد با کمک فکری و فنی وزارت آب و برق بتواند آب را بمزارع روستاها برساند در مورد برق هم همینطور که عرض کردم تأمین نیروی برق مورد احتیاج مملکت روی شبکه های ملی یعنی نایبنا لایزه .

در تمام مملکت بطور ملی نه خصوصی در روی شبکه های سراسری ملی تهیه خواهد شد و تا نزدیکترین محل مصرف باتانسیون خیلی بزرگ برده خواهد شد و اما نظر جناب آقای مهندس بهبودی دایره بانکه آیا باز هم گرفتاری این مؤسسات خصوصی خواهند بود بنده بعرض آقایان رسانیدم که وزارت آب و برق و سازمان برق ایران که بموجب لایحه خاصی تشکیل شده و جزو سازمان آب و برق خواهد بود این سازمان با تعیین مقیاسها و معیارها و استانداردها نظارت خواهد کرد که برق در شهرستانها طبق اصول فنی و علمی توزیع شود

و از این بعد گرفتاری رفع بشود (انشاءالله) البته بنده نگفتم که فردا صبح این کار را خواهم کرد ولی در یک زمان طولانی ما موفق خواهیم شد که یک شبکه بزرگ و صحیحی داشته باشیم و هر روز نظارت بکنیم که آن شبکه طبق مشخصات فنی باشد و هر روز مملکت ما نمایشگاه کالاهای مختلف ممالک مختلف دنیا نباشد و سعی کنیم با ایجاد کار شاید صنایع مختلف در مملکت ما تهیه بشود و بنابراین نگرانی جنابعالی از این لحاظ باید رفع شده باشد (صحیح است)

رئیس - آقای آقایان موافقید یا مخالف؟ (آقایان - مخالفم) پس صبر کنید یک موافق صحبت بکند. آقای مهندس آراسته مخالفید یا موافق؟ (مهندس آراسته موافقم) بفرمائید.

مهندس آراسته - استنباط بنده از مقدمه و متن ماده ۱ با توضیحاتی که جناب آقای مهندس روحانی فرمودند اینست که تأمین آب زراعی روستاها هم بر عهده وزارت آب و برق است ولی اصل ماده ۱ لایحه یک سکتتهای دارد که اگر توجه بفرمائید این نظر را نمیرساند «بمنظور احداث استفاده از منابع آب کشور» جمله تمام می شود و تأمین برق کافی برای مصارف شهرها و روستاها مثل اینکه وظیفه تأمین آب برای شهرها و روستاها نباشد (نخست وزیر - جمله

را بهم اتصال بدهید) قسمت اول استفاده از منابع آب کشور است قسمت دوم جمله تأمین برق کافی برای مصارف شهرها و روستاها است در صورتیکه اگر عبارت اینطور بود که تأمین آب و برق کافی برای مصارف شهرها و روستاها برای مصارف منظور کاملاً روشن و صریح معلوم میشد (صحیح است) (یکی از نمایندگان - آتش افتاده)

رئیس - پیشنهاد بفرمائید. آقای آقایان.

آقایان - بنده مجبورم که بفسلفه تأسیس سازمان برنامه مقدمتاً یک مطلبی را عرض کنم. سازمان برنامه تأسیس شده بود برای اینکه پروژه بدهد اعتبار تأمین بکند پول بدهد و نظارت بکند و دستگاههای اجرایی وزارتخانهها امور را انجام بدهند و کارها انجام بشود منتهی آقای ابتهاج آمد و گفت من عقل کلم وزارتخانهها مجهز نیستند در دستگاههای اجرایی مخل هستند باید خودم اجرا بکنم نتیجه را آقایان همه ملاحظه فرمودید که مواجه باشکست شد با این معنی پولی که خرج کردند و نتیجه ای که گرفتند با هم مناسب نبود پولی که خرج شد خیلی بیشتر از آنچه چیزی بود که

برای مملکت عاید شد اگر دولت آمده است و تصمیم گرفته است که امور اجرایی را از سازمان برنامه تفکیک کند اما ضمن امور اجرایی نباید که امور مطالعه، دفتر فنی و نظارت و بقیه صلاحیتهای سازمان برنامه منتقل بشود به دولت. بنظر بنده چون در همین ماده ۱ لایحه مقرر شده است که تهیه و اجرای برنامه تهیه برنامه های باستی با سازمان برنامه باشد و اجرائش باید با وزارت آب و برق باشد اگر قرار باشد که یک سازمان برنامه کوچکی هم در وزارت آب و برق برای مطالعه و مهندسی مشاور و دفتر فنی در اینجا تأسیس کنیم پس سازمان برنامه را میخواهیم چکار کنیم بنابراین بنده معتقدم چنانچه موافقت کنید که کلمه تهیه در بند (الف) و تهیه در بند (ب) حذف شود دولت اجرا کننده باشد طرحی را سازمان برنامه بدهد در اجرائش نظارت کند و بوجه اش را تأمین کند برای اینکه ما الآن اگر از آن اصولی که قبلاً داشتیم مجدداً منحرف بشویم قطعاً موفق نمیشویم همانطور که آقای ابتهاج موفق نشدند.

رئیس - آقای مهندس ارفع موافقید بفرمائید.

مهندس ارفع - بنده تصور میکنم بین موافق و مخالف هم یک حالت خاصی وجود دارد که متأسفانه در آئین نامه پیش بینی نشده است و این حالت شامل حال بنده است نسبت به اصل موضوع بنده مخالفتی ندارم و موافقم اما در اینجا نکاتی هست که لازم است به دولت تذکر بدهم و با توضیحاتی که داده میشود و با آن توجه شود تا در تنظیم و تصویب لایحه بنحو صحیح اقدام شود. اولاً در بند الف این ماده تذکر داده شده که «تهیه و اجرای برنامه ها و طرح های مربوط تأمین آب و انتقال آن بر عهده مصرف» توضیحی که جناب آقای نخست وزیر یا جناب آقای مهندس روحانی خواهند فرمود راجع به تهیه برنامه و بنده هم معتقدم که باید یک خط تفکیکی بین کار سازمان برنامه از لحاظ تهیه برنامه و اجرای آن از لحاظ اجرایی روشن و مشخص باشد خواهند فرمود البته ما را روشن خواهد کرد. تأمین آب در اینجا گویانکه در متن ماده با اصلاحی که آقای مهندس آراسته پیشنهاد فرمودند تقریباً بهم آواز بین خواهد بود ولی بازم انتقال آب بر عهده مصرف از نظر کشاورزی مفهوم صحیح نخواهد داشت. صحیح است که کانالهای درجه اول و دور این دستگاه

تأسیس خواهد کرد ولی جائیکه کانال دوم خاتمه پیدا خواهد کرد مرکز عمده مصرف نیست که بگوئیم تا این نقطه که رسید اینجا مرکز عمده مصرف است و تا اینجا وظیفه وزارت آب و برق خاتمه پیدا کرده و از این بعد آنها درجه سه و چهار را بعهده شرکت های تعاونی و یا خود مردم و اگذار بکنند منظور بنده اینست که در مورد کشاورزی استعمال «مرکز عمده مصرف» صحیح نیست. مطلب دوم اینست که در قسمت (ب) بنظر بنده یک اصلاح عبارتی کوچکی اگر بشود مفید است و اینست که اگر بنویسند که «اداره تأسیساتی که در اثر اجرای بند الف این ماده بوجود می آید» نه «طبق بند الف» برای اینکه اگر ما بگوئیم طبق بند الف بوجود می آید این صحیح نیست بهتر است نوشته شود «بر اثر اجرای بند الف» البته این یک موضوع اما نکته اساسی که میخواستم عرض کنم اینست که در بند ج «نظارت بر نحوه استفاده از منابع آب کشور» قید شده است این مطلب نظارت بر نحوه استفاده از منابع آب کشور از نظر کشاورزی فوق العاده وسیع است و بنده نمیدانم وزارت آب و برق چه قسمتی از این نظارت را انجام خواهد داد بنده لازم است که توضیح بدهم که منابع آب کشور که در اینجا نوشته شده است شامل چشمه سارها، رودخانه ها و آب های تحت الارضی و تمام منابع آب است اگر بنا شود که نحوه استفاده از قنوات را وزارت آب و برق بخواهد انجام دهد چه جور اینرا انجام میدهد این قنوات اختصاص به املاک مردم دارد و پس از اجرای مرحله دوم تقسیم اراضی در دست اشخاص و یا شرکتهای تعاونی که تعیین میشوند قرار میگیرند و اینها نظارت بر این قنوات و نحوه استفاده از این قنوات خواهند کرد

پس وزارت آب و برق چه خواهد کرد مطلب دوم اینست که یک قسمت از وزارت کشاورزی منتزع شده و در بنگاه مستقل آبیاری مستقر است که سابقاً بنام اداره مهندسی زراعی نامیده میشد وظیفه این اداره مهندسی زراعی بررسی طرح صحیح آبیاری، تعیین نحوه صحیح آبیاری، تعیین موقع صحیح آبیاری و تعیین میزان آب مورد نیاز انواع مختلف نباتات است. یعنی کار این دستگاه

یک دستگاه بررسی تمام معنی است اما این دستگاه در بنگاه مستقل آبیاری است در ماده دوم این لایحه میرسیم با اینکه بنگاه مستقل آبیاری جزء وزارت آب و برق خواهد شد و با انتقال بنگاه مستقل آبیاری به وزارت آب و برق تکلیف این دستگاهی که کارش رشرش است در این مملکت و میبایستی با سایر امور کشاورزی مملکت توأم باشد چه خواهد شد و طبعاً وظیفه وزارت آب و برق این نخواهد بود که کارهای بررسیهای قسمت کشاورزی را انجام بدهد؟ بفرمائید تکلیف این موضوع را هم در اینجا روشن بفرمائید در قسمت «د» (نظارت بر جاری ساختن فاضل آب شهرها و کارخانه ها) نوشته شده بنده این را نفهمیدم اگر توضیح بفرمائید بنده هم روشن میشوم. در هر حال بنظر بنده اگر نکاتی که عرض کردم مخصوصاً از نظر قنوات و از نظر حفر چاههای عمیق مورد توجه قرار بدهید بعداً اشکالی در اجرای این لایحه و در وظایف این وزارتخانه پیش نخواهد آمد.

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر - البته تقصیر با تنگی زمان است که فرصت نبود توضیحات بیشتری قبلاً بعرض برسد و قدری مسائل با هم مخلوط میشود موضوع برنامه ریزی همانطور که جناب آقای مهندس بهبودی فرمودند الآن ما داریم برنامه ریزی مملکت را سالم میکنیم بنده اینرا عرض میکنم برای اینکه در لایحه دیگری هم که مطرح میشود همین مسئله هست تأسیس وزارت آب و برق و تأسیس وزارت مسکن و آبادانی هم از لحاظ تمرکز فعالیتها آب و برق در مملکت و تأمینش در شهرها و روستاها هم از لحاظ صرفه جویی کامل در هزینه های مملکتی و هم از لحاظ تأمین مسکن عمومی و هم از لحاظ عمران دهات و برنامه های وسیعی که در روستاها باید بمرحله اجرا بگذاریم و سازمانهای صحیح و مجهزی که امروز در مملکت وجود ندارد و ما بتوانیم این امور را از سازمان برنامه منتزع کنیم و در آنجا متمرکز کنیم. سازمان برنامه مستقیماً راهسازی میکند. وزارت راهی موجود است که وقتی بهتر هم تکمیل بشود میتواند تمام امور راهسازی مملکت را از لحاظ اجرایی عمل کند و سازمان برنامه فقط بر نامه منطبق با احتیاجات مملکت و تأمین اعتبارات آن را خواهد کرد ولی برای

مسئله چنین سازمانی وجود ندارد بانک ساختمانی چندین سال است در این مملکت وجود دارد و سازمانهای دیگری هم ردیف این بانک بوجود آمده است ولی دولت توجه کاملی باین مسئله نکرده است و موضوع مسکن متأسفانه بصورت غامضی در آمده است و هشتاد درصد مردم این مملکت در خانه هائی زندگی میکنند که اصول بهداشتی اصلاً ندارد (صحیح است) هشتاد درصد مردم این مملکت در خانه هائی زندگی میکنند که واقعاً در عرف و عادت معمول به آنها اسم خانه نمی شود اطلاق کرد (صحیح است) بنظر من توسازی ایران باید از تأمین بهداشت و غذا و تأمین مسکن برای رفاه حال عمومی باشد و این دولت شاید در صدر برنامه اش این موضوع را گذاشته است و مورد مرحمت مجلس هم قرار گرفت باین علت است که ما اول از روستاها شروع کردیم و واقعاً مطلبی که هیچوقت بمنظور نظر نبوده موضوع عمران دهات و شهرها و مناطق کارگری است شهر هائی که بنده عرض میکنم اگر از تهران بگذریم واقعاً ده های بزرگی هستند و بهیچوجه من الوجوه باینها اسم شهر نمی شود اطلاق کرد (صحیح است) معیار شهر سازی در این مملکت وجود ندارد و سبک معماری ایران که در بعضی نقاط دنیا نفوذ کرده در مملکت ما از بین رفته است اینها بعلم نداشتن تشکیلات و بعلم نداشتن مدیریت صحیح و نداشتن تمرکز در کارهاست این مسائل مدتها مورد مطالعه قرار گرفته در این لواحق مورد نظر است لایحه تأسیس وزارتخانه آب و برق چنانکه ملاحظه میفرمائید بسیار با دقت تنظیم شده است، بنده استدعا میکنم که جناب آقای مهندس بهبودی مثل اینکه تشریف ندارند و جناب آقای فلیکس آقایان توجه بفرمایند نظر جناب آقای آقایان کاملاً صحیح است ما کارهای اجرائی را سعی کرده ایم از سازمان برنامه بگیریم و در این مسائل مؤسباتی که جنبه اجرائی دارند بوجود بیاریم این موضوع تهیه و اجرای برنامه ها را خواستم عرض کنم تا بحال وزارتخانه ها و دستگاههای ما آمادگی از لحاظ فنی برای اجرای طرح نداشتند ولی مبنای برنامه ریزی این است که ابتدا طرحی بوسیله دستگاههای اجرائی تهیه شود سازمان برنامه داده شود و سازمان برنامه آن طرح را در چهارچوب مقدرات مالی و تقسیم آن طرح ها از لحاظ الاهم فالاهم در امور اجرائی مملکت تقسیم کند،

بتصویب برسانند بدستگاه اجرائی ابلاغ کند و آن دستگاه اجرائی اجرا کند والا اگر ما بخواهیم در تمام مسائل يك دستگاه را مسئول قرار بدهیم و مقرر كز بكنیم همان گرفتاری را در بر دارد که بهترين وظایف اصلی و اساسی را انجام بدهند بنده فکر میکنم که مفهوم و معنای برنامه نویسی يك قدری مورد عدم توجه قرار گرفته است و این توضیح را بنده باوجود اینکه تصور میکنم که لازم نباشد در حضور آقایان توضیح داده شود ولی لازم بود که عرض کنم که این صحیح است فرض بفرمائید که وزارت آبادانی و مسکن باید آماده کند خودش را و اعلام کند و طرح هائی تهیه کند برای ایجاد ده هزار خانه مسکونی در تهران این را میفرستند با سازمان برنامه سازمان برنامه از لحاظ معیارهای علمی و فنی از لحاظ معیار شهر تهران به تعداد خانه هائی که باید در آن سال ساخته شود در چهارچوب مقدرات مالی که بجهت تریب در مملکت تقسیم بشود تصویب میکنند میگویند ما سال بیش از ۳۵۰۰ خانه در این استان شما نمیتوانید بسازید اگر قرار بشود از ابتدای تمام این کارها را سازمان برنامه بکنند همان عب و نقصی را پیدا میکرد که جناب آقای مهندس بهبودی و آقای فلیکس آقایان در باره آن اشاره فرمودند، وزارت آب و برق مسئول تهیه و تأمین و استفاده از جدا کثیر ایجاد نیروی برق و آب سطحی و زیر زمینی برای مملکت است نه مسئول توزیع و نه مسئول فروش آب و وزارت آب و برق شبکه های قوی برق را باید تأمین کند و بگوید من این برق را اینجا تحویل میدهم باین قیمت و بقیه کارها مربوط سازمان های اجرائی دیگر است، همچنین در مورد آب، آب راهم از لحاظ مطالعه تهیه میزان احتیاجات بجهت تناسبی باید از آب های زیر زمینی استفاده بشود و چه جور آبهای زیر زمینی را مهار بکنند و از اینها بجهت صورتی استفاده بکنند بجهت نحوی شبکه آبیاری مملکت تنظیم بشود و بهمین ا گذار بشود بدستگاههای اجرائی که در این قسمت وزارت کشاورزی است که از این شبکه آبیاری استفاده میکنند و باید در امر کشاورزی مورد استفاده قرار بدهد، این است که خواستم عرض کنم این مسائل با توجه و با مطالعه تهیه و تنظیم شده است نظریات خانم ها و آقایان نمایندگان محترم مورد نهایت احترام است در باره مطلبی که آقای مهندس آراسته فرمودند بمنظور حداکثر استفاده از منابع آب کشور بنده میخواستم با اجازه از حضور خانم ها و آقایان این کلمه کشور را از سطر اول حذف کنم

و بیادیریم سطر دوم بنویسیم شهر ها و روستاها و نیاز مندیهایی کشاورزی و صنعتی کشور که شامل آب و برق سراسر کشور ایران بشود با بصورت تصور میکنم که ماده او بندهای آن بهیچوجه من الوجوه اشکالی ندارد و باز هم اگر نظریاتی باشد دولت استقبال میکند ولی اگر عرایض بنده کافی و وافی بود برای توجه آقایان بنظر بنده در باره این ماده رای بدهند.

رئیس - در صورتی که نسبت بماده اول نظری نباشد پیشنهادات قرائت میشود.

میر افضل - بنده يك تذکری داشتم که اگر اجازه بفرمائید عرض کنم.

رئیس - بفرمائید.

میر افضل - بنده تذکری در مورد ماده اول بنظرم رسید که بعضی آقایان میرسانم شاید توضیحی داده شود و رفع این ابهام از بنده بشود. اولاً استحضار دارید که قوانینی برای حریم چاهها و قنوت در قوانین موضوعه کشور الآن هست که در اینجا اشاره ای بآن نشده است که در اینجا مصلحت بود که این توجه داده میشود که آن قوانینی که الآن مربوط بحریم قنوت و چاهها است برای استفاده از آب های زیر زمینی هم مورد استفاده است و خوب بود در اینجا این توجه داده میشود ماده ۱ همانطور که جناب آقای نخست وزیر فرمودند اصلاح سند و رفع ابهام از آنجا شد در بندج نوشته است (نظارت بر نحوه استفاده از منابع آب کشور) در صورتیکه فکر میکنم نظارت بر نحوه استفاده از برق کشور هم ضروری باشد (فره چورلو در بند (ز) آمده و نظر جناب عالی تأمین است) اجازه بدهید بنده گمان میکنم ضروری باشد (بعضی از نمایندگان در بند (ز) است) در بند (ز) بلی عرض میکنم خدمتتان، استفاده از برق الآن همینطور که همکاران محترم قبلاً تذکراتی دادند گرفتاری برق بخصوص در تهران بلحاظ دشواریهایی که مردم ببارق های خصوصی دارند مشکلات زیادی است بنده فکر میکنم که بند (ز) را از اینجهت نوشته اند که بر قهای خصوصی را که مردم گرفتار هستند باید گفت کسانی که برق خصوصی دارند که بنده هم یکی از آنها هستم باید عرض کنم که برق نداریم همه شب چراغ نفتی و شمع آماده است و شبی دو سه مرتبه باید از آنها استفاده کرد برق خصوصی کسی که دارد یعنی

برق ندارد بنابراین وضع قوانین لازم مقررات لازم برای برق هاشاید بنی بر این بوده است که برق های خصوصی را باین ترتیب که قوانین تهیه بشود و اصلاح بشود، شاید بند (ز) بآن منظور بوده است ولی نظارت بر نحوه استفاده از نیروی برق برای کشور این مسئله دومی است که بر عهده این وزارتخانه جدید التاسیس است، نظر بنده بر این بود یکی راجع بقوانینی که برای حریم قنوت و چاهها که هم اکنون داریم یکی هم راجع بموضوع بر قهای خصوصی دیگر عرضی ندارم.

مهندس صائمی - يك توضیحی قرار بود راجع بقنوت و نحوه استفاده از قنوت بدهند که بجهت ترتیب است.

رئیس - آقای دکتر رهشوردی.

دکتر رهشوردی - بنده خیلی خوشوقتم که جناب آقای نخست وزیر آمدند و اسمی از بهداشت بردند برای اینکه در تمام این لایحه که تقدیم شده است بنده انتظار داشتم این موضوع یاد آوری شده باشد که تأمین آب سالم چقدر در بهداشت عمومی تأثیر دارد در صورتیکه هیچ اسمی از بهداشت برده نشده بود و خیلی خوشوقتم که جناب آقای نخست وزیر تشریف آوردند و فرمودند که تأمین آب سالم در تأمین بهداشت عمومی خیلی تأثیر دارد، همانطور که خانم ها و آقایان محترم میدانند اغلب امراض از آب ناشی میشود و یکی از راههایی که ما میتوانیم بهداشت را تأمین کنیم تهیه آب سالم است، از طرف دیگر میخواستم ببینم با وجود آمدن این وزارتخانه آیا در کنترل مصرف آب کشور بطور کلی چه شهرستان چه شهر و چه روستاها چه پروژه های باجه نقشه ای باجه پلانی در نظر گرفته اند برای اینکه بنده در نارمک زندگی میکنم آقای مهندس روحانی هم وارد هستند چون بارها مزاحمتان شده ام در مورد آب مشروب نارمک علاوه بر اینکه ما آب مشروب نداریم بعضی جریانات پیش می آید که انسان را هم متاثر میکند و هم زندگی را دشوار میکند برای اینکه يك هفته پیش مثلاً بنده اطلاع دادم که این نانوائی که آنجا هست والبته مرد مسلمان هم هست می آید این آبی که شب ها در جوی می آید و خیلی کثیف و آلوده است و من نمیخواهم بیشتر شرح بدهم این آب را در يك آب انبار جمع میکند و فردا با آن خمیر درست میکند و این نان میشود و این نان را بنده باید بخورم که دکتر بهداشت هستم و در

تا بهک زندگی میکنم و از طرف دیگر همین کار را هم در دستورانها انجام میدهند و هنوز هم باور بفرمائید که اهالی نازمک میروند از فئات باسط آب بر میدارند و میبرند بخانه هایبها با سیستم صدسال پیش، البته عدهای که سطح فکرشان تا اندازه ای بالاتر باشد یک زحمت دیگری که میکشند و این آب را میجو شانند و میخورند ولی عدهای دیگر همینطور میخورند و با انواع و اقسام امراض دچار میشوند، بنده میخواستم بدانم در این مورد وزارت آب و برق چه نقشه ای دارد و چه خواهد کرد دیگر اینکه بنده میخواستم از موقعیت استفاده کنم و عرض جناب آقای نخست وزیر و آقای مهندس روحانی برسانم که در این مملکت مامنابع آب معدنی بسیار خوبی داریم که میشود از آنها استفاده کرد مثلاً در همین نزدیکی آبدلی پارسال تابستان که ما درم مریض بود رقتیم و استفاده کردیم حقیقتاً نمیدانم خانها و آقایان تشریف برده اند آنجا یا نه موقعی که انسان رد میشود میبند که این آبهای معدنی که میآید بیرون در حالی است که بخار میکند در وسط تابستان و از این جویها رد میشود و میرود در یک خزیندهای خیلی کوچک و بسیار کثیف و افرادی که غیر وارد در امور بهداشت هستند اینها را درست کرده اند از لحاظ اینکه منبع درآمدی برایشان باشد و استفاده کنند.

رئیس - آقای دکتر رهنوردی در مورد لایحه صحبت بفرمائید و از موضوع خارج نشوید.

دکتر رهنوردی - بنده میخواستم در این مورد هم وزارت آب و برق که بوجود میآید فکری بکنند هم از لحاظ آبروی مملکت و هم از لحاظ بهداشتی تا کسانی که میروند آنجا بهتر و بیشتر استفاده کنند یعنی از لحاظ با اصطلاح بیلابقی و هم از لحاظ طبیی، دیگر اینکه در اینجا نوشته اند (نظارت برجاری ساختن فاضل آب شهرها و صنایع) بنده نفهمیدم اگر منظور از نظارت این است که میخواهند مجرای فاضل آب بسازند و جاری بکنند یا همینطور میخواهند جاری نکنند نظارت بوضع فاضل آب که خیلی مهم است و جناب آقای مهندس روحانی هم که در آمریکا تحصیل کرده اند میدانند که این موضوع فاضل آب چقدر مهم است و چه استفاده هایی از لحاظ شیمیائی از فاضل آب میشود یعنی تبدیل فاضل آب بکود شیمیائی میکنند

و این منبع در آمد خیلی خوبی است برای دولت ما میشود استفاده کرد و بنده استدعا میکنم که در این مورد بنده را روشن بفرمائید.

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر - همانطور که بنده عرض کردم حق بر این است که چون با عجله این لایحه تقدیم شده است از نظرات آقایان استفاده بشود و توضیحات بنده بنظر قانع کننده نیاید که مطالبی که آقایان فرمودند همه صحیح است ولی ممکن است قسمتم، از وظایف وزارت آب و برق نباشد، ما منظورمان تأمین آب و برق و استفاده از آب مملکت است مثلاً فرض بفرمائید اگر رودخانه ای از کنار یک شهری عبور میکند و این شهر از آن استفاده نمی کند وزارت آب و برق خواهد توانست که مقذورات و امکانات استفاده از این آب را برای آن شهر تهیه کند و با اینکه یک ناحیه ای آب زیر زمینی کافی داشته باشد - فرض کنید مثل نزدیک فروین و وظیفه وزارت آب و برق است که این آب زیر زمینی را بیاورد روی زمین، ولی دیگر موجهاتی که باید استفاده و بهره برداری از آن آب را بکنند چه از لحاظ آب مشروب، چه از لحاظ توزیع آب، چه از لحاظ استفاده کشاورزان، دیگر ارتباطی با وزارت آب و برق ندارد، یعنی فرض بفرمائید اگر سد لتیان ساخته میشود برای آب تهران، این سد و ساختمان این سد و تأمین این آب برای شهر تهران با وزارت آب و برق است. ولی این آب را بوسیله کانال میآورد و وقتی واگذار کردند بازمان آب تهران عمل تصفیه اش عملیات تجارتیش با یک سازمان دیگر است و دیگر ارتباطی با وزارت آب و برق ندارد. وزارت آب و برق توزیع آب خوردن در شهرها با دردهات را نمیکند آب بوجود میآورد میدهد بدستگاه های مربوطه اگر لوله کشی باید بشود باید شهرها انجام بدهند. اینها یک مطالب کاملاً تکنیکی و یک مسائل کاملاً اساسی است و این لایحه برای تأسیس این وزارتخانه است و مقذار زیادی از لوابح یا تصویب نامه ها با آن صورت دیگری خواهد بود که نحوه استفاده از این تشکیلات را روشن خواهد کرد که دولت هم این مسائل را نمیتواند در یک صفحه و یک قانون متمرکز کند. بدین جهت بنده میخواستم استدعا کنم از دوستان که اگر پیشنهاد هایی بصورت متفرق فرموده اند اگر جرات نباشد پس بگیرند و

این لایحه با این صورت بمتوان ماده ۱ با نهایت دقت تنظیم شده، این نظارت بر نحوه استفاده از منابع آب کشور بهمان منظور است که اشاره فرمودند از لحاظ چاه عمیق هم نظر آقایان را تأمین میکند. یعنی نظارت میکند طوری از این آب زیر زمینی در روی زمین استفاده شود که خللی بچاه های عمیق دیگر وارد نشود. این مقررات چه چیز را تنظیم میکند؟ یک مطالعات دقیقی که بصورت تصویب نامه هاییکه در این قانون در نظر گرفته شده است این را عمل میکند. ماده ۲ راجع بتمام سازمانهای آب و برق است که کاملاً روشن کرده است که این سازمانهای آب و برق که تشکیل شده است به چه صورت در این سازمان آب و برق ادغام بشود و چه جور یک سیاست واحد هم آهنگی نسبت باین سازمانها اعمال خواهد شد. بنگاه آبیاری که جناب آقای مهندس ارفع فرمودند، این بنگاه آبیاری منتقل میشود بوزارت آب و برق و با اصطلاح وزارت آب و برق ناظر بنگاه آبیاری خواهد شد. آن قسمت مهندسی زیراعی اگر بآید بماند خواهد ماند و اگر بآید منتزعه بشود بوزارت کشاورزی انتقال پیدا کند طبق یک ماده یا یک تصویب نامه ای این کار عملی خواهد شد. این مسائلی است که دولت تهیه میکند و تمام اینها مطالبی نیست که بعنوان قانون در اینجا تقدیم شود بنده میخواهم استدعا کنم و البته بنده حاضرم تا سه صبح هم حضور خانها و آقایان باشم ولی چون میدانم که این مسائلی که میفرمائید دولت از لحاظ مملکت خواهی و یا توجه کامل این قوانین را تنظیم کرده و دولت دقت لازم را در مواد این قانون کرده است و با این همه اگر راهنمایی بیشتری باشد از آن راهنمایی استقبال می کنیم.

رئیس - در صورتیکه نظر دیگری نباشد پیشنهادها قرائت میشود.

خواجه نوری - بنده بهم خودم اگر پیشنهاد مکرری دارم تقاضا میکنم حذف شود.

(پیشنهادها شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید که ماده ۱ لایحه تأسیس وزارت آب و برق بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۱. بمنظور حداکثر استفاده از منابع آب و برق کشور و تأمین آب و برق کافی تا آخر مهندس آراسته.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بنده خواستم استدعا کنم با آن توضیحی که بنده عرض کردم منظور جنابعالی را تأمین میکند بمنظور تأمین آب و تأمین برق کافی برای مصارف شهرها و روستاها و نیاز مندیهای کشاورزی و صنعتی کشور (مهندس آراسته - باز تأمین آب را نمی رساند) اینکه میفرمائید اصلاح شود تأمین آب و برق جمله استفاده از منافع آب کشور ناظر باین است.

رئیس - آقای مهندس آراسته.

مهندس آراسته - پس گرفتیم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود: پیشنهاد مینماید کلمه «تهیه» از بند الف و ه ماده ۱ حذف شود.

رئیس - آقای فلیکس آقایان.

آقایان - با توضیحی که جناب آقای نخست وزیر دادند که منظور تهیه طرحهای مقدماتی است و در صورت مجلس هم منعکس است. بنده پیشنهادم را مسترد میکنم (اجست).

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

چون در بند الف شهرها و روستاها اشاره نشده پیشنهاد میکنم بند الف اینطور نوشته میشود:

تهیه و اجرای برنامه ها و طرحهای مربوط به احداث و تأمین آب در شهرها و روستاها بمرأ کر عمده مصرف. فضل الله پروین

رئیس - آقای پروین بفرمائید.

پروین - بنده از آقایان محترم بسیار خجل و شرمنده هستم که قبل از اینکه هیچگونه بیانی بشود بمحض اینکه یک پیشنهادی از بنده خوانده شد متوجه شدند و خیال کردم که شاید وقتی یک چیزهایی برخلاف موضوع گفته شده در صورتیکه بنده راجع باصل موضوع همیشه حرف میزنم و من از همقطاران و دوستان محترمی که همیشه احترام آنها را بشایستگی در مغز خودم دارم بخصوص استدعا دارم که توجه بیشتری مبذول بفرمایند و اینکه بنده پیشنهاد کردم که اسم شهرها و روستاها نوشته شود قبل از توضیح آقای نخست وزیر بود و قبل از اصلاحی بود که جناب آقای نخست وزیر فرمودند وقتی کلمه کشور را در سطر دوم اضافه کردند این منظور

تأمین شد و اما تئرس بنده از این بود که مبادا بشهرها توجهی نشود و مثل شهر اراک که مدتی است لوله کشی شده و شاید يك ميليون و نیم تومان خرج شده و الا آن بجای آب در این لوله ها هنوز باد هست و باد جاری است يك وقت در روزنامه نوشته بودند و درج شده بود که «یا مرسل الرياح تودانی و انوری» بنده کمال اطمینان را دارم و امیدوارم که لوله کشی شهر اراک هم دارای آب بشود و از آقایان محترم هم کمال تشکر را دارم و پیشنهاد را مسترد میکنم در صورتیکه این لغت کشور اضافه شده دیگر بنده اصراری ندارم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت شود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم قسمت آخر ماده ۱ بجای مراکز عمده مصرف نوشته شود مراکز مورد لزوم. دکتر پارسای رئیس - خانم دکتر پارسای.

بانو دکتر پارسای - بنده خیال میکنم این لایحه از مهمترین لواجیحی است که دولت تقدیم کرده، یکی از همکاران ما چند روز پیش اینجا میگفت که مالک زمین از بین رفته مالک آب هنوز وجود دارد. خانمها آقایان میدانند که مسئله آب سالهاست در مملکت ما يك معضاست. بخصوص در روستاها. هر وقت صفحات روزنامه هارا ورق میزنیم شاید عده ای همدیگر را کشته باشند برای آب و حتی این واقعه بین دوتا برادر و یا شاید خیلی نزدیکتر بین پدر و پسر پیش آمده یکدیگر را بخاطر آب می کشند. این بود که این پیشنهاد را کردم. وقتی نوشته می شود مراکز عمده کلمه عمده معیاری برای ما ندارد این مراکز عمده کجاست؟ بخصوص شما در يك شهرستانی می بریزد که برای بهره برداری مجهز است توزیع می کند و پولش را وصول میکند، ولی شرکتهای تعاونی دهات که هنوز خودشان جانی برای کار خودشان و کارهای کشاورزی نگرفته اند اینها هنوز مجاز نیستند و این آب که آنجا میرود تقسیم و توزیعش غیر ممکن است. ممکن است این جمله که من اضافه کردم صحیح نباشد و معنی را نرساند و شاید لغت دیگری باید باشد که این معنی را برساند ولی مقصود من این معنی است که اگر يك جانی احساس کردید که شرکتی تعاونی مجهز نیست، مجبور باشید آنجا مراکز عمده بدانید و بگوئید ما دیگر کاری نداریم بکنیم و آنجا که مورد لزوم است بتواند پیش برود و این آب را بدست

کشاورز برساند (احسنت).

رئیس - آقای مهندس روحانی.

وزیر آب و برق - بنده خیلی تشکر میکنم از خانم دکتر پارسای و سایر نمایندگان محترم که ما را راهنمایی میفرمایند این خیلی درست است و ما ناچار هستیم که اینجا محل عمده مصرف را بگذاریم که تا يك حدی بین وظایف وزارت آب و برق و وظایف سایر وزارتخانه ها و دستگاههایی که مباشر خدمات اجتماعی هستند اشکال ایجاد نشود. محل عمده مصرف برای وزارت آب و برق آنجائی است که صد لیتر در ثانیه خوانده شده باشد یا محل زراعت و کشاورزی، حداقل صد لیتر در ثانیه یا مصرف صد هکتار آب تا قدری که محل لازم داشته باشد، ولی اگر رساندن آب را بگذاریم به محل مورد لزوم در مورد شهر تا نزدیک دهان میشود، یعنی ما باید تا اینجا ببریم و تا روستاها باید تادم مزرعه ببریم و حقیقتش اینست که مقداری در کارهای شهرها دخالت میشود، چون توزیع آب شهرها با شهر دار بهاست تا تشریک مساعی و کوهک و مساعدت فنی وزارت آبادانی و ممکن و کار توزیع آب روستاها هم کار خود روستاهاست بله خودشان کومک کنند و الا برای ما امکان پذیر نیست که ما امسال بر این نسق آب بدهیم و سال دیگر بدنسق دیگری که ضد متر یا پانصد متر آن طرف تر است.

بنده توضیح عرض میکنم. بهترین مناسبت مرکز عمده مصرف را که شده در فیسیون که بنده ترجمه آنرا عرض میکنم در حدود مقدار آبی که صد هکتار زمین با منطقه ایکه مصرفش صد لیتر در ثانیه باشد ما اینجاها آب میرسانیم.

رئیس - آقای مهندس روحانی ممکن است درباره نظر فاضل آب هم توضیح بفرمائید که آقای دکتر رهتوردی روشن شوند.

وزیر آب و برق - بنده خیلی معذرت میخواهم از آقای دکتر رهتوردی. سؤالی که فرموده بودند راجع به فاضل آب توضیحش این است خودشان توجه دارند بسیاری از رودخانهها در مملکت ما هست بخصوص از این بعد که این انقلاب صنعتی در مملکت ما عملی شده مجاری میاه و رودخانهها بوسیله فاضل آب صنعتی ممکن است آلوده شود. بنده مورد خیلی زنده ای را بخورم بخاطر دارم و بیچشم خودم دیدم یکی از کارخانه هاییکه فعلا مواد تهیه شده این کارخانه اسپدکلر ریذریک است مواد از بدش در رودخانه ریخته

میشود و در این رودخانه ماهی از بین میرود و آب آلوده میشود مردم دچار يك بیماری خاصی میشوند و E. H. آن زیاد میشود و آب آن هم برای کشاورزی و زراعت غیر مفید است. وزارت آب و برق علاقه مند است که نظارت کند بر نحوه وارد کردن این آب فاضل آب صنعتی که این آب را بنوعی تصفیه کند که حداقل برای زراعت و مصارف شهری زبان آور نباشد.

رئیس - خانم دکتر پارسای

بانو دکتر پارسای - اگر صد هکتار معیار است و کافی است پیشنهاد را پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در بند (ب) و بند (و) ماده ۱ بجای اداره تاسیسات، اداره مؤسسات نوشته شود. شیخ الاسلامی.

رئیس - آقای مهندس روحانی.

وزیر آب و برق - عرض کنم تاسیسات یعنی آن چیزهاییکه بوجود میآید در روی زمین یا داخل زمین، مثلا لوله ای که در خیابان نصب شده در زیر زمین، تاسیسات است اما مؤسسات آن دستگاههایی هستند، سازمانهایی هستند که این تاسیسات را اداره میکنند. باین مناسبت تغییر کلمه تاسیسات به مؤسسات متأسفانه صحیح نیست و امکان پذیر نمیباشد.

رئیس - آقای شیخ الاسلامی.

شیخ الاسلامی - پس گرفتیم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

اینجناب پیشنهاد مینمایم بند (ج) باین صورت اصلاح شود:

نظارت بر نحوه استفاده از رودخانه های کشور و جاهای عمیق دولتی - دکتر سعید.

رئیس - آقای دکتر سعید (عده ای از نمایندگان - نیستند).

پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد مینمایم بند (ج) بماده ۱ اضافه میشود:

ح - نظارت بر اعمال مؤسسات برق خصوصی و حفظ حقوق مشترکین. معتمدی.

رئیس - آقای معتمدی.

معتمدی - بنده میخواستم راجع به برق اصفهان توضیحی عرض کنم ولی چون جناب آقای نخست وزیر فرمودند این وضع را اصلاح میکنم بنده پیشنهاد را پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

احمدی - راجع به بند (د) چند پیشنهاد رسیده یکی از آقای مهندس صائبی و یکی از خانم شوکت ملک جهانبانی، یکی از خود بنده، یکی هم از جناب آقای خواجه توری. بنده پیشنهاد آقای مهندس صائبی را اول میخوانم ممکن است مورد قبول واقع شود.

اینجناب پیشنهاد مینماید که بند (د) ماده ۱ بشرح زیر اصلاح شود:

د - نظارت بر نحوه جاری ساختن فاضل آب شهرها و واحدهای صنعتی. مهندس صائبی.

نخست وزیر - بنده موافقم با این پیشنهاد:

رئیس - پیشنهاد خانم جهانبانی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینماید در بند (د) نظارت بر جاری ساختن فاضل آب شهرها و صنایع باین طریق اصلاح شود:

(نظارت بر ساختن مجاری فاضل آب در شهرها و مؤسسات صنعتی) شوکت ملک جهانبانی.

رئیس - پیشنهاد آقای احمدی قرائت میشود:

(شرح زیر قرائت شد)

اینجناب پیشنهاد مینمایم بند (د) بشرح زیر اصلاح شود.

نظارت بر نحوه جاری ساختن فاضل آب شهرها و کارخانجات. صادق احمدی.

نخست وزیر - بنده فکر میکنم پیشنهاد آقای مهندس صائبی و این پیشنهاد هر دو یک معنی دارد.

رئیس - پیشنهاد آقای احمدی گمان میکنم از نظر علمی صحیح تر باشد.

صادق احمدی - بنده هم پیشنهاد را اصلاح میکنم باین ترتیب (نظارت بر نحوه جاری ساختن فاضل آب شهرها و واحدهای صنعتی).

رئیس - به پیشنهاد آقای مهندس صائبی رأی میگیریم. خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم که دربند (ه) پس از اتصال نیرو و همچنین فشار قوی کلمه (برق) اضافه شود. مهندس صائبی

مهندس صائبی - پیشنهادم را پس میگیرم.
رئیس پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بند (د) ماده ۱ بشرح زیر اصلاح شود. نظارت بر نحوه جاری ساختن فاضل آب شهرها و کارخانه ها طبق اصول و موازین بهداشتی و فنی.

مهندس آصفی
رئیس - مشابه پیشنهاد قبلی است. پیشنهاد دیگر قرائت میشود:
(شرح زیر قرائت شد):

با توجه به ماده ۴ لایحه پیشنهاد مینمایم از طریق وضع مقررات و موازین لازم از بند (ز) ماده ۱ حذف شود.
دکتر مهدب

نخست وزیر - صحیح است، موافقم.

رئیس - به پیشنهاد آقای بوکستر مهدب رأی میگیریم. خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

میرافضل - بنده راجع به برق توضیح دادم جناب آقای نخست وزیر فرمودند که دربند (ز) توضیح داده شده یعنی بند (ز) را نظارت بر نحوه استفاده از نیروی برق تلقی فرمودند باین ترتیب در مقابل بند (ج)

رئیس - قسمت آخر بند (ز) حذف شد (نظارت) در سرجایش هست پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد):

اینجانب پیشنهاد مینمایم که بند (ب) بعد از بند (الف) ماده ۱ اضافه شود:

ب - تهیه و اجرای برنامه و طرح های مربوط بتأمین آب مشروب و زراعی شهرها و روستاها. مهندس صائبی.
رئیس - مربوط باین لایحه نیست.

مهندس صائبی - اجازه بدهید توضیح بدهم. عرض کنم در ماده ۱ از وظایف سازمان آب و برق تأمین آب کشور و مخصوصاً روستاها و شهرها نوشته شده است. بعد در ذیل ماده آمده اند وظایف اساسی را تعیین کرده اند.

جز وظایف اساسی بهیچوجه اسمی از روستا و شهر نیست. حالا اگر آقایان میخواهند در بفرمائید بنده پس میگیرم، چون اینکار یکی از وظایفی است که این وزارتخانه دارد چون صدی ۷۵ از مردم این کشور روستا نشین هستند آنها مشمول نمیشوند ما این را باید بدانیم چه تشکیلاتی مسئول تهیه آب اینهاست.

رئیس - آقای مهندس روحانی.
وزیر آب و برق - بنده از اینکه آقای مهندس صائبی تا این اندازه فکر مردم و روستاها هستند تشکر میکنم ولی توزیع آب شهرها از وظایف کارشهردارهاست و بموجب قانون شهردارها و این تفاهمی را که دولت دارد که کار مردم را بر مردم بسپارد (مهندس صائبی - تأمین آب است، توزیع نیست) مضافاً باینکه تأمین آب روستاها خود بخود وقتی یک سدی ساخته میشود و کانالی ایجاد میشود آب روستاها تأمین میشود بنده از آقای مهندس صائبی تقاضا میکنم پیشنهادشان را پس بگیرند

مهندس صائبی - پس میگیرم ولی معلوم نشد که تأمین آب روستاها با چه مقامی است؟
رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

پیشنهاد میکنم بند (ه) ماده اول پس از کلمه تولید و انتقال کلمه (توزیع) علاوه شود. پاینده.
رئیس - آقای پاینده

پاینده - انشاءالله پس گرفتن نرسد این لایحه مبارکی است برای اینکه آب مایه زندگی است و برق مایه روشنایی است. اتفاقاً نیست که دو حرف اول الفبای ما را کلمه آب تشکیل میدهد. در کتاب اوستا که از اسناد افتخارات ملی ماست و کتاب مذهبی که در حقیقت کارنامه نژاد آریاست در آنجا این قوم موظف شده اند به جنگ با خشکی و در حقیقت بیابان نمونه اهریمنی است که زردشت همه صحبت کرده است که باید اهریمن را از زمین برداشت چون ما میدانیم بیابان یعنی جای بی آب، انشاءالله این وزارت آب و برق موفق شود که این نظر را

تأمین کند، ولی چون این پیشنهاد در جهت کار شماست البته ممکن است نخواهید خودتان توزیع کنید، ولی توزیع در اختیار شما باشد بهر درایتها و اگذار کنید چون ممکن است این مشکل پیش بیاید، شما برق را تولید می کنید بعد می برید می دهید دست آقای خوئی که آقای معتمدی از شما داد دارد. بنابراین نظارت در توزیع دست شما باشد که بر حسب مقتضیات مصالح، بر حسب میزان امکانات توزیع را بدیگری و اگذار کنید بموجب یک قراردادی، شمار این استعداعیکنم این پیشنهاد را بپذیرید.
رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بنده توجه جناب آقای پاینده را اجاب میکنم که هر وزارتخانه یک وزیر، هر دستگاه هر سازمانی یک وظیفه ای دارد. اگر تمام وظایف در یک وزارتخانه ای جمع بشود باز مشکلاتی را که از عدم توجه بمنظور فلسفه تشکیل آن وزارتخانه بامؤسسه است در نظر نگرفته ایم در اینجا توضیح داده شد که منظور از تأسیس وزارت آب و برق استفاده از کلیه مقدرات مالی و مادی مملکت است برای استفاده از آبهای روی زمین و زیر زمین و تولید نیروی برق و توزیع شبکه در مناطق مصرف عمده، به چه دلیل یک مثال روشنی می زنم. بنده خجلم که در اینجا بصورت واعظ شده ام و در همه مسائل اظهار نظر میکنم، بنده را میبخشید با نقض اطلاعاتم. مثلاً در کرج وقتی ساخته میشود این استفاده میشود از جلو گیری و سد کردن آبی که ممکن بود در زمستان و بهار که مورد احتیاج کشاورزان در منطقه کرج نبود، این آب را رزرو میکنند، آماده نگاه میدارند که در موقعی که آب مورد احتیاج است، یک نظامی در توزیع آب بوجود بیاید الآن در سد کرج زمستان و تابستان بصورت مناسبی آب از سد کرج مورد استفاده قرار میگیرد، این آبی را که از سد کرج باید بیاید دم هر دمی نمی آورند بدهند، از آنجا که وارد میشود، چون همه دیده اند آنجا پاینده مثال میزنم، وقتی میاید بطرف دشت زیر کرج از یک طرف بطرف قزوین و از طرف دیگر بطرف تهران و از آن طرف بطرف ساوجبلاغ می رود بوسیله شبکه ها و کانالهایی که دارند میکشند که این آب حفظ شود و ضایع نشود و تهرانی که با سیمان ساخته میشود این آبها را میبرند از یک شبکه هائی برد میکنند، این وظیفه یک دستگاهی است مثل

وظیفه ای که بعهد وزارت آب و برق گذاشته شده، یعنی میآیند آب را مهار میکنند برق تولید میکنند و شبکه های اصلی بنقاط مختلف ایجاد میکنند تا آنجا که امکان دارد توزیع شود. ولی نهری را که میآیند از یک منطقه ای رد میشود که زیر آن ۲۰۰ پارچه ده است توزیع کردن و گرفتن آب از آن نهر استفاده کشاورزی آن دیگر، آن به تشکیلات محلی و عمران منطقه ای محول است (صحیح است) بنده خواستم این نکات را عرض کنم که اینها همه مطالعه شده، موضوع برق هم بهمین صورت است که اگر ما میخواستیم مسئولیت توزیع برق را در هر ده یا شهر بعهده بگیریم، باید تمام وظایف شهردارها کدخداها و تشکیلات صنفی و غیره را بعهده بگیریم ما تولید نیروی قوی را میآوریم در یک مراکز بوسیله ترانسفورماتور کسی که صنعت میخواهد بوجود میآورد می آید برق را میخرد شبکه را وصل میکنند (صافی پور - از کی میخرد؟) از سازمان محل و مالکی که برق در اختیار دارد الآن سازمان آب و برق فرض بفرمائید کرج وابسته میشود به وزارت آب و برق این تمام مقرراتی را که می تواند بطور تجاری عمل بکند برایش محفوظ است میبایند از این سازمان میخرند وزارت آب و برق کنترل کننده و هم آهنک کننده تولید نیرو و تولید آب است در مملکت و توزیع در مناطق عمده مصرف نه نقاط کوچک این است که بنده استعداعی کنم جناب آقای پاینده اگر قانع شدند عرایض بنده را بپذیرند (اوزار - برق السوم شامل کدام است) شامل منطقه تهران می شود که این منطقه تهران از لحاظ استثنائی از لحاظ اینکه صحیح یا غلط مقدار زیادی صنعت در اطراف تهران بوجود آمده است، سازمانهای آب و برق تهران را بعنوان سازمان های آب و برق منطقه ای تلقی می کنیم ولی در سایر نقاط این سازمانها جنبه شهری دارد و شامل لایحه آب و برق نمیشود.

رئیس - آقای پاینده.
پاینده - با توضیحات آقای رئیس الوزراء قانع شدم و پس گرفتیم ولی امیدوارم و پیشنهاد دیگر که دارم شامل این ترتیب نشود.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده اول پس از بند "ز" علاوه شود: کلیه طرحهایی که برای تولید و توزیع برق بوجود می آید همه و با قسمتی از سرمایه اش بوسیله دولت با مؤسسات وابسته بدولت تهیه می شود می باید با موافقت وزارت آب و برق باشد. یا بنده.

رئیس - آقای پاینده.

پاینده - این پیشنهاد بنده درست در جهت مقصد دولت است یعنی همین حالا که يك وزارت خانهای بوجود می آید برای تمرکز امور آب و برق در همین شرایط موجود يك سازمانهای برق خصوصی دارد بوجود می آید اینها فعلا بلیه هستند ولی همین بلیه دارد ادامه پیدامی کند یعنی آقایانی می آید با بانك توسعه صادرات با افلان بانك دیگر با سازمان برنامه پول می گیرند میرود يك مؤسسه برق بوجود می آورد که باز يك آقای معتمدی را در يك ناحیه دیگری جری کند که بگوید وای از این برق بنا بر این بنده فکر می کنم دولت با توجه بروح لایحه ای که اینجاء داده است می تواند این پیشه پاد را بپذیرد که دیگر از این بعد این کار موقوف بشود و این کار با موافقت وزارت آب و برق عملی بشود تا باین وضع موجود و این بی تناسبی موجود هم بر سیم بنا بر این بنده تصور میکنم که می شود این پیشنهاد را پذیرفت.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بنده متأسفم جناب آقای پاینده که بازم باید استدعا بکنم که این پیشنهاد را پس بگیرد و یا عرضی که بنده خواهم کرد آقا قانع خواهید شد در این لایحه تمام مسائل مورد نظر نباید قرار بگیرد سازمان برق ایران که قانونش تنفیذ شده و اساسنامه اش با اصلاحاتی تقدیم خواهد شد شامل نظارت کلیه مواردی است که جنابعالی فرمودید و تمام نکات مربوط به برقیهای خصوصی و آینده برقیهای خصوصی و اینکه تاجه خددولت میتواند عمل بکند و تاجه روزی اگر نتواند برقیهای خصوصی باچه شرایطی باید بوجود بیورد در آن اساسنامه قید است بنا بر این نظر جنابعالی تأمین است و آن سازمان در حقیقت سازمان اجرای نیروی برق این وزارت خانه خواهد بود که پیشنهاد مورد نظر جنابعالی در آنجا تأمین میشود. پاینده - بنده این پیشنهاد را هم پس می گیرم ولی

پیشنهاد بعدی باین صورت در نیاید.

صادق احمدی - جنابعالی دیگر پیشنهادی اینجا ندارید.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بند زیر بماده ۱۱ لایحه تاسیس وزارت آب و برق اضافه شود.

کنترل و بهره برداری سالم از آبهای تحت الارضی و تنظیم آئین نامه لازم بمنظور حفر چاههای عمیق و نیمه عمیق در سراسر کشور - یغمانی کیهان

رئیس - آقای کیهان یغمانی بفرمائید.

یغمانی کیهان - بنده خیال میکنم که دولت محترم جواب بنده را خواهد داد که در بند (ج) این مطلب پیش بینی شده ولی بنظر بنده اینطور نیست اولاً نظارت در قوانین ما چه جور تعبیر و تفسیر شده، نظارت غیر از کنترل است نظارت یعنی بنده يك کاری بوجود می آورم شما نظارت بفرمائید اما اگر مداخله های ناروا و بی تربیتی کردم نمیتوانند جلوی مرا بگیرند آبهای تحت الارضی ایران يك میزان معینی است. موضوع آب های تحت الارضی که الآن ایجاد اشکال کرده در اغلب دهات و اغلب قیصات برای این است که هر کس رفته و يك سوراخی کرده و دارد از چاه عمیق استفاده میکند و در صدمتری و صد و پنجاه متری آن هم یکی دیگر در قوانین داد گسترتری ما راجع به فنوآت پیش بینی شده ولی چاه عمیق آتوقت در این مملکت نبوده که حدودش معلوم باشد بنده خیال میکنم یکی از وظایف مهم وزارت آب و برق این است که آبهای زیر زمینی را کنترل بکند اگر اجازه بفرمائید این مطلب مطلب حساسی است هر جا که این وزارت خانه اجازه داد حق داشته باشند از آبهای تحت الارضی استفاده کنند تا برای ۲۰-۲۵-۳۰-۴۰ سال بعد بتوانند از این آبها استفاده کنند جناب آقای دکتر یگانگی از بنده در این مطلب ذی فن تر هستند ممکن است يك جائی ۵۰ حلقه چاه عمیق حفر کنند ولی آبهای تحت الارضی آن محل استعداد آب دهی بیشتر از ۵ سال را نداشته باشد این ظلم است برای سرمایه گذاری افراد این مملکت بنده خیال میکنم اگر دولت يك فکری بکنند در این کار تا شد بدتر عمل بشود و جلوی بنده و امثال بنده گرفته شود تا بی مطالعه علمی

نرویم زمین را سوراخ بکنیم و سرمایه ما هدر برود بنده خیال نمیکنم جمله نظارت بر نحوه استفاده از منابع آب کشور تأمین بکنند این نظر را از نظر قوانین داد گستری جناب آقای دکتر یگانگی اینجا تشریف دارند جناب آقای دکتر هدایتی ممکن است از بنده صالح تر باشند بنده می خواهم در اینجا يك بندی گذاشته شود که از نظر قضائی قابل قبول باشد این کلمه نظارت کافی نیست که جلوی بنده را در محاکم بگیرند که در این زمین چاه نزن مگر اینکه آئین نامه بخصوصی برای حفر چاههای عمیق و کنترل شدید وضع بشود بازم اگر دولت نظر دیگری دارد بنده حرفی ندارم (مجدد - نظارت استصوابی است)

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - نظر جناب آقای یغمانی کیهان صحیح است و باید برای چاههای عمیق يك معیار و مبنای صحیح برای استفاده از آنها تعیین بشود منظور این است که اگر يك کسی يك چاه عمیق در يك نقطه ای حفر کند بجهت فاصله يك چاه عمیق دیگر میشود حفر کرد که بمنبع زیر زمینی آنها تأثیری نکند البته اگر ما میخواهیم این قانون را با این شرایط نسبت به امر برق یا آب موضوع برقیهای خصوصی، حریم چاهها، فنوآت و غیره تنظیم بکنیم این از حدود تاسیس وزارت آب و برق خارج میشد بنگاه آبیاری قانونی دارد و بین ۳۰ تا ۴۰ ماده اگر اشتباه نکنم چون بنده همه اینها را مطالعه کردم آن قانون ناظر است بر مقررات فنوآت و چاههای عمیق این بنگاه مستقل و موجود که منتقل میشود باین وزارتخانه و قسمت اجرایی تهیه آب و تأمین منابع آبهای زیر زمینی و روی زمینی بوشیله این سازمان تأمین خواهد شد و نظر جنابعالی کاملاً تأمین است و بعد چون يك ماده ای هست که آئین نامه ها و اصلاحاتی که باید بعمل بیاید طبق يك آئین نامه مجددی با تصویب هیأت وزیران بمورد اجرا گذاردم خواهد شد هر گونه نواقصی که در آن شرایط موجود باشد اصلاح خواهد شد و بعرض مجلس محترم خواهد رسید.

یغمانی کیهان - بنده بنا بر این عرضی ندارم بنا توضیح جناب آقای نخست وزیر نظرم تأمین است.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد می شود تبصره زیر بماده يك اضافه شود:

تبصره - وزارت آب و برق تدبیراً بنگاههای آب و برق خصوصی را ملی کرده و وظایف آنها را بعهده خواهد گرفت. امان الله ریگی.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بنده گمان می کنم نخست وزیر پر چانه ای هستم ولی چاره ای نیست موضوع ملی شدن يك سیاستی است که با يك تبصره و در يك ماده نباید مطرح بشود (احسنت) بنده از جناب آقای ریگی استدعا می کنم که راجع باین موضوع يك کمی توجه بفرمائید و اصولاً ذکر این مسائل ضرورتی ندارد (صحیح است)

ریگی - پس گرفتیم.

رئیس - بنا بر این بماده اول با اصلاحاتی که بعمل آمده است رأی می گیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمائید (اکثر بر خاستند) تصویب شد ماده دوم قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - سازمان آب تهران و بنگاه برق تهران و بنگاه مستقل آبیاری و سازمان برق ایران و سایر سازمانهای دولتی که برای احداث و بهره برداری ارسدها و منابع آب کشور بوجود آمده اند طبق اساسنامه و مقررات خاص خود اداره و بهره برداری شده و وزارت آب و برق مسئول انجام وظائف و اختیارات سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شهرداریها و سازمان برنامه در مؤسسات مذکور خواهد بود. اختیارات و وظایف وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و سازمان برنامه و شهرداریها در سازمان های مذکور تدبیراً طبق تصویب نامه هیئت وزیران بوزارت آب و برق واگذار خواهد شد و تغییرات لازم در اساسنامه سازمانها یکی که وظایف آنها بوزارت آبادانی و مسکن واگذار میشود به پیشنهاد وزارت آب و برق و تصویب هیئت وزیران بعمل خواهد آمد.

رئیس - در این ماده واحده در يك سو کمیسیون که در بعد از ظهر با حضور نمایندگان دولت تشکیل شده بود اصلاحی بعمل آمده است که خوانده می شود شاید اشکال عمده آقایان که تقاضای صحبت کرده اند رفع شود.

احمدی - سه پیشنهاد رسیده است راجع به اصلاح این ماده یکی از طرف آقای دکتر معتمد وزیر و یکی از طرف خود بنده و یکی آقای خواجه نوری چون مفادش یکی

است (مهندس والا راجع بخود ماده اول صحبت شود بعد پیشنهادها خوانده شود).

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر معتمدوزیری قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میشود ماده ۲ لایحه تأسیس وزارت آب و برق بشرح زیر اصلاح شود:

ماده ۴ - سازمان آب تهران و بنگاه برق و بنگاه مستقل آبیاری و سازمان برق ایران و سایر سازمانهای دولتی که برای احداث و بهره برداری از سد ها و منابع آب و برق کشور بوجود آمده اند طبق اساسنامه و مقررات خاص خود اداره و بهره برداری خواهند شد. وظایف و اختیارات وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شهرداری تهران و سازمان برنامه در مؤسسات مذکور در اینجا طبق تصویب نامه هیأت وزیران بوزارت آب و برق واگذار خواهد شد. تغییرات لازم در اساسنامه سازمانهایی که وظایف آنها بوزارت آب و برق واگذار میشود به پیشنهاد وزارت آب و برق و تصویب هیأت وزیران بعمل خواهد آمد. دکتر معتمد وزیر.

رئیس - اصولاً این پیشنهاد مورد موافقت دولت است؟
نخست وزیر - بلی.

رئیس - آقای مهندس معینی زنده مخالفتی فرمائید.

مهندس معینی زنده - مخالفت بنده با این لایحه در هر صورت مسأله موافقت حادی است که بالا لایحه دولت داریم سازمان های آب و برقی که در این کشور هستند و وابسته به سازمان برنامه است طبق آماریکه در دست داریم ۲۷ نوع سازمان آب و برق در این کشور هست مثل سازمان آب و برق آذربایجان، خوزستان، بنگاه آبیاری و ۱۷ شرکت و همچنین سازمان عمران کرخه و سازمان آب و برق فارس هم تشکیل میشود در این ماده اسمی از آن ها برده نشده و متأسفانه بطوریکه شایع است سازمانهای وابسته به سازمان برنامه گوید در نظر است همینطوری اداره شود و باز هم همان زیخت و پاشها ادامه خواهد داشت همانطور که بیروز جناب آقای خواجه نوری فرمودند سازمان برنامه تا بحال روبروی دولت و دولتی در دولت بوده و سازمان های وابسته با هم خودشان یک خود مختاری عجیبی دارند که البته جناب آقای نخست وزیر و آقای مهندس روحانی

(دکتر مهندس بهبودی مخالفم) آقای مهندس آراسته (مهندس آراسته موافقم) بفرمائید.

فخر طباطبائی - بنده اشکالی داشتم میخواستم عرض کنم.

مهندس آراسته - بنده بحکم علاقهای که باین لایحه

از لحاظ آبیاری دارم تا بگریزیدم یک مطلبی را عرض کنم که انشاء الله توجه شده ولی خدای نکرده اگر توجه نشده باشد یک توجه دیگری مبذول بفرمایند. بنگاه مستقل آبیاری که در ماده ۲ نوشته شده که منتقل میشود بوزارت

آب و برق با تمام سازمان خود، بنگاه مستقل آبیاری دارای یک قانونی است فقط با اصلاح اساسنامه که در قسمت اخیر

ماده ذکر شده نمیشود کارهای مربوط به بنگاه آبیاری را منتقل کرد بوزارت آب و برق هفده شرکت دارد که این

شرکتها شخصیت حقوقی دارند بنگاه مستقل آبیاری صاحب سهم است در این شرکتها مضافاً به اینکه شرکتها توزیع آب

دستشان است یعنی در حال بهره برداری هستند شرکت آبیاری بهمان شرکت آبیاری شوشتر بعضی از اینها شرکت نیستند

مثل سازمان آب سیستان سه تاسدستش است، توزیع آب دستش است. اگر قانون اصلاح نشود انتقال اینها به

وزارت آب و برق تولید اشکال میکند اگر قانون اصلاح بشود جناب آقای نخست وزیر و جناب آقای روحانی

فرمودند وزارت آب و برق در توزیع نمی خواهد دخالت کند در حالیکه این شرکتها صرفاً توزیع انجام میدهند.

سازمان آب سیستان، آب میان کنگی را میفرودند تازه فرق میکند از تهری که از رودخانه کرج مجزا میشود

ممکن است تهر کرج را آورد و تقسیم و آب فروشی کرد ولی سد میان کنگی را نمیشود آب فروشی کرد و یاسد

شبانکاره را نمیشود در مخزن آب فروشی کرد. اینها یک کمی تناقض پیدا میکند. قانون گفته است که بنگاه مستقل آبیاری

بعد از تأسیس و تشکیل این شرکتها و مؤسسات در ظرف مدت معینی باید اینها را بفرودند مردم که بموجب همین

قانون مال آب و برق آذربایجان را تصویب فرمودید که سهامش فروخته شود اینجا ملاحظه بفرمائید یک تناقض

هائی است که بین آن قانون و این قانون وجود دارد.
نخست وزیر - نظر جنابمائی کاملاً تأمین است.
مهندس معینی زنده - بنده میخواستم عرض کنم اگر قوانین اینها را تغییر ندهید چه امکان استفاده از آن

وظایفی که دارند و چه تعیین تکلیف برای این مؤسساتی که در حال بهره برداری هستند مشکل است. مضافاً

برای بنگاه وزارت آب و برق بهره برداری نخواهد کرد. اینها به کی واگذار میشود؟ بند شانکاره به کی واگذار

میشود سد کرخه به کی واگذار میشود. سازمان دشت

مغان به کی واگذار میشود؟ اینها در حال بهره برداری هستند اگر فکری برای این قسمتها بفرمائید بنده خیال

میکنم ماده دوم کاملاً منظور را تأمین خواهد کرد.
رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - اگر توجه بمقاد این ماده بفرمائید بنده فکر میکنم نظر جناب آقای مهندس آراسته تأمین

است برای اینکه یک هم آهنکی بوجود بیاید تمام این بنگاهها و مؤسساتی که وجود دارد اینها هر کدام صاحب

سهم و مسئولیت یک وزارتخانه یا مؤسسه دولتی است مثلاً فرض بفرمائید فلان مؤسسه ای که بصورت تجارتي اداره

میشود صاحب سهمش وزارت دارائی است یا بنگاه آبیاری فرض کنید صاحب سهمش وزارت کشاورزی است یا امثال

اینها و هم چنین سازمان آب و برق خوزستان صاحب سهمش سازمان برنامه است اینها با تمام مقررات

خاص خود منتقل میشوند باین وزارتخانه، و وزارت آب و برق جانشین مسئولیت آن وزارتخانه یا مؤسسه یا

سازمانی است که تا بحال نظارت داشته است یا صاحب سهم بوده است فعلاً ما اجازه ای نداریم. باید اینها را داغ

بکنیم در یک دستگاهی تا رفع مشکلات را بکنیم بعد در قوانین اینها اگر لازم باشد تجدید نظر شود و اصلاحاتی

اگر با تصویب نامه مقدور است انجام بشود و اگر نیست قانون آن تقدیم مجلس شود. تأسیس وزارت آب و برق

الان نمیتوانست شامل کلیه قوانین مؤسسات و وزارتخانه ها و تشکیلات و قوانین گذشته باشد.

این یک جنبه دیگری پیدا میکرد اول باید این وزارتخانه بوجود بیاید و بتدریج این

مشکلاتی را که مورد توجه است حل کند. آقای دکتر جعفری فرمودند وظیفه وزارت آب و برق نظارت است یا دخالت؟ - وزارت آب و برق جانشین و قائم مقام اختیارات

کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی است که امروز همان عمل در آنجا انجام میشود یا دخالت یا نظارت یا اعمال حاکمیت.

رئیس - آقای مهندس بهبودی مخالفتی بفرمائید.
 دکتر مهندس بهبودی - بنده معذرت میخوام که مزاحم مشوم مخصوصاً که علاقه دارم زودتر تمام شود. مقداری از عرایضی که میخواستم عرض کنم آقای مهندس آراسته که بعنوان موافق صحبت کردند فرمودند. بنده توضیحی میخوام راجع بکلمه شهر دارها، چون فرمودید اختیارات شهر دارها هم بوزارت آب و برق تفویض میشود. عرض کنم از شهر دارها اگر منظور شهر داری تهران هم باشد بعلمت اینکه انجمن شهر ندارد و محققاً در جلسه هیأت دولت که این لایحه طرح شده ایشان به قائم مقامی انجمن شهر امضاء کرده اند قابل طرح است ولی اگر شهر دارهایی باشد که انجمن شهر داشته باشند تصور میکنم که یک قدری منافات داشته باشد مسأله دیگری که خواستم از مقام نخست وزیر تقاضا کنم توجه بفرمائید این کلمه تدریجاً است خیال میکنم این زبیده نباشد که در یک لایحه ای کلمه تدریجاً باشد و اگر موافقت بفرمائید که مدتی برای این کار قائل شوم اصلح خواهد بود و ضمناً قبول میفرمائید اساسنامه و مقرراتی که مجلس تصویب کرده صحیح نیست بنا به پیشنهاد وزارت آب و برق هیأت وزیران در آن تغییری بدهند. موافقت بفرمائید اگر اساسنامه هائی را مجلس تصویب کرده. مجلس تغییر بدهد و اگر اساسنامه ای را کمسیون بر نامه مجلسین یا کمسیون های مربوطه مجلس تصویب کرده اند همان ها تغییراتش را تصویب کنند و اساسنامه ای که در اول بتصویب هیئت دولت رسیده حالا هم مانعی ندارد که بتصویب هیأت دولت برسد بنده مسأله ای را که مربوط به لایحه نیست میخواستم خدمت آقایان عرض کنم مثلاً استفاده از رودخانه کارون است. از آقای مهندس روحانی استدعا میکنم حالا که وزیر بدون وزارتخانه ای هستند این را مطالعه بفرمائید چون بنگاه آبیاری آئین نامی وضع کرده و از تلمبه هائی که روی رودخانه کارون و روی رودخانه دز کار میکنند از هر اینچی شصت تومان در سال مطالبه کرده اند و این مسأله باعث شکایات زیادی شده است و لطمه بزرگی باستان خوزستان زده و مردم که قادر بپرداخت این عوارض نیستند مشغول تعطیل کردن پمپهای خودشان هستند. این را استدعا میکنم یادداشت بفرمائید چون با قوانین موجود

مملکتی هم تطبیق نمیکند.

رئیس - آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - بنده اشکال راجع بکلمه شهر دارها

بود که جناب آقای مهندس بهبودی توضیح دادند این شهر دارها و مؤسسات دولتی و سازمان برنامه که در سطر پنجم نوشته شده البته آنچه من استنباط کردم نظر جناب آقای نخست وزیر این بود که شهر دارهایی که لوله کشی شده اند در شهرستانها مشمول این مقررات هستند ولی ماده ۲ وافی بمقصود نیست همه شهر دارها را هم شامل میشود. اگر منظور شهر داری تهران است لااقل بصورت شهر دارهایی که لوله کشی شده اند مطرح شود که شامل آنهاجا بشود. بنده عرض مختصر این بود.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - نظر جناب آقای مهندس بهبودی در مورد شهر دارها بنده خواستم عرض کنم که این ناظر بر سازمان آب و برق تهران است که در این امر شهر داری تهران هیچگونه سرمایه گذاری نکرده و باوامی است که دولت داده و در حقیقت دین پایا میشود و در مواردی که مشابه این باشد وزارت کشور وقتی حق دارد، چون ما در مال غیر که نمیتوانیم تصرف کنیم وقتی دولت حق دارد که بجانشینی انجمن شهر بتواند آن حقی را که دارد پایا کند. فکر

میکنم نظر جناب عالی کاملاً تأمین است و از نظر آئین نامه هم این سابقه دارد خود مجلس از نظر تسریع در کار بخصوص به یک وزارتخانه ای اجازه میدهد هر دفعه ای که احتیاج دارد تصویب نامه ای بگذارند برای اینکه ادغام این همه دستگاههای تفصیلی که یک نکته اش را اشاره فرمودید که یک مؤسسه اش ۱۷ شرکت دارد، هر دفعه ما بخواهیم یک قانون تقدیم کنیم به مجلس بسیار مشکل است و این را استدعا میکنم موافقت بفرمائید با تصویب هیأت وزیران باشد که این کارها با یک سرعتی پیشرفت کند و آقایان چشم بینائی دارید و ناظر اعمال دولت هستید. در هر مورد که توضیح بخواهید عرض میرسد. (مهندس بهبودی - با کلمه تدریجاً موافقت میفرمائید نباشد) باید باشد چاره ای نداریم اگر کلمه تدریجاً نباشد از آن روزی که قانون تصویب میشود قسمت اعظم این دستگاهها کارشان بکمر ترمیمی خواهد مدت هم نمیشود گذاشت برای اینکه برای همجوکار عظیمی قبلاً تعیین مدت بسیار مشکل

است. باین جهت وقتی کلمه تدریجاً گذاشته میشود با تصویب هیئت وزیران تدریج این سازمانها طبق تصویب نامه باین وزارت آب و برق واگذار میشود و ادغام میشود فکر میکنم توضیح بنده قانع کننده باشد.

رئیس - بنابراین در صورتی که نظر دیگری نباشد پیشنهادها قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

محترماً پیشنهاد می شود کلمه (وملی) در ماده دوم سطر دوم در آخر سازمانهای دولتی اضافه شود تا معلوم شود دولت در شش کتبات ملی هم نظارت داشته باشد.

نخست وزیر - این برخلاف اصول فعالیت های خصوصی است و البته اینجا بنحور مسائل اگر عنوان بشود ایجاد یک وحشتی می کند.

البرزی - با توضیحات جناب آقای نخست وزیر

پس گرفتیم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

نظر به شخصیت حقوقی خاص شهر داران و تعلق سرمایه آنها به مردم هر شهر پیشنهاد میکنم کلمه شهر دارها از ماده ۲ حذف و در مورد برق و آب متعلق به شهر داری ها فقط عمل نظارت بعمل آید - مصطفوی.

رئیس - آقای مصطفوی بفرمائید.

مصطفوی - بنده سهم خودم از جناب آقای نخست وزیر خجالت می کشم که با وجود اینکه در شب تا ساعت ۵ نیمه شب بیدار بودم در تشریف می آوردم و در اینجا در مقابل پیشنهاد هائی که میشود مطالبی اظهار بدارند ولی ایشان آماده خدمتگزاری هستند و ایشان باید توجه بفرمایند لگه الان سنگ اول تشکیلات وزارتخانه ای گذاشته میشود که بهر صورت مشورت مفید است ممکن است یک مطالبی را با وجود آنکه هیأت محترم دولت در شب تا ساعت ۵ بیدار بوده اند از نظرشان محو شده باشد و اینجا یکی از آقایان تذکر بدهد که برای دولت مفید باشد بنده در امور شهر دارها پیشنهادم را قبلاً داده ام ولی فرمایشات جناب آقای نخست وزیر بنده را قانع کرد زیرا اینجا صحبت شد جناب آقای نخست وزیر توضیح دادند که وزارت آب و برق قائم مقام وزارتخانه ها و مؤسساتی است که الان در این مؤسسات دخالت می کند چون کلمه شهر دارها هم گفته

شده تبدیل شود به شهر داری تهران که صاحب سرمایه بنگاه برق و بنگاه آب تهران است همانطوریکه فرمودید عمالغ زیادی این دو سازمان بدولت بدهکار است که دینش است و دینش را باید بدهد. اگر بخواهد وزارت آب و برق جانشین شهر داری تهران بشود این مداخله در مال مردم است برای اینکه سرمایه برق تهران و آب تهران مال ۲۰ میلیون مردم ایران است دولت صاحب اختیار ایران و خزانه مملکت ۲۰ میلیون آدم است. بنابراین شهر داری تهران که حق دارد با فروش ماشین آلات به سازمان برق موافقت یا مخالفت کند این حق را نمیشود بوزارت آب و برق داد زیرا موافقت وزارت آب و برق با اینگونه معاملات دخالت در ملک غیر است و این خلاف اصول است بنابراین بنده خیال میکنم اگر یک تبصره خاصی برای شهر دارها گذاشته بشود که در مؤسسات وابسته بشهر ها و شهر دارها وزارت آب و برق همین وظیفه را که الان وزارت کشور دارد و نظارت می کند بنظر بنده خارج از اصول نیست و اصل اینست که در مال غیر دخالت نشود معذراً اگر بنده اشتباه میکنم البته آقایان که مطلع تر هستند تصحیح خواهند کرد.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - يك وقت موضوع بحث در اصول است بنده با نظر جناب آقای مصطفوی موافقم يك وقت هست که تشکیلات ما متأسفانه منطبق با اصول تشکیل نشده آنچه که تشکیل نشده برخلاف اصول است ما مجبور هستیم که اگر در موقع عمل گوشه ای از آن با منطبق نباشد با تمام این موازینی که فرمودید چشم پوشی کنیم و کار صحیحی را انجام دهیم. اسماً اینست که شهر داری تهران باید از اعتبارات خودش این مؤسسات را بوجود آورده باشد در صورتیکه شهر داری تهران یکشاهی در این امور سرمایه گذاری نکرده و دائم از بانک مز کزی یعنی بانک ملی سابق و سابق و سابق و سابق فعلی پول گرفته (فخر طباطبائی - پس بفرمائید شهر داری تهران) برای اینکه توهم نرود و نظر ما غیر از شهر داری تهران چیزی نیست چون شهر دارهای شهرها اصلاح مورد نظر نیست و وزارت آب و برق در آنجا فقط توزیع آب و برق میکنند بدینجهت اختیار اینکه مؤسسات دولتی و شهر دارها به شهر داری تهران تبدیل شود و این در حقیقت این فرض یک دستگاهی را قبول میکند و پایا میکند و يك

مؤسسه ای را تحویل بگیرد و نظر جنابعالی تأمین میشود و دولت دخالت در شهر داربهای سایر نقاط را نمیکند و این در حقیقت مثل اینست که یک مالی را که خودش داده خودش تصاحب میکند و در مقابل هر گونه بدهی داشته باشد می بردارد.

مصطفوی - اگر حقوق شهرداری تهران محفوظ می شود پیشنهاد را پس میگیرم.

رئیس - شهردار به پیشنهادی تهران اصلاح می شود پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میشود که در ماده ۲ لایحه تأسیس وزارت آب و برق در سطر هفتم به بعد ماده مزبور بجای جمله (و تغییرات لازم در اساسنامه سازمانهایی که وظایف آنهاالی آخر...) جمله ذیل قید شود:

(مشروط بر اینکه ضمن تصویبنامه مزبور تغییرات لازم در اساسنامه و حدود و وظایف سازمانهایی که بوزارت آب و برق واگذار میشود به پیشنهاد وزارت آب و برق و تصویب هیئت وزیران بعمل آید). دکتر عدل طباطبائی

رئیس - آقای دکتر عدل طباطبائی.

دکتر عدل طباطبائی - جملات ماده دوم طوری تنظیم شده که در بسیاری از موارد ممکن است ابتدا عمل انتقال صورت بگیرد و بعد از طرف وزارتخانه تغییرات لازم و اساسنامه به هیئت وزراء پیشنهاد بشود و تغییراتی داده بشود و حال اینکه این تفکیک و این فاصله زمانی ممکن است اشکالاتی تولید بکند چرا؟ ایجاد بکنند چرا؟ بنده یک مثالی عرض میکنم مثلاً سازمان آب و برق آذربایجان یک سلسله اختیاراتی دارد که حدود این اختیارات بیشتر از اختیارات وزارت آب و برق است مثلاً در ماده یک بند ج اختیاراتی دارد در امور کشاورزی و مکانیزه کردن وضع کشاورزان و تثبیت حقوق زارعین و از یاد تولید و مسائلی از این قبیل دارد که در حقیقت در صلاحیت وزارت کشاورزی قرار میگیرد اگر سازمان آب و برق آذربایجان فی المثل منتقل بشود به وزارت آب و برق و این تغییر لازم در اساسنامه نشود وزارت آب و برق از طریق سازمان آب و برق آذربایجان اختیاراتی پیدا میکند که تجاوز میکند به اختیارات وزارت کشاورزی بنابر این بنده پیشنهاد کردم.

که ضمن انتقال این سازمانها به وزارت آب و برق هر تغییری هم که در اساسنامه لازم است در همان تصویب نامه قید بشود که یک هماهنگی در آن واحد صورت بگیرد.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - نظر آقای دکتر عدل طباطبائی اصولاً صحیح است بطور مثال عرض میکنم مثلاً سازمان آب و برق خوزستان اسمش سازمان آب و برق خوزستان است ولی عملاً یک کارخانه قند نیشکر دارد و صدها هکتار نیشکر کاشته و تمام کارهای کشاورزی و صنعتی استان خوزستان را تحت اختیار دارد در حقیقت یک سازمان عمران خوزستان است، الان با آن توجهی که جنابعالی دارید نمیدانیم این مسائل را از هم تفکیک کنیم برای اینکه این سازمان بکلی از هم پاشیده میشود روی همان دلایلی که بنده عرض کردم برای یک موضوع، از بانک بین المللی وام گرفتیم و در مقابل این وام یک تعهدی داریم تا پایان پرداخت این وام مانده می توانیم این مسائل را از هم تفکیک کنیم ولی این وزارتخانه چه خواهد کرد این وزارتخانه به تدریج در اساسنامه این سازمانها تغییراتی خواهد داد که امور صنعتی بدستگاه صنعتی و کشاورزی بدستگاه کشاورزی و تأمین آب و برق بوزارت آب و برق منتقل شود و این قسمتها از هم تفکیک بشود و این نکته ای که جنابعالی فرمودید از لحاظ اصول صحیح است ولی عمل نمیشود کرد باید وزارت آب و برق جانشین این سازمانها باشد و باید هماهنگی این گرفتاریها رفع شود ولی سازمان آب و برق هنوز کاری شروع نکرده پس ما چه خواهیم کرد در ابتداء که این سازمان منتقل میشود دیگر نخواهیم گذاشت که کار غلط سازمان های دیگر در آنجا تکرار بشود (احسن است)

رئیس - آقای دکتر عدل طباطبائی.

دکتر عدل طباطبائی - بنده باستناد توضیحات جناب آقای نخست وزیر و اینکه مشکلاتی هست در بعضی موارد که غیر قابل احتراز است بنده پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای مهندس والا قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میشود در ماده ۲ در سطر ۸ بعد از جمله (تصویب هیئت وزیران) جمله (کمیسیون های مربوطه مجلسین) اضافه شود - مهندس والا
نخست وزیر - بنده در این مورد توضیح عرض کردم.

و اختیارات وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شهرداری تهران و سازمان برنامهدر مؤسسات مذکور تدریجاً طبق تصویبنامه هیئت وزیران به وزارت آب و برق واگذار خواهد شد. تغییرات لازم در اساسنامه سازمانهایی که وظایف آنها بوزارت آب و برق واگذار میشود به پیشنهاد وزارت آب و برق و تصویب هیئت وزیران بعمل خواهد آمد.

رئیس - رأی میگیریم به ماده ۲ خانم ها از آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - به وزارت آب و برق اجازه داده میشود که در اجرای وظایف موضوع بندهای «ب» و «و» ماده ۱ این قانون مؤسساتی را که طبق اصول بازرگانی اداره خواهد شد بوجود آورد. اساسنامه مؤسسات مزبور از طرف وزارت آب و برق تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - آقای رامبد مخالفید؟ بفرمائید.
رامبد - اگر بخواهم موضوع توجه نکنید یکی اینکه اصولاً اهم بوجود آمدن مشروطیت ایران و اساس وظایف نماینده که بخصوص آنها برای نماینده مجلس شورا در نظر گرفته شده نظارت در دخل و خرج مملکت است (صحیح است) جناب آقای منصور قیاس به نفس میفرمایند هر جا که تشریف داشتند با کمال دقت سعی کردند که حسن جریان داشته باشد و از قوانین حسن استفاده بشود ولی چه کنم من بهر جائی که به لغت به طریق بازرگانی بر میخورم آنجائی است که مردم را بر میانگیزد و انومبیلهایی درازتر از اتومبیلها نخست وزیر مردم بچشم میبینند آنجائی است که ملاحظه میفرمایند هر روز یک ساختمان عوض میکنند اجاره ها را بهم میریزند و ساختمان تازه اجاره میکنند) یک نفر از نمایندگان - ماشین نویسیها را بفرمائید (آنجائی است که بفرمایش شما ماشین نویس و اقوام بکار میآفتند و باز همه اینها بر میگردد به اصول بازرگانی بنده عرضی ندارم برای اینکه بعضی مطالب بعضی کارها طوری است که با قوانین محاسبات مانطبق نمیکند و مورد نظر انجام نمیشود چقدر خوب است که دولت حاضر اصولاً فکری بکند این قوانین محاسبات که با اوضاع و احوال امروز دیگر تطبیق نمیکند برای همه جا پیش بینی بکند همانطور که در خرج فرمولی

رئیس - آقای مهندس والا

مهندس والا - البته با روح موافقی که مجلس با لوابح دولت اصولاً دارد بنده تصور نمیکنم اگر در مورد یک لایحه اعمان نظری بیشتری بشود خلاف روش باشد و مسلماً هم جناب آقای نخست وزیر این مطلب را تأیید خواهند فرمود و در مورد آئین نامه های اجرایی همانطوری که چند دقیقه قبل استدلال فرمودند بنده حرفی ندارم این اختیارات را از مجلس گرفته اند در سابق هم به بعضی از لوابح دولت این اختیارات را داده بودند که در خود هیئت دولت برای سرعت عمل اینکار بشود اما چون ملاحظه فرمودید در متن لایحه ای که مرحمت کردید کلمه تدریجاً گذاشته شده پس بنا بر این وقتی که کلمه تدریجاً هست و فوریت ندارد بهتر این است که یک دقت و مطالعه بیشتری بشود و این مطالعه بیشتر در شان مجلس است و در شان کمیسیونهای مجلس است اگر مطلب فوق العاده ضروری است و سرعت عمل در کار لازم است بنده عرضی ندارم پیشنهاد را پس میگیرم و اگر نظر این است که در اینکار یک اعمان نظری و دقت بیشتری بشود بعقیده بنده مطرح در کمیسیونهای مجلس بخصوص با روح موافقی که هم کمیسیونها و هم خود مجلس با دولت دارند خیال نمیکنم اشکالی ایجاد بکند.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بنده توضیحی عرض کرده بودم که برای تأسیس این وزارتخانه ها بقدری مؤسسات مختلف و مقررات گوناگون و تشکیلات مشتت هست که شاید واقعاً برای تأسیس این وزارتخانه آب و برق سیصد تصویب نامه باید بگذرد این را نمیشود بصورت قانون تقدیم مجلس کرد و یا اینکه تمام اینها از کمیسیونهای مجلس بگذرد.

مهندس والا - بنده پس گرفتم.

رئیس - بنابر این به ماده ۲ با اصلاحی که بنا به پیشنهاد آقای معتقد وزیر شد رأی میگیریم یک باردیگر قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - سازمان آب تهران و بنگاه برق تهران و بنگاه مستقل آبیاری و سازمان برق ایران و سایر سازمانهای دولتی که برای احداث و بهره برداری از سدها و منابع آب و برق کشور بوجود آمده اند طبق اساسنامه و مقررات خاص خود اداره و بهره برداری خواهند شد و وزارت آب و برق وظایف

پیدا میکنند که دست متصدی باز باشد در نظارت هم فرمولی پیدا خواهند کرد که خود بخود این نظارت انجام بشود مگر کاروزارت بهداشتی و بهداشت مردم همیشه کمتر از موضوع برق است پس بنابراین چون نیت بر این است و مادر اینجا جمع هستیم که تسریعی در کار دولت بشود و این لوائح بالاخره با اصلاحاتی که لازم است تصویب بشود و هنوز صدای گوینده در پشت این تریبون که ۱۶۲ رأی موافق داده شد در گوشها طنین انداز است (نماینندگان - ۱۶۹ رأی) بنده چه عرض کردم؟ (نماینندگان - ۱۶۲) تشکر میکنم که اصلاح فرمودید اجازه بفرمائید که ماده باین صورت در بیاید که این اساسنامهها به تصویب کمیسیون مجلسین برسد این جهت دارد وزیر کیست؟ هیئت وزرا کی هستند جناب آقای دکتر عاملی جناب آقای دکتر هدایتی، جناب آقای دکتر یگانه و جناب آقای منصور و سایر آقایان در ۲۲ اسفند و کیل کیست باز جناب آقای دکتر عاملی - جناب آقای دکتر هدایتی، جناب آقای دکتر یگانه و جناب آقای منصور در ۱۲ اسفند پس وکیل و وزیر هر دو علاقمند بکار مملکت هستند با این تفاوت که آقایان وزراء با این برنامههای وسیع و با این کارهای زیاد که در پیش دارند با ملاحظاتی که بالاخره در عالم همکاری پیش میآید اعتماد فوق العاده ای که نسبت بهمیدرنگ دارند بطبعاً کمتر تدقیق و تأمل خواهند کرد ولی جناب آقای دکتر کلالی همان روابط را دارند منتبّه و قش را دارند وظیفه و کالتی را انجام میدهند در کمیسیون مجلس می نشینند و اینها را بررسی میکنند پس اجازه بفرمائید باین صورت که بتصویب کمیسیون مجلسین برسد اصلاح شود و همینطور قبول بفرمائید.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بنده به هنر نمایندگی دوست عزیزم آقای رامید خیلی عقیده و ایمان دارم و خدا نکند که ایشان مخالف کسی باشند برای اینکه میگردند یک نکاتی را پیدا میکنند که واقعاً حساس باشد ولی با مرحمتی که به بنده و بدولت ما دارند این توهم تصور و متأسفانه همانطوریکه فرمودند مقررات عمومی مملکت طوری است که خیلی از کارها را فلج میکند و تا موقعی که این مقررات تغییر نکرده ما چاره ای نداریم برای پیش رفتن کارهای مملکتی از یک مقررات خاصی استفاده بکنیم ولی چنانکه در برنامه

رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میشود که در ماده ۳ لایحه تأسیس وزارت آب و برق در شرط دوم ماده مزبور بجای جمله «مؤسساتی را که طبق اصول بازرگانی اداره خواهند شد» جمله ذیل درج شود «مؤسساتی را که طبق اصول بازرگانی و مستثنی از مقررات قانون محاسبات عمومی اداره خواهند شد» دکتر عدل طباطبائی

رئیس - آقای دکتر عدل طباطبائی

دکتر عدل طباطبائی - متأسفانه عادت بر این جاری است که از جمله اصول بازرگانی مستفاد بکنند که این مؤسسه مستثنی است از قانون محاسبات عمومی بنده خطاب به حقوق دانان و وزیر جناب آقای دکتر هدایتی و جناب آقای دکتر یگانه که مشغول صحبت هستند عرض میکنم که اگر بعنوان قاضی بودن یک روزی خدمتان بیاید آیا حکم میکنید که این مؤسسه ای که در اساسنامه اش ذکر شده طبق اصول بازرگانی میشود یعنی مستثنی از قانون محاسبات

عمومی است؟ خیر زیرا طبق اصول بازرگانی یعنی اینکه بنگاه و مؤسسه باید سعی کند منفعت زیاد ببرد تبلیغات بکند بازاریابی بکند سازمان را طبق اصول معینی که در امور بازرگانی متداول است تنظیم بکند سعی بکند هزینه هایش بحد اقل و در آمدش بحد اکثر برسد و قس علیهذا ولی بهیچوجه از نظر حقوقی و از نظر تعبیر و تفسیر مطلب این استنباط بعمل نمی آید که این مؤسسه مستثنی است از قانون محاسبات عمومی و چون نظر دولت این است که این نوع مؤسسات مستثنی بشوند از قانون محاسبات عمومی این پیشنهاد را دادم که بطور ضریح قید بشود و این اشکال رفع بشود.

رئیس - آقای دکتر یگانه.

دکتر یگانه - در جواب اینکه بسیار دقیقی که دوست عزیز خودم جناب آقای دکتر عدل طباطبائی راجع بیک مطلبی که شاید در قوانین ایران خیلی زیاد دیده شده که مؤسسه ای بصورت بازرگانی اداره بشود گرچه وقت تنگ است ولی یک مختصر توضیحی عرض میکنم اولین بار که اسم یک مؤسسه اداری بصورت بازرگانی اداره خواهد شد پیش آمد از ابداعات فکری مرحوم داور بود علتش هم این بود که بعضی از دستگاههای دولتی با مردم معاملاتی می

کردند اکثر مطالباتی از دستگاههای دولت داشتند و در آخر خرداد که میرسید سال مالی منقضی میشد و وقتی که سال مال منقضی میشد طلبکار از دولت نمیتوانست بهیچ صورت بحق خودش برسد مردم باین جهت بادولت کمتر معامله میکردند موقعی که اولین بار مرحوم داور شرکت های تجاری قدیم را تشکیل داد مثل شرکت پنبه و شرکت های دیگر این عبارت آنجا گذاشته شد که این مؤسسات بصورت بازرگانی اداره میشود مثل یک شرکت تجاری با آنها عمل میشود سرمایه دارد و تنها دیوان محاسبات نیست باید به ثبت برسد باید سرمایه داشته باشد

هیأت مدیره داشته باشد و اگر بدهی باشخاص داشته باشد اشخاص میتوانند به محاکم دادگستری مراجعه کنند تمام دارائی آنها را توقیف کنند و اگر که بود درآمد دارند باید انحلال خودشان را اعلام کنند نه اینکه میلیونها پنبه یا غله بخرند و بعد اعتبارات خودشان را صرف مخارج دیگر بکنند و بعد بگویند که دیگر اعتبار نداریم از آن سال تا بحال تمام این مؤسسات که شاید تا با امروز بنده بطور تقریب میتوانم بگویم در مملکت به بیش از هشتصد

نهصد برسد مؤسسه دولتی هست که این عبارت بهمین صورت که بصورت بازرگانی اداره خواهد شد در اساسنامه آنها قید شده اما اینکه نوشته بشود مشغول قوانین دیوان محاسبات نیست یک مسئله دیگری است دیوان محاسبات عمومی اصول حسابداری دولتی را تعیین میکنند ولی بدستگاه دولتی جنبه تجاری بودن نمیدهد فقط کنترل و نظارت دیوان محاسبات را از روی اداره بر میدارد (دکتر عدل طباطبائی - شمای پیشنهاد و عرایض بنده را تقویت فرمودید) هیچ در قوانین فعلی تا این ساعت ما نداریم که گفته باشد یک مؤسسه دولتی تابع قوانین دیوان محاسبات عمومی نمی باشد اگر این مطلب گذاشته بشود اگر نوشته شود تابع قوانین محاسبات عمومی نیست یعنی از رعایت

مناقضه و مزایده مستثنی است در صورتیکه یک مؤسسه ای که میخواهد از یک سدی بهره برداری کند باید برنامه اش معین باشد بصورت یک شرکت تجاری عمل بانک ملی من اگر دسترسی داشتم اساسنامه بانک ملی را ارائه میدادیم که مؤسسه ایست که بصورت یک مؤسسه بازرگانی اداره میشود تمام شرکت هائی که تشکیل میشود از جمله سازمان جهانگردی که در یکی دو ماه پیش اینجا بتصویب

دولت بنده مذکور شده و توجه فرمودند کوشش ما بر این خواهد بود که این مقررات را بکنواخت کنیم بنده شخصاً عقیده دارم که بیست امضاء را زیر یک قرارداد گذاشتن این دلیل صحت عمل نیست متأسفانه ممکن است بیست نفر را آلوده بکنند ولی عقیده دارم که تعیین یک شخص سالمی در رأس یک دستگاهی و امضای او را قبول کردن بهتر به نفع مملکت است و سالتر کارها میگذرد و صحیح تر کارها میگذرد باید توجه کرد باین که با تمام این مقررات عریض و طولیل مملکت متأسفانه جلوی فساد گرفته نشده پس یک مقررات پربیبج و خم جلو گیری از سوء استفاده نمیکند و بی جهت کارهای مملکتی را فلج میکند این برنامه تحولی را که خانم ها و آقایان باین ایمان و با این عقیده و با تحریک و بخواهند جلوش ببرند باین مقررات پربیبج و خم درست نمیشود و ما دولت خدمتگزار شما آمادگی خود را از روز اول اعلام کردیم که این مشکلات را از بین ببریم و امیدوار هستیم که با همین توجه و سرعتی که در کار هست این نکات مورد عمل قرار بگیرد ولی برای اینکه بنده کاملاً نظر جناب آقای رام بد را تأمین بکنم چون در ماده ۴ این قسمت آئین نامه های انتقال این دستگاه بدستگاه دیگر و یا انتقال یک محلی بمحل دیگر و انتقال یک عضوی از دستگاهی بدستگاه دیگری است و این کارها در پیش مجلس نیست که یک قانونی هر روزی ۱۰ - ۱۵ تالایحه در این موارد تقدیم بشود ولی مؤسسه ای که بصورت بازرگانی اداره بشود برای ساختن یک سد برای ساختن یک مؤسسه بزرگ این هر روز پیش نمی آید بنابراین در این قبیل موارد بنده قبول میکنم که با تصویب کمیسیون مجلس باشد (احسن)

رئیس - راجع بماده سوم دیگر نظرتی نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای دکتر مهدب شرح زیر خوانده شد) ریاست معظم مجلس شورای ملی - پیشنهاد مینماید ماده ۳ شرح زیر اصلاح شود: به وزارت آب و برق اجازه داده میشود که در اجرای وظائف موضوع بند های الف - ب - و ماده یک این قانون ... الخ - دکتر مهدب

نخست وزیر - دولت موافق است.

رئیس - مخالفی نیست؟ بنابراین به این پیشنهاد

رسید مرقوم فرمودید بصورت بازرگانی اداره میشود. بنابراین از دست عزیزم استدعا دارم مثل همه قوانین موضوعه اجازه بفرمائید همینطور نوشته بشود که بصورت بازرگانی اداره بشود و اساسنامه اش بتصویب کمیسیونهای مربوطه مجلسین برسد (یکسفر از نمایندگان - پیشنهاد آقای دکتر عدل رعایت بشود) عرض کردم آن مسئله ای که کدام یک خوب است بحثی است ولی مسئله ای که بصورت بازرگانی اداره میشود یا اینکه تابع قانون محاسبات عمومی است یک بحث جدائی است و این گونه مؤسسات که متصدی بهره برداری هستند همیشه تا این ساعت سابقه این بود که نوشته میشده بصورت بازرگانی عمل میشود نه اینکه بنویسند تابع مقررات محاسبات عمومی نیست.

رئیس - آقای دکتر عدل طباطبائی در صورتی که خود دولت نمی خواهد شما چه اصراری دارید؟

دکتر عدل طباطبائی - بنده عرض کردم ذکر اداره بصورت اصول بازرگانی مستنبط این نیست که تابع قانون محاسبات عمومی نیست و حال اینکه طبق پیشنهادی که جناب آقای رام بد فرمودند و مورد تصویب جناب آقای نخست وزیر قرار گرفت چون در نظر است که این مؤسسات تابع قانون محاسبات عمومی نباشد اساسنامه های شان به کمیسیون مشترک مجلسین خواهد رفت.

رئیس - بنابراین پیشنهادتان را پس گرفتید.

دکتر عدل طباطبائی - پس گرفتم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود:

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی - احتراماً پیشنهاد میکنم در سطر سوم ماده سوم لایحه تأسیس وزارت آب و برق جمله از طرف وزارت آب و برق تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید حذف و بجای آن جمله از طرف دولت تهیه و پس از تصویب کمیسیون مربوطه مجلسین بموقع اجراء گذاشته شود - ناصر بهبودی.

رئیس - پیشنهاد آقای رامیدهم در همین مورد است بنا بر این به این پیشنهادی که قرائت شد رأی میگیریم خانم ها آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

محترماً پیشنهاد میشود - چون برای ماده ۳ مدت معلوم نشده شش ماه مدت معلوم شود. البرزی.

رئیس - مدت ندارد که تعیین شود (البرزی - ممکن است تا ده سال دیگر اجرا نشود) این پیشنهاد وارد نیست پیشنهاد دیگر قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده ۳ علاوه شود.

تبصره - وزارت آب و برق مکلف است در مدت سه ماه بوضع بنکاهای سرق خصوصی رسیدگی کند و ترتیبی بدهد که مطالبات حقه مردم از آنها وصول شود تا ترتیب وصول آن داده شود - پاینده.

رئیس - آقای پاینده این پیشنهاد در ماده قبل شد و رد شد.

پاینده - آن مسئله ملی کردن بود بنده میگویم پول مردم را بگیرند و بهشان بدهند آن پیشنهادی که

جناب آقای نخست وزیر نپذیرفتند جنبه ملی شدن را داشت اما پیشنهاد بنده این است که الان توضیح میدهم

اینجا آقای وزیر مشاور اشاره ای کردند به تنگی وقت بنده میگویم هیچوقت وقت تنگی نیست مجلس هم با روحیه ای

که بنده می بینم و با این قدرت تحرکی که در دولت هست آماده است به نشیند تا نیمه شب و نزدیک صبح رسیدگی

بکند البته آقای رئیس الوزراء هم یک کمی بیشتر

پیشنهادهای مانوجه بفرمایند که از هر چند پیشنهاد یکی بپذیرفته بشود بیشتر ممنون میشوم عرض کنم حضورتان

یک انقلابی شده است در مملکت یک فتودالیم زمین یعنی فتودالیته متکی به اراضی در هم شکسته است و بحکم

قانون بیک مردمانی که مثل زالو خون مردم را میمکیدند گفتند بروید کم بشوید اینها کم شدند عجب است که

یک فتودالیته تازه بدوران رسیده دیر و دیر بروز و گردن زدن و اگر تعبیر صحیح باشد بی آبروی استفاده چی

که دوست میلیون تومان از جیب مردم ظرف ده سال اخیر کشیدند بیرون این فتودالیته

سرجای خودش هست قانون انقلاب یعنی برنامه انقلاب که این مجلس محصول آن است و دولت شما محصول این

مجلس و محصول این انقلاب است حکم میکند که دولت

آیا این دوست میلیون تومان همین جور باید بماند در جیب آنها؟ یک فرمولی پیدا بکنید بریزید به جیب وزارت آب و برق من قسم خواهم خورد که همه مردم راضی خواهند بود یعنی این را وصول کنید ترتیبی برای مطالبات مردم بدهید بگوئید که این پول را پنجاه سال بعد بهتان میدهم ولی بنده خواهش میکنم در این باب یک راهی اندیشیده بشود و بنده اطمینان دارم بزرگترین قدمی که دولت شما در راه جلب اعتماد مردم بر میدارد همین خواهد بود. (صحیح است - احسن).

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بنده تصور میکنم با توضیحی که قبلاً عرض کردم نسبت به پیشنهاد قبلی جناب آقای پاینده

این تنگه روشن شده باشد بنده با اصل فکر مخالفتی ندارم بسیار هم موافق هستم یعنی تصور میکنم که دولت وظیفه اش

است که حقوق افراد را حفظ بکند و اگر قانونی نقضی داشته باشد مجلس شورای ملی باید دولت را تقویت بکند

برای اینکه احقاق حقوق مردم را بکند این جزو وظایف اولیه دولت است ولی این که چه

سازمانی این وظیفه را انجام بدهد آن را بنده عرض میکنم بنده بعنوان رئیس دولت خدمت جناب

آقای پاینده عرض میکنم که در تشکیلات سازمان برق ایران موضوع برقیهای خصوصی و تأمین نظر مردم از لحاظ

پولهایی که داده اند و به چه ترتیب و به چه وسیله و با چه تضمین قانونی و با چه دستگاه اجرائی انجام شود ملحوظ خواهد

بود و بدین جهت نظر جنابعالی تأمین است برقیهای خصوصی در شهرها بوجود آمده و این قانون اصلاً داخل شهرها

نمیشود وصول پول از مؤسسات و پرداخت آن به اشخاص این یک تشکیلات وسیعی لازم دارد ضمانت اجرا لازم دارد

مواد مختلف لازم دارد که بتواند یک وزارتخانه ای از یک مؤسسه ای پول را وصول بکند و به اشخاص که این

پول را داده اند مسترد بکنند و این کار اصلاً این وزارتخانه را از حدود وظایف اولیه اش خارج میکند ولی در اساسنامه

قانونی سازمان برق ایران که به تصویب خود کمیسیون مجلس خواهد رسید موضوع حل مسئله برقیهای خصوصی

و تأمین منافع خف مردم ملحوظ خواهد بود (احسن) از این جهت نظر جنابعالی تأمین است.

رئیس - آقای پاینده.

نسبت به این مبلغ نه ساکت بماند نه بی علاقه ملاحظه بفرمائید که در شریعت مثله احتکار و استفاده از احتیاج مردم و قیمت بیشتر تقاضا کردن پول بیشتر اندوختن شدیداً منع شده در قوانین مافوق منع احتکار داریم در یک مواقعی امکانات دولت کم بود سازمانهای بزرگ بود کسانی آمدند رفتند یک سیم یا یک موتور کهنهای گذاشتند گفتند مردم

بباید مبلغی بماند بدهید بعد هم پول برق را بدهند سرمایه اینها مال مردم است با یک محاسبه تقریبی هم میشود فهمید که دوست میلیون تومان از جیب مردم گرفته اند و این

مبالغ معوق مانده است تکلیف این دوست میلیون تومان چه خواهد شد (بالا خانلو - کلاه بردارهای محترمی هستند)

چون مرور زمان حاصل میشود انشاء الله آقای وزیر آب و برق موفق خواهند شد شبکه های برقی خودشان را همه جا

توسعه بدهند و برق به مردم میدهند ولی این آقایان و به تعبیر بنده این گردن زدن های مال مردم خود استنمارچی

و این فتودالیته تازه بدوران رسیده همین پر روز اینها را چه خواهد کرد یعنی دولت شما در این مورد ساکت می

ماند که اینها کلاه مردم را بردارند و ببرند؟ این مسئله که فرمودید مسئله اعتماد مردم جلب شود البته بنده مدلم میخواهد

و آرزوی بنده این است که دولت شما به تدریج به عرش اعتماد برود مرتباً پله پله اعتماد مردم را جلب کند ولی اعتماد

جلب کردن مانده از این نیست که یک عده ای را که بنده عرض کردم با اینصورت جیب مردم را بناحق خالی کردند برسیم

به بینیم چرا اینک را کرده اند اگر بنا شود ما بیم ناک بشویم که اگر این موضوع مطرح بشود اعتماد مردم کم

میشود درست مثل این است که آقای وزیر دادگستری هم بگوئیم که دزدها و آدم کش ها، جانی ها را دیگر در

محاکم محاکمه نکنند برای اینکه اعتماد دزدها و آدمکش ها و جانی ها کم میشود در صورتیکه به اعتماد صلحا احتیاج

داریم نه اعتماد بی سرو پا ها این آقای معتمدی که اینجا رو بروی بنده نشسته اند حق دارد من میدانم که این مرد

چهار پنج سال در یک جنگی بود در یک جنگ بی سرو صدائی در اصفهان وارد شده است و چهار پنج

میلیون از جیب این اصفهانی ها که معمول است میگویند حساب جیب خودشان را دارند یک آدمی کشیده است بیرون حالا اگر دولت ساکت میماند که سرمایه گذاری تشویق بشود و اعتماد عمومی خلل نپذیرد

پاینده - بنده جز این نظری نداشتم و از فرمایشات جناب آقای رئیس الوزراء اتخاذ سند میکنم مجلس هم این مطلب را یاد دارد و پیشنهاد را پس میگیرم.

رئیس - ماده سوم با اصلاحی که شده یکبار قرائت میشود و بعد رأی میگیریم.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - بوزارت آب و برق اجازه داده میشود که در اجرای وظایف موضوع بندهای الف - ب - ه - و ماده ۱ این قانون مؤسسانی را که طبق اصول بازرگانی اداره خواهند شد بوجود آورد. اساسنامه مؤسسات مزبور از طرف دولت تهیه و پس از تصویب کمیسیون مربوطه مجلسین بموقع اجراء گذاشته شود.

رئیس - بماده سوم با این اصلاحاتی که شده است رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد يك ماده الحاقی بعد از ماده سوم از طرف آقای معتمدی پیشنهاد شده است که قرائت میشود.

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ماده الحاقیه زیر به لایحه قانونی تأسیس وزارت آب و برق اضافه شود:

ماده - وزارت آب و برق مکلف است در هر منطقه ای که برای آب و برق اقدام مینماید سازماني نیز با شرایط خاص بنام: اداره امور آب و برق تأسیس نماید. معتمدی.

رئیس - آقای معتمدی.

معتمدی - البته جناب آقای نخست وزیر و نمایندگان محترم دولت اطلاع دارند که آنچه از طرف نمایندگان پیشنهاد میشود برای حسن انجام کار و تنقیح و تکمیل قوانین است بنابراین ما جز پیشرفت نظر دولت که همانا نظر مردم ایران است نظر دیگری نداریم پیشنهادی که بنده دادم از این جهت است که امروز این لایحه به تصویب میرسد و دو سال دیگر بعد از دو سال وزارت آب و برق در يك منطقه ای هم آورده است و هم برق بنده الآن سؤال میکنم بعد از دو سال این آب و برق را مثلاً در شهر اصفهان به چه کسی به چه مقامی به چه مؤسسه ای تحویل میدهند که آن توزیع بکنند و تحویل مردم بدهد آیا به شهرداری میدهند یا از اقداماتی که شهرداریها در امر آب و برق میکنند مردم راضی هستند؟ مردم راضی نیستند ثابت کردند که شهرداری در امر آب و برق نظافت و ساختمان و صدور پروانه ساختمان و این قبیل

کارها جز اینکه مردم را معطل و ناراضی بکنند کاری نکرده اند (یک نفر از نمایندگان - استثناء دارد) شاید در يك منطقه ای يك کسی باشد ولی ما در شهر سیصد و پانصد هزار نفری اصفهان (نمایندگان - سیصد یا پانصد؟) شهر اصفهان سیصد هزار نفر جمعیت دارد و با حومه نزدیک آن که از برق استفاده میکنند پانصد هزار نفر جمعیت دارد و روز بروز هم در حال توسعه است اینجا آقای پاینده اشاره ای کردند، آقایان شاید خبر نداشته باشند این سوز دلی که ما داریم این ناراحتی که ما داریم علت دارد يك مؤسسه ای يك شخصی آمده اینجا بنام مدیر برق چهار پنج میلیون تومان بنام وام از ۷۵۰ تومان تا سی هزار تومان بابت هر کنتور پول گرفته اسمش را هم گذاشته وام ولی میدانید با چه شرایطی پنج سال اول هیچ ندهد از آغاز سال ششم هر کس هر قدر برق مصرف کرد بابت استهلاك این پول کیلوانتی دهشاهی کسر کند تا مستهلك بشود ملاحظه بفرمائید سی هزار تومان بابت يك کنتور پول گرفته میگوید از سال ششم هر کس خواست این پول را بگیرد از قرار کیلوانتی دهشاهی اصلاً این وام در عمر خودش که هیچ ثانویه و تیریه اش و تا صد سال دیگر مستهلك نمیشود برق منظم هم ندارد بنده این را میخواهم عرض کنم.

رئیس - آقای معتمدی فقط در مورد پیشنهاد توضیح بفرمائید.

معتمدی - دولت به بنده بگوید بعد از دو سال موقعی که آب و برق را به شهر آوردند چه مقامی اینکار را میکند اگر میفرمایند شهرداری میکند شهرداری نمیتواند بکند اگر تحویل برقیهای خصوصی میدهد باز گرفتار مصائب میشویم بنده پیشنهاد کردم يك سازمانی بنام اداره امور آب و برق در هر شهرستانی تأسیس بشود حلالاً بجه ترتیب باشد توضیح و خیال ما را راحت بفرمائید اگر لازم نبود بنده صراحتاً نظر میکنم. (صحیح است - احسنت).

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - توجه نمایندگان محترم واقفاً بر فاه حال مردم بجدی است (یک نفر از نمایندگان - که موجب سوزش می شود) (معتمدی - همه آقایان این در در دارند) که موجب میشود در بیچت و فحص يك لایحه تمام مشکلات مملکتی را مورد بحث قرار بدهیم این موجب کمال دقت

و استقبال دولت است همان طوریکه بنده چه در مجلس سنا و چه در مجلس شورای ملی عرض کردم در مدت کوتاهی همه این مشکلات رفع نمیشود اما اگر اساس و پایه ریزی صحیحی در تشکیلات مملکت بشود این امیدواری بخانمها و آقایان داده میشود که شاید انشاء الله بایک سرعت بیشتری رویه اصلاح برویم و همین نشستن خانمها و آقایان در اینجا تا نیمه شب این بهترین نمونه بارزی است که این امید و آرزو را باید تقویت کرد موضوع وزارت آب و برق موضوع تولید نیروی برق و تهیه و تأمین آب است - برای مصرف کشاورزی و صنعت و مصرف شهرها این جنبه توزیع ندارد و همانطور که بنده عرض کردم شهرداریها اگر مشکلاتی داشته باشند سوء اداره داشته باشند آن وظیفه دولت است که با انجمن شهر را منحل بکنند تا انجمن شهر صالحی بوجود بیاید یا شهرداری بهتری منصوب بکنند و در رفع مشکلات مملکت بکوشد تنها شهرداریها نیستند خیلی از مؤسسات دیگر هستند که واقفاً معایب و نقایص زیادی دارند که با زندگی روزمره مردم در تماس است این مسائلی را که میفرمائید اگر از هم تفکیک بفرمائید و اجازه بفرمائید که دولت نسبت به تأمین برقیهای شهرها با رساندن این نیرو کمک اولیه خودش را بکند بعد در این فاصله هم به اصلاحات تشکیلات اداری مملکت اقدام کند موجب این خواهد شد که انشاء الله رفع این نقیصهها بعمل بیاید.

میر افضل - بنده پیشنهاد ندارم نظرم روشن شدن موضوع بود.

رئیس - بماده چهارم رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده نهمی آقای میر افضل پیشنهاد کرده اند که قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید: بعد از ماده ۴ لایحه تقدیمی وزارت آب و برق ماده نهمی بشرح ذیل اضافه شود: دولت مکلف است لایحه تکمیلی وزارت آب و برق را با مطالعات عمیق و آزمایشی که از اجرای قانون فوق الذکر پیدا خواهد کرد حداقل ظرف شش ماهه اول سال ۱۳۴۳ تهیه و تنظیم و برای تصویب به مجلسین تقدیم نماید.

رئیس - آقای میر افضل.

میر افضل - ایراداتی که ضمن طرح این لایحه از طرف نمایندگان محترم گرفته شد توضیحاتی که دادند غالباً آقایان قانع شدند با اینکه جناب آقای نخست وزیر و هیئت محترم دولت پاسخ گفتند ولی بنظر بنده فکر میکنم چون اساس بر این است که این وزارتخانه بوجود بیاید و مشغول کار بشود اعتقاد من این است آنچه را که لازمه این وزارتخانه است آنچه را که لازمه اینکار است وسایل لازم آن در این لایحه پیش بینی نشده است و فکر میکنم در عمل دچار مشکلاتی بشوند بعضی مسائلی مورد نظر باشد در آینده بر خورد بکنند که در اینجا مطرح نشده است از این جهت من گفتم اگر چنانچه تصویب بفرمائید که این قسمت اضافه بشود که دولت اختیار داشته باشد چنانچه در طرف سال آتی بمشکلاتی در اجرای این قانون فعلی برخورد کرد که در اینجا ذکر نشده است و نواقصی در کارش دید لایحه تکمیلی این قانون را تهیه و به مجلس تقدیم بکنند.

رئیس - نظری نیست به این ماده؟ آقای میر افضل (نمایندگان - پس گرفتند).

میر افضل - بنده پیشنهادی ندارم که پس بگیرم و احساس کردم که آقایان هم خسته هستند ولی اجازه میخواهم مطلبی بنظم رسیده است بر رضتان بر ساقم چون در ماده دوم نوشته است که آئین نامه های لازم تهیه و تنظیم میشود و هم چنین در ماده ۳ هم این موضوع تذکر داده شده است که اساسنامه های لازم تهیه و به تصویب میرسد در اینجا آئین نامه های اجرایی را بنده فکر کردم اگر قید

رئیس - نظری نیست به این ماده؟ آقای میر افضل (نمایندگان - پس گرفتند).

میر افضل - بنده پیشنهادی ندارم که پس بگیرم و احساس کردم که آقایان هم خسته هستند ولی اجازه میخواهم مطلبی بنظم رسیده است بر رضتان بر ساقم چون در ماده دوم نوشته است که آئین نامه های لازم تهیه و تنظیم میشود و هم چنین در ماده ۳ هم این موضوع تذکر داده شده است که اساسنامه های لازم تهیه و به تصویب میرسد در اینجا آئین نامه های اجرایی را بنده فکر کردم اگر قید

نخست وزیر - بنده میخواستم استدعا کنم که این توضیح را بعد خدمتتان عرض کنم اگر احتمالاً لازم بود

در تکمیل این لایحه لوایح دیگری تقدیم بشود شاید خود دولت زودتر از سه ماه بیاورد استدعا میکنم پس بگیریند
میر افضل - بنده پس گرفتم
رئیس - ماده پنجم قرائت میشود
(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - دولت مأمور اجرای این قانون میباشد.
رئیس - نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم
به ماده پنجم خانها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر مطرح است
نظری نیست (اظهاری نشد) رأی میگیریم به لایحه خانها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد به مجلس سنا فرستاده میشود. آقای نخست وزیر
نخست وزیر - بنده از طرف آقای مهندس روحانی معذرت میخواهم آقای مهندس روحانی حق بر این است که جناب عالی تشریف بیاورید و تشکر بکنید.

رئیس - آقای مهندس روحانی
وزیر آب و برق - بنده از تمام نمایندگان محترم خانها و آقایان بسیار متشکر و سپاسگزارم و امیدارم طبق آیه شریفه و من الماء کل شیئی حی بنابه قرآن کریم ما بتوانیم آب مورد احتیاج مملکت را تدریجا البته نه فردا نه پس فردا در طول مدت با کمک و لطف آقایان فراهم بکنیم از این اعتمادی که بدولت جناب آقای منصور و محبتی که نسبت به بنده شده بسیار سپاسگزارم (احسنت)
۵- طرح و تصویب و فوریت و طرح فی المجلس لایحه تأسیس وزارت آبادانی و مسکن
رئیس - لایحه مربوط بوزارت آبادانی و مسکن مطرح است قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی بطوریکه استحضار دارند عمر این دهات و شهرها و تأمین مسکن برای مردم در شهرها و روستاهای کشور یکی از فصول بر نامه دولت حاضر میباشد.
از آنجا که تأمین این هدف مستلزم تهیه طرحهای وسیع و هم آهنگ و اجرای آن بوسیله سازمان واحد میباشد و لازم است که کلیه امور عمرانی شهرها و دهات در چهار چوب برنامه های عمرانی دولت و همچنین تأمین مسکن که اکنون بطور متشخصت بوسیله سازمانهای مختلف انجام میگیرد تحت یک سیاست صحیح و برنامه وسیع

انجام گیرد. منظور تأمین این هدف و تمرکز کلیه اقدامات پراکنده ای که در این زمینه در وزارتخانه ها و سازمانها و مؤسسات و بانکهای مختلف بعمل میآید لایحه تأسیس وزارت آبادانی و مسکن که قبلاً لزوم تأسیس آن در بر نامه دولت باستحضار رسید و مورد تأیید مجلس شورای ملی قرار گرفته است به پیوست در ده ماده و شش تبصره تقدیم و تقاضای تصویب آنرا بقید دو فوریت دارد.

نخست وزیر - حسنعلی منصور

لایحه تأسیس وزارت آبادانی و مسکن
ماده ۱ - بمنظور ایجاد تمرکز و هماهنگی در تهیه و اجرای برنامه ها و طرحهای ساختمانی و تهیه مسکن همچنین جهت تهیه و اجرای طرحهای شهر سازی و ده سازی و طرحهای آبادانی وزارت آبادانی و مسکن با تشکیلات لازم برای انجام وظایف اساسی زیر تأسیس میگردد.
الف - تهیه و اجرای طرحها و برنامه های تهیه مسکن و خانه های سازمانی.

ب - تهیه و اجرای طرحهای ساختمانی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی.

ج - تشریک مساعی با شهرداریها به منظور تهیه و اجرای طرحهای آبادانی شهرها.

د - نظارت بر توسعه شهرها از طریق تشریک مساعی در تهیه نقشه شهر.

ه - تشریک مساعی با مراجع و سازمانهای مربوط در تهیه و اجرای برنامه های ده سازی.

و - تنظیم موازین و مشخصات فنی برای طرحهای تهیه مسکن و امور شهر سازی و ده سازی و ساختمانی دولتی.
ز - تهیه و اجرای طرحهای ساختمانی که برای آنها سازمان مجوز دولتی وجود ندارد.

تبصره - تشخیص ساختمانهاییکه مشمول بند ب این ماده میباشد بموجب آئین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت آبادانی و مسکن تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۲ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود سهام بانک ملی ایران در بانک رهنی ایران را خریداری کند. از تاریخ تأسیس وزارت آبادانی و مسکن وزیر آبادانی مسکن نماینده سهام دولت در این بانک خواهد بود.

ماده ۳ - بانک ساختمانی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون کلیه عملیات بانکی خود را به تشخیص شورای پول و اعتبار طبق بند ۲ ماده ۵۸ قانون بانکی و پولی کشور قطع کند. بانک مزبور پس از قطع عملیات بانکی بنام سازمان مسکن بصورت یکی از مؤسسات تابعه وزارت آبادانی و مسکن مسئول اجرای طرحهای ساختمانی و تهیه مسکن خواهد بود. سازمان مسکن که دارای کلیه حقوق و اختیارات قانونی بانک ساختمانی و مسئول کلیه تعهدات آن خواهد بود تسویه امور مربوط بمعاملات بانکی را ببنک رهنی ایران محول خواهد کرد و بانک رهنی ایران تسویه امور مزبور را طبق مقررات بحساب سازمان مسکن تحت نظارت شورای پول و اعتبار انجام خواهد داد.

تبصره - تغییراتی که باید بمنظور فوق و برای حسن جریان امور سازمان مسکن در اساسنامه بانک ساختمانی داده شود به پیشنهاد وزارت آبادانی و مسکن و تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود.
مادام که تغییرات لازم در اساسنامه مزبور بعمل نیامده است وزیر آبادانی و مسکن دارای اختیارات مدیر عامل بانک ساختمانی خواهد بود.

ماده ۴ - پس از تشکیل وزارت آبادانی و مسکن سازمان خانه سازی موضوع تصویب نامه قانونی شماره ۸۲۴ مورخ ۲۱/۱۹/۴۲ منحل و تصفیه امور آن به وزارت آبادانی و مسکن محول خواهد گردید پس از انجام امر تصفیه خالص دارائی سازمان مزبور به دارائی سازمان مسکن اضافه خواهد شد.

تبصره - کلیه تعهداتی که تا تاریخ انحلال سازمان خانه سازی از طرف این سازمان و هیئت پنج نفری مذکور در تصویب نامه قانونی شماره ۸۲۴ مورخ ۲۱/۱۹/۴۲ در حدود انجام طبق مقررات و اختیارات مشروح در تصویب نامه قانونی مزبور بوسیله وزارت آبادانی و مسکن دنبال خواهد شد. و برای اجرای مفاد این تبصره وزیر آبادانی و مسکن دارای کلیه اختیارات هیئت مذکور خواهد بود.

ماده ۵ - از تاریخ تصویب این قانون اجرای تصویب نامه قانونی شماره ۲۵۶۴۸ مورخ ۱۱/۷/۱۳۴۱ در باره تشکیل شورای مسکن موقوف میشود.

ماده ۶ - کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مکلفند برای تهیه و اجرای طرحهای ساختمانی مورد نیاز خود موضوع بند ب ماده ۱ این قانون بوزارت آبادانی و مسکن مراجعه نمایند.

وزارت آبادانی و مسکن طرح مورد تقاضا را تهیه و پس از تأمین اعتبار از طرف وزارت خانه با مؤسسه مزبور اجرا خواهد کرد.

تبصره - وزارت آبادانی و مسکن میتواند در هر مورد که مناسب تشخیص دهد تهیه و تنظیم و اجرای طرحهای موضوع بند ب ماده ۱ این قانون را به مؤسسه مربوط واگذار نماید.

ماده ۷ - اجرای طرحهای شهر سازی موضوع تبصره ماده ۱۹ تصویب نامه قانونی بر نامه عمرانی سوم کشور و همچنین تهیه و اجرای کلیه طرحهای مربوط به فعالیت های عمرانی شهرداریها و مؤسسات وابسته آنها و مؤسسات عمومی و عام المنفعه موضوع ماده ۲۱ تصویب نامه قانونی مزبور بمعهده وزارت آبادانی و مسکن محول میشود.

وزارت آبادانی و مسکن مکلف است برای تأمین اعتبارات لازم طرحهای مزبور را به تصویب سازمان بر نامه برساند. سازمان بر نامه ضمن واگذاری طرحهای مزبور کلیه اسناد و مدارک مربوط را در اختیار وزارت آبادانی و مسکن قرار دهد.

تبصره ۱ - آن عده از کارمندان که در تاریخ تصویب این قانون در مدیریت اجرایی شهر سازی سازمان بر نامه مشغول خدمت میباشند طبق تقاضای وزارت آبادانی و مسکن و توافق سازمان بر نامه باین وزارت مأمور خواهند شد. وزارت آبادانی و مسکن حقوق و مزایای کارمندان مزبور را بر اساس آئین نامه استخدامی سازمان بر نامه خواهد پرداخت.

تبصره ۲ - وزارت آبادانی و مسکن مجری طرح دفاتر فنی سازمان بر نامه در استانها خواهد بود.

ماده ۸ - بنگاه مهندسی سازمان بر نامه با کلیه کارکنان و اموال و اعتبارات و تعهدات خود بوزارت آبادانی و مسکن منتقل میشود.

ماده ۹ - آئین نامه های اجرایی این قانون پس از تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۰ - دولت مأمور اجرای این قانون میباشد. **رئیس** - فوریت اول لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به تصویب اول خانها و

آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد فوریت دوم این لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خانها و آقایانیکه با فوریت دوم موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ۱۵ نفر از نمایندگان تقاضا کرده اند که فی المجلس طرح بشود فوریت سوم مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) برای میگیریم به فوریت سوم خانها و آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۵ طرح و تصویب لایحه تأسیس وزارت آبادانی و مسکن و ارسال به مجلس سنا:

رئیس - کلیات لایحه مطرح است. آقای دکتر الموتی بعنوان مخالف صحبت میکنند بفرمائید.

دکتر الموتی - بنده با اینکه وقت دیر است ولی معتقدم هیچوقت برای خدمتگزاری و ذکر حقیقت دیر نیست ما خودمان را برای انجام خدمت آماده کردیم و از دولت جناب آقای منصور هم واقعا متشکر هستیم که در همین چند روزی که کار را شروع کرده اند با یک فعالیت شبانه روزی کار دولت را انجام میدهند حتی برای اولین بار دولت تا ساعت پنج بعد از نیمه شب کار میکرده (صحیح است) این موجب خوشوقتی است انعکاس این خبر در تهران و شهرستانها نشان میدهد که بعد از انقلاب مقدسی که در مملکت ما بوقوع پیوسته یک تحریک اساسی در مملکت ما در دستگاهها بوجود آمده بنابراین بنده معتقدم در این قبیل مسائل که با حیات سیاسی و اجتماعی ما سروکار دارد اظهار خستگی معنا ندارد و هر ساعتی میشود بحث کرد و اظهار نظر کرد لایحه ای که امشب مطرح است مربوط به آبادانی و مسکن است بنده در جلساتی که جناب آقای منصور بعنوان نماینده در اینجا تشریف داشتند یاد میآید موضوع عمران روستاها را مطرح کردم، جناب آقای خواجه نوری همان روز پشت این تریبون فرمودند طرحهای مفصلی هست که بزودی در مجلس طرح خواهد شد روزی بود که در مطبوعات مملکت ما شایعه زمامداری جناب آقای منصور وجود داشت و ما احساس میکردیم روزی که جناب آقای منصور مأمور تشکیل دولت شدند طرح جامع و کاملی در باره عمران دهات به مجلس داده خواهد شد بنده در این لایحه غیر از سه جمله یا چند کلمه بعنوان (عمران دهات) (دهسازی) و تشریک مساعی در ده سازی) موضوع دیگری را نمی بینم تصور نمیکنم با این

لایحه ای که در مجلس مطرح است خواسته پانزده میلیون دهقان ایرانی که در نهایت محرومیت هستند تأمین بشود (صحیح است) بخصوص اینکه باز ما می بینیم مسئله خانه سازی که در مملکت ما یک مسئله اساسی است برای اولین بار بر روستاها کشیده میشود این مسئله آنقدر در زندگی روستاهای ما اثر ندارد که بتواند یک فعالیت اساسی و یک رفم بزرگ در وضع دهات ایران بوجود بیاورد البته همانطوریکه همکاران عزیز میدانند انقلاب مقدسی که بر رهبری پادشاه عالیقدر ما شروع شد بایستی در دوماه ردهایش مطالعه کرد و عمل بشود در حله اول که مرحله سیاسی و اجتماعی بود برای کوبیدن نظام فر توت گذشته انجام شده بهترین وضع بود ولی در مرحله دوم که مرحله سازندگی است بنظر من باید تعمق بیشتری کرد مطالعه بیشتری کرد و حقیقتا برنامه های عمرانی بمعنی واقعی روستائیی در تمام نقاط مملکت توسعه پیدا کند. بنده نمیدانم با تصویب این لایحه آیا جامعه روستائی ما از شکل قرون وسطائی خودش خارج خواهد شد یا خیر در حالی که اعتقاد ما این است که کلید حرکت ماشین اقتصاد مملکت در دست روستاها است با ساختن چند خانه یا خانه سازی در روستاها آن تحولی که ما فکر میکنیم بنظر من صورت نخواهد گرفت مگر اینکه جناب آقای نخست وزیر و جناب آقای دکتر نهاوندی که بنده ایشان را یک مرد لایق و یک مرد تحصیل کرده میشناسم برنامه های تازه ای داشته باشند که این برنامه ها را نمیدانم بجه صورتی اجرا میکنند ولی در این لایحه ای که امشب مطرح است و فقط سه جمله در آن برای عمران روستاها گذاشته اند کافی نیست بنده فکر می کردم که وقتی یک لایحه ای به عنوان دهات به مجلس بیاید خود بنده که خودم را نماینده دهقانان این مملکت میدانم اگر مراجعه به این وزارتخانه بکنم و بخواهم مشکلات روستائی مملکت ما حل بشود میدانم نمیشود الآن باز هم همان تشتت، جناب آقای منصور وجود خواهد داشت موضوع راههای فرعی که یکی از مشکلات اساسی دهات و دهقانهای ما است باز مجمان میماند باز معلوم نیست چه سازمانی بتواند روستاهای ما را بشهر وصل بکند تا این دهقانهای که اساس و پایه اقتصاد مملکت ما هستند بتوانند کالاها و محصولات خودشان را بازار بیاورند بنده باز هیچ جا ندیدم در برنامه دولت جناب عالی که بسیار خوب تنظیم شده بود و همین چند روز عده ای از دهقانهای قزوین

به تهران آمده بودند و این برنامه را شنیده بودند اظهار خوشوقتی میکردند و فکر میکردند که بسرعت دهات آنها آباد خواهد شد و خوشبختانه این لایحه هم که بعنوان عمران دهات و روستاها با فاصله به مجلس آمده و امیدواری فراوانی در دهقانها و زارعین ما ایجاد خواهد کرد ولی این لایحه را باز هم عرض میکنم که کافی برای این مقصود نیست بنده عرض میکنم که بجه صورتی میخواهد این بیکاری شدیدی که در دهات وجود دارد و بنظر من از خانه سازی بسیار اساسی تر و مهمتر است حل بفرمائید صنایع روستائی که در برنامه جناب عالی هست و من ندیدم چه وزارتخانه ای چه سازمانی چه تشکیلاتی مأمور تشکیل و توسعه شبکه صنایع دستی در روستاها هست مطالعاتی که سازمان بین المللی کرده است در دهات به تصدیق کارشناسان اقتصادی سی در صد از دهاتیهای ما دچار بیکاری محض هستند و مدتی را در طول سال بیکار هستند یک روستائی و کشاورز ایرانی که مدتی از سال بیکار است آیا بهتر نیست که شماد در درجه اول فکری بکنید که بیکار نباشد بعد خانه بسازید دهقانیکه کار ندارد وسیله زراعت وسیله کشاورزی ندارد راه ندارد و شما هم نمی توانید باین روستاها قبل از ساختن راه بروید چه صورتی خانه را نشان خواهید ساخت اینها یک مشکلاتی است همانطوریکه فرمودید و بسیار هم صحیح است در گذشته هیچگونه توجهی بوضع آنها نشده بالمال پانزده میلیون مردم ایران در محرومیت عظیم و عمیقی بوده اند هستند این محرومیت که محرومیت عمیقی است و خوشبختانه با قانون اصلاحات ارضی و برنامه های انقلابی شاهنشاه نجات پیدا کردند اینها احتیاج یک برنامه های وسیعتر و عمیقتری دارند (دکتر رهنوردی - اول بهداشت است بعد راه) بهداشت و فرهنگ میخواهند راه میخواهند وسایل کشاورزی میخواهند در برنامه بنده چیزی ندیدم و باز هم عرض میکنم مؤسسات مربوط به ده پراکنده هستند بنده نمیدانم یا اینکه بنگاه عمران که الان در وزارت کشور وجود دارد و این بنگاه عمران باز هم ده بیرون پول از دولت میگیرد هشت میلیون حقوق میدهد دو میلیونش را خرج فائزتری میکند و این وزارت آبادانی و مسکن این بنگاه را هم در اختیار میگیرد با خود این بنگاه از طریق دیگر بعنوان دهیار و دهدار مداخله میکند و آن ده میلیون ۱۵ میلیون

بودجه ای که هست هفت، هشت میلیونش بعنوان پرسنل از بین میرود و بقیه صرف کار غیر محسوسی خواهد شد جناب آقای منصور در برنامه دولت خودشان باصل خود بیاری اشاره کردند البته همکاران عزیز ما میدانند وقتی که اصلاحات ارضی در ممالک آسیائی اجرا شد یکی از برنامه های عمران ده اصل خود بیاری بود که دولت وقت یک کمک های اساسی بدهقانها کرد تا توانستند با امر خود بیاری یک توسعه ای در وضع عمرانی دهقانان بوجود بیاورند ولی بنده نمیدانم امر خود بیاری که یکی از وسایل مهم دهسالی است از وظایف و جزء برنامه وزارت آبادانی هست یا نه بنده فکر می کردم اگر این لایحه وقتی که به مجلس میآید بصورت وزارت عمران روستاها و شهرها میآید بنظر من خیلی عمیق تر و بهتر بود چون از مسئله مسکن مهمتر ساختن خود رده است دهی که بصورت قرون وسطائی اداره میشود شما اگر برایش چند خانه بسازید برای آنها کاری نمیشود همین الآن سازمان خانه سازی تصویب کرده که در رودبار الموت هفت خانه بسازند اول راه ندارند بیرون بعد وقتی که رفتند چه بسازند برای کمی بسازند باید یک چاره اساسی کرد که اول راه این ده باز بشود وسایلی فراهم بشود که سطح زندگی دهقان و کشاورز بالا بیورد و در آمد سرانه دهقان بالا برود بعد بیائیم برایش خانه بسازیم و مسکن تهیه بکنیم مثلاً اینکه عرض کردم راجع به صنایع روستائی بنده از صنایع دستی و محلی که عرض میکنم روی کاغذ آمده فقط یک بخشنامه دیدم این بخشنامه را میخوانم البته آن روزی که این بخشنامه منتشر شد در روزنامه های خودمان با حروف درشت گذاشتند چون علاقمند بودیم اما باید دید باین برنامه میشود روستاها را نجات داد بنظر بنده خیر بخشنامه این است برای حفظ هنرهای ملی و ایجاد کار بیشتر برای افراد روستائی باید صنایع دستی در روستاهای کشور شروع بشود و استادان و فرمانداران و بخشداران مأمور اجرا میشوند و اگر تکنیکمؤاخذ میشوند در باره جناب آقای دکتر یگانه ما از شما گله مند هم هستیم چون و کیل خوب قزوین ما را که نهایت کمک راه شهر قزوین می کردند از ما گرفتند از مجلس گرفتند حالا امیدواریم که همیشه دولت بخاطر جناب آقای دکتر یگانه هم که شده به شهرستان قزوین و دهات غف مانده اش توجه بیشتری بکند

(نابیندگان - همه جا بکند) چون دیگر شهر فروین و کیل ندارد و حالا و کیل فروین در صف هیئت دولت قرار داد بهر حال بنده وقتشان را نمیگیرم ما اگر به امار هائسی که سازمان های بهداشت جهانی تهیه کرده از وضع دهات ایران که قطعاً خود حضرت تعالی بهتر از من مطالعه کرده اید بخصوص که قسمتی از آن را از نشریات خودتان در آورده ام در این نشریه وضع دهات را تشریح کرده اند مثلاً از کلیه ساکنین یک ده فقط پنج درصد از دهسال به بالا سواد خواندن و نوشتن دارند ز راه آب و برق ندارند و قس علیهذا بنا بر این بنده میخوام استدعا کنم که دولت جنابعالی که یک دولت دینامیک و وزرای جنابعالی که از جوانان فعال و دانشمند این مملکت هستند یک برنامه اساسی تهیه بکنند آقای معید محسنی نوشته اند که دهاتی در دماوند هست که نه معلم با آنجا میروند و نه دکتر و میگویند که ما در آنجا حبس می شویم چون راه ندارند اگر شما تشریف میآوردید در الموت میدیدید که چه مشکلاتی هست بنده عرض کنم خصوصی ندارد عرضم مربوط به پانزده میلیون دهقان و کشاورز ایرانی است که در پنجاه هزاره ساکن هستند و زندگی میکنند و خوشبختانه بنده دیدم یکی از پایه های برنامه این دولت روی این اصل استوار است امیدواری بنده این است که در این دولت نه نهایت کوشش برای عمران ده و بالا بردن سطح زندگی و سطح درآمد روستائیان کشور بشود و ما هم بتوانیم به آینده روستاهای این مملکت امیدوار بشویم یکی از دوستان نوشته اند شب جمعه است رحم بکنید ولی بنده میگویم لایحه ای مطرح است که باید بحث بشود و لو تا صبح بکشد حرفهایمان را باید بزنیم تا نتیجه بگیریم.

رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر - بنده استدعا میکنم چند دقیقه ای اگر توجه بر ایشم بکنید که اگر باز هم نقضی در تشخیص دولت باشد با راهنمایی خانها و آقایان اصلاح خواهد شد بنده واقعاً این قانونی که الان مطرح است اینجامثل این است که یکی از آرزوهای قلبی ام بر آورده شده است (احسن) چون سالها است که در این مسائل بنده مطالعه میکنم کسانیکه با بنده بوده اند میدانند که این مسائل را بنده کلمه به کلمه اش را خودم واقعاً رویش زحمت کشیدم ام

تأمین مسکن که بطور تفصیل جزو برنامه های وزارت آبادانی و مسکن الان تسلیم وزیر آبادانی و مسکن شده که دارند کار میکنند افراد متخصص را الان منصوب کردیم ما به آنها برای اینکار عقیده داریم یک مملکتی است متأسفانه که در امر عمران روستاها جزئی توجهی نشده قسمت اعظم این مملکت به بیغوله ای بیشتر شبیه نیست این است که باید بسیار به این مسائل توجه کرد و با این انگائی که به خانها و آقایان داریم در این راه بسیار صعب و مشکل امیدواریم قدمهایی برداریم برای تشکیل این وزارتخانه، دو مورد مؤثر است یکی ساختمان شهرها و مناطق کارگری که بیشتر وابسته بشهرها است، مناطق کارگری و مناطق روستائی، دهقانی اجرای برنامه خودیاری تأمین مسکن است و ما باید یک تشکیلاتی بدهیم که بتواند مجری این برنامه باشد. مسائل دیگری که فرمودند از لحاظ راهسازی تأمین فرهنگ، تأمین بهداشت اینها همه مورد نیاز است ولی هر کدام برنامه جداگانه ایست که البته در عمران دهات و بالا رفتن سطح زندگی روستاها مؤثر است ولی بخودی خود نمیتوانست در یک وزارتخانه ادغام بشود. همان توجهی که در وزارت آب و برق از لحاظ توزیع نیروی آب و برق عرض کردم در این مورد صادق است. ما اگر یک وزارتخانه ای را بخواهیم خیلی بهش تمهیل کنیم از حدود کار آن وزارتخانه خارج میشود و کارها بطور ناقص انجام میگردد البته تردیدی نیست که مادر مدت یکسال دو سال، سه سال نمیتوانیم در تمام روستاها این برنامه ها را اجرا کنیم نمیتوانیم برای تمام کارها خانه بسازیم اگر هر کس این ادعا را داشته باشد به نظر بنده خلاف اصول و منطق گفته منتهی اگر توجه بفرمائید ده سال پیش یک همچو پیش بینی هائی شده بود و پایه گذاری شده بود امسال ما، ده سال جلو بودیم (صحیح است) امروز که ما پایه گذاری میکنیم و نظر داریم ده سال آینده بما خورده نگیرند روز بروز این کار توسعه پیدا کند که هر چه زودتر این کارها شروع شود، این مسائلی که میفرمائید در مورد اجرای این پیشنهاد دولت ها موظف هستند که نظریات نمایندگان محترم را مورد توجه قرار بدهند شما میتوانید دولت را مواخذه کنید از آنها این وظیفه را بخواهید اگر باز هم نواقصی در قوانین باشد تأمین کنید والا اگر

بسیار تنظیم یک لایحه که آنهم خیلی رویش زحمت کشیده شده و صحیح هم واقعاً تنظیم شده ما بخواهیم زیاد وارد الفاظ بشویم با اینکه تمام مسائل مملکتی را بخواهیم در این لایحه خلاصه کنیم و حل کنیم این بنظر من باز یک مدتی دور شدیم از آن منظوری که شما واقعاً قلباً آرزوی آن را دارید در تشکیل این وزارتخانه ما کوشش کردیم که تمام کارهای مثبت امور ساختمانی را در آنجا متمرکز کنیم و برای عمران دهات یعنی تأمین مسکن روستاها و عمران دهات از آن چیزی که عرف معمولی از مسئله عمران ده مورد نظر قرار داده، یعنی ساختن حمام، ساختن غسلخانه، آب انبار و تهیه فوتن محلی که بنوعی از یک چاهی آب بیرون بیاوریم یعنی در محلی که باید لوله کشی کرد برای اینکه آبهای مسموم را مردم نخورند برای تأمین مسکن واقعاً اگر ما بتوانیم راهی پیدا کنیم که با نیروی خلاصه خود ملت ایران اقدام بشود چون این مسائل اگر بخواهد برود روی اعتبارات دولتی خیلی طول خواهد کشید، قرنها طول خواهد کشید، ما باید نیروی کار مردم را برای این مسائل تجهیز بکنیم تقویت بکنیم برای اینکه ملت ایران را بحرکت در بیاورد که خانه خودش را بسازد (صحیح است) این یک برنامه وسیعی است بنام سلف طلب برنامه خود باری، در هندوستان هم که جمعیت بسیار زیادی دارد و متأسفانه فقر عمومی بیشتر از ایرانست در آنجا شروع کردند در دهات با توسعه بسیار وسیعی برای امر خودیاری و این نظر تأمین شده در سال چندین ماه که دهاقین و روستائیان ایران بیکار هستند و بیکاری آشکار آنجا هست دولت فقط با دادن وسیله و راهنمایی و ایجاد نظم و انضباط و دیسپلین این کار را با دهاقین باید عمل کند که خانه خودش را بسازد شما یک خانه روستائی را اگر با مصالح محلی به صورت خانه ای که مطابق اصول بهداشتی است در بیاورید فقط وسیله تأمین پنجره یا شیشه یا در باو بدهید و داخل خانه را سفید بکنید یا بیرونش را سفید بکنید خواهید دید که حداکثر کوششی است که در هر خانه اول میتوانید انجام بدهید، اگر فکر کنید که در دهات جنوب آلمان میشود بیچوجه من الوجوه بنده نمیخواهم در ساحت مقدس مجلس شورای ملی بگویم که این مسائل صرفاً جنبه عوام فریبی داشته باشد بنده نه دولت را گول میزنم و نه ملت را (احسن) ملاحظه

میکنید ما کوشش خواهیم کرد مسائل را از دریچه چشم حقیقت بین ببریم سیاست واقعی ملی شما که ما را حمایت میکنند انجام شود (احسنت) بنده اینها را که عرض میکنم برای این است که یکمرتبه توضیح داده شود بجای اینکه دهم مرتبه پشت تریبون بیایم و شاید وسیله بشود که کمتر پشت تریبون بیایم و پیشنهاد کمتری در این وضع داده شود مادر اینجاست هدف را ذکر کردیم و حتی بعنوان رئیس دولت آمده ام سه ساعت کنفرانس در این مسائل بدهم میدانید که بنده با مطالعه و با ایمان و با عقیده این است را قبول کرده ام، این خدمت را پذیرفته ام، در شب ۱۲ ساعت جلسه تشکیل دادیم برای هر کلمه از مسائل مملکتی وقت شد تصمیم گرفتند و رد شدیم و رفیقیم جلو که البته مسائل مملکتی را بهتر درک کنیم تا بهتر تصمیم بگیریم و بعد احاطه بیشتری برای اجرا داشته باشیم بنده این افتخار نصیب است برای اینکه مورد حمایت شما بودم اگر چنین نبود شما مرا حمایت نمیکردید و این افتخار من است بنده امیدوار هستم که ما را حمایت بکنید برای کار کردن این موضوع اگر از نظر مطالبی که فرمودید بخواهید تکمیل شود بنده موافقم که در این ماده يك و بند «و» نوشته شود شهر سازی و ده سازی از طریق اجرای برنامه خود یاری دهنر صورت منظور عرض بنده این است که ما تمام این نکات را توجه کردیم و چشم بسته این لایحه تنظیم نشده و فقط با الفاظ این قانون تدوین و تقدیم نشده و این مسائل را بنده در هر جلسه ای که نمایندگان فرمایند توضیح کافی خواهم داد. برای تشکیل این وزارتخانه ها مؤسسات مختلف را ادغام کردیم بانك ساختمانی دارای محاسنی است دارای نواقصی است و این بانك برای هدف و منظوری بوجود آمده که بنده نمیتوانم عرض کنم که باین هدف منظور رسیده چون برخلاف اصول و منظور نظر تشکیلات يك چنین تشکیلاتی است يك چنین سازمانی است که برای تأمین مسکن بوجود آمده این قسمت از بانك ساختمانی منتزاع میشود و امور بانكي از لحاظ اعتبارات رهنی و ساختمانی فقط در بانك بانك دولتی باید متمرکز شود تحت يك شرایط معین و سیاست معین که دولت بتواند کنترل بکند. پنج دستگاه اعتبار دهنده برای يك منظور بنظر بنده نقض غرض است آن قسمت از وظایف بانك ساختمانی که جنبه رهنی دارد

این منتزاع میشود و آن چیزی را که از آن باقی می ماند سازمان فنی است برای تأمین مسکن که در این تشکیلات وزارتخانه بنام سازمان تأمین مسکن نامیده میشود. این سازمان برای اینکه حدود و مقررات و مقدرات و اختیارات و قانون در اختیار داشته باشد که بکارهای جاری و در حال اجرا و تمام حقوق و اختیارات دارائی ها و پول و غیره مختل نشود طبق این قانون تمام این اساسنامه بانك ساختمانی بلكه این اختیارات در وزارت آبادانی و مسکن ادغام میشود و بعد از سه ماه پس از منتزاع شدن کارهای بانكي بصورت سازمان مسکن درمی آید و این سازمان، سازمان اجرائی تأمین مسکن خواهد بود همچنین يك سازمانی است در وزارت دارائی بنام سازمان خانه سازی که ده هزار خانه مهندسین در آن سازمان هستند و دوست میلیون تومان اعتبار مصرف میکند بنده نمیگویم بکشاهی از این اعتبارات سوء استفاده میشود ولی مجموع این اعتبارات در مملکت وقتی متمرکز باشد قدرت اجرائی کارهای دولتی را زیاد میکند و نتیجه این میشود که وقتی میگویند از ده هزار خانه دوهزار تاى آن اول در شهرها ساخته میشود دیگر کسی فکر روستا هایت فکر نقاط کارگری نیست ولی وقتی ما تمام این برنامه را بطور متناسب و هم آهنگ بنده نمیگویم بروستاها توجه بکنیم و بشهرها توجه نکنیم منظور این است که تمام احتیاجات نقاط کارگری و روستائی و شهری باید باین هم آهنگی و باین مقدرات شخصی که هست تطبیق داده شود باین جهت سازمان خانه سازی وزارت دارائی از تاریخ تصویب این قانون منحل میشود اموری را که تا بحال در مقابلش تعهد شده آن تعهد بجای خود برقرار است و آن کارها تا پایان تحت نظر وزارت عمران و مسکن بوسیله همین قدرت اجرا میشود بعد از این که این کار تمام شد دیگر آن دستگاه منتقل میشود بوزارت آبادانی و مسکن که بتوان باین سیاست اعتباری صحیح اقدام شود آنوقت نتیجه اجرا که طالب هستید بهتر بدست خواهد آمد طبق این قانون دیگر دستگاههای دولتی و مؤسسات تابع دولت نمیتوانند خودسرانه کارهای ساختمانی داشته باشند مگر با تشخیص و تأیید این وزارتخانه که بتواند در جمع برنامه های

خانه سازی یا عمران عمومی نظارت داشته باشد (یکی از نمایندگان - شرکت بیمه چطور؟) بسیار متناسفم که باید عرض کنم موقعیکه بنده بشرکت بیمه رفتم چهارصد هزار تومان بیشتر در خزانه اش باقی نبود و بنده روزیکه آمدم بیرون تمام مشکلاتمان بر طرف شده بود، تمام تعهدات آن شرکت بعد از یکسال انجام شد ۱۵ میلیون تومان هم در خزانه شرکت بیمه موجود بود اینها يك مسائلی است که وقتی روی هوی و هوس اقدام نشود وقتی که شرکت بیمه ۵۰ میلیون تومان پول دارد این پولها بیاید در جزء مجموع مقدرات مالی مملکت مصرف شود این ۵۰ میلیون تومان را حق ندارد شرکت بیمه خرج ساختمان مهمان سرا بکند که هر اطاقش بیش از پانصد هزار تومان خرج بشود و روستاهای ما از يك خانه کلی واقعا محروم بمانند (صحیح است) بنظر بنده با وجود تمام توجهاتی که میفرمائید جا دارد بنده این وزارتخانه را در حقیقت وزارت نوسازی ایران تلقی بکنیم (صحیح است) و امیدوارم که این مسئله انجام شده باشد البته تمام این مسائلی که لازم بود در اینجا گنجانده شده از لحاظ تمرکز فعالیتها اعتباری بانكي (دکتر المونی - بنگاه عمران را هم بفرمائید) بنگاه عمران قانونش جدا گانه تقدیم خواهد شد بعضی کارهاست که مسئولیتهاى این دستگاه ها دارند که آن آنها میشود این دستگاه ها را از بین برد یا ادغام کرد یا منحل کرد چون بعضی از کارهای آن مختل میشود البته قسمتی از وظایف بنگاه عمران قابل ادغام در این وزارتخانه میشود و آن قسمتی که از لحاظ عمران روستائی است بسیار ناقص و ناچیز است کامل خواهد شد و در این فاصله وقفه ای در کار بنگاه عمران بوجود نخواهد آمد لایحه که تصویب شد آن قسمت از کار این وزارتخانه در دو ماه یاسه ماه باشش ماه دیرتر انجام میشود یکی هم راجع بشهرها در چهار چوب برنامه های آبادانی مملکتی واقعا برقرار بشود، بانك رهنی امروز صاحب سهمش وزارت دارائی است هم کار اعتباری میکند و هم کار ساختمانی، بانك ساختمانی باز کار اعتباری میکند و کار ساختمانی و هیچکدام از این دو هم آهنگ نیست تا در نظر داریم عملیات ساختمانی بانك

رهنی را منتزاع بکنیم و بوزارت آبادانی و مسکن واگذار خواهیم کرد و اعتبارات رهنی فقط در بانك رهنی متمرکز میشود حالا دولت از هر جائی هر اعتباری بدست بیاورد باین بانك كومك میکند ملاحظه بفرمائید وقتی تشریف میبرید به هندوستان تاج محل را که مشاهده میکنید ببینید بدست معماران ایرانی ساخته شده وقتی در قرن معاصر تشریف میبرید به نیو دهلی پایتخت هندوستان قصر رئیس جمهور که آنوقت نایب السلطنه هندوستان بوده است اطاق پذیرائی رئیس جمهور که سفر ارامی پذیرد بنام پرشین روم یعنی خانه ایرانی، اطاق ایرانی موسوم است و تمام به نقش ایرانی ترسیم شده متناسفانه از این زیباییها و از این هنر باستانی ما در این شهر بی سرتو تهران و امثال آن کوچکترین بهره ای نبردیم اصلا سبك معماری و معیار ساختمان در این مملکت نیست آخر يك روزی باید این کارها شروع بعود آن روز روزی است که دولت خدمتگزار شما این مسائل را توجه میکند قانونش را هم ضمیمه بر نامه اش تقدیم میکند بنظر ما افتخار خدمتگزارى این دولت متعلق بشما نمایندگان ملت است ما در اینجا سهمی نداریم (احسنت) قسمت هائی است در سازمان بر نامه که کارهای مشتت میشود شور ابعالی مسکن که در سازمان بر نامه اسم بی مسامی است يك عده ای آنجا حقوق میگیرند باید آنجا منحل شود و ادغام شود در این وزارت مسکن در مقابل این البته گفته میشود که بانك ساختمانی تبدیل میشود به سازمان تهیه مسکن در وزارت آبادانی و مسکن در این جا حقوق و اختیارات و دارائیش و دیون و تعهداتش باید محفوظ باشد چاره ای نیست و کارمندان با حقوق مکتسبه منتقل میشوند و بهیچوجه اجحافی نسبت به کارمندان انجام نمیشود این نکات جزئی است و باین امر توجه شده است تا آمده ایم در این لایحه عمران دهات که تا بحال اصلا کوچکترین قدمی برداشته نشده عمران شهرها یعنی معیارهای ساختمانی جلوگیری از تشتت برنامه های ساختمانی شهرها کلیه بانك های اعتباری و ساختمانی تمام اینها را آوردیم در چندین ماده تلخیص کردیم با مطالعات چندین ماهه حالا اگر در ۲۴ ساعت ما فقط بخواهیم بخوانیم و پس و پیش کنیم و هی بصره به آن اضافه کنیم و کم کنیم بنده اطمینان دارم که اگر فرصت بیشتری

بود این قانون بهتر از این بدست خانمها و آقایان تنظیم میشد ولی این قانون ناقص نیست اجازه بفرمائید هر چه زودتر این قانون با این نیتی که بنده عرض کردم تصویب بشود هر گونه اصلاحی که لازم باشد در آینده یا مالا بعد از آن را تهیه و تقدیم میکنیم یا استدعا میکنم بوسیله طرح مارا مکلف بجا بیاورید بفرمائید (صحیح است . احسنت)

رئیس - آقای فولادوند جنابعالی مخالفید بفرمائید **فولادوند** - بنده موافقم .

رئیس - چون دیگر نظری نسبت به کلیات نیست بود در شور و موادرای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده اول قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱ - بمنظور ایجاد تمرکز و هم آهنگی در تهیه و اجرای برنامه‌ها و طرح‌های ساختمانی و تهیه مسکن و همچنین جهت تهیه و اجرای طرح‌های شهرسازی و دهسازای و طرح‌های آبادانی وزارت آبادانی و مسکن با تشکیلات لازم برای انجام وظایف اساسی زیر تأسیس میگردد .

الف - تهیه و اجرای طرح‌ها و برنامه‌های تهیه مسکن و خانه‌های سازمانی

ب - تهیه و اجرای طرح‌های ساختمانی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی

ج - تشریک مساعی با شهرداریها بمنظور تهیه و اجرای طرح‌های آبادانی شهرها .

د - نظارت بر توسعه شهرها از طریق تشریک مساعی در تهیه نقشه شهر .

ه - تشریک مساعی با مراجع و سازمانهای مربوط در تهیه و اجرای برنامه‌های دهسازای .

و - تنظیم موازین و مشخصات فنی برای طرح‌های تهیه مسکن و امور شهر سازی و دهسازای و ساختمانی دولتی .

ز - تهیه و اجرای طرح‌های ساختمانی که برای آنها سازمان مجهز دولتی وجود ندارد .

تصره - تشخیص ساختمانهایی که مشمول بند ب این ماده میباشد بموجب آئین نامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت آبادانی و مسکن تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

رئیس - آقای مهندس آراسته مخالفید بفرمائید .

مهندس آراسته - بنده مخالفم از این جهت که با اینکه در مقدمه و در همین ماده صحبت از عنوان دهات و دهسازای شده است ولی وظایفی که بعد از این وزارتخانه گذاشته شده مطلقاً با عمران ارتباطی ندارد عمران کلمه است مجزا از دهسازای، دهسازای فقط میتواند ناظر بر ساختمانها و تجدید ساختمانهای دهات باشد ولی عمران یک کلمه است بطور کلی ناظر بر تمام امور اجتماعی دهات حتی زندگی داخلی روش زندگی داخلی یک خانواده روستائی مشمول امور عمرانی این برنامه‌ها در ممالک مختلف بوسایل مختلف اجرا شده و حتی در خود آمریکا با اسم بالانس فارمینگ Balanced Farming و کمونیتی دوولپمن Community de voloppment یک زندگی زراعتی متعادل که در امور مربوط به ده حتی متخصص می‌رود در انتخاب رنگ پارچه بزن دهاتی کمک میکند که مثلاً رنگ سبز کم رنگ را آفتاب می‌یراند و شما بهتر است که رنگ قهوه‌ای را انتخاب کنید بنا بر این فقط می‌ماند

قسمت دهسازای بنده فکر میکنم همانطوریکه جناب آقای نخست وزیر فرمودند دولت مباشرتی در امر ساختمان دهات نخواهد کرد بدهسازای کمک خواهند کرد که همان فرمول خود یاری است کمک فکری خواهند کرد که اینها خودشان بانیروی خلافتی که هست وقتی سالها چندماه بیکاری دارند

با استفاده از این اعتبارات و با صرف این وقتهایی که کم میشد اشخاص بتوانند به برنامه خانه‌سازی بپردازند و این کارها را بکنند ، ماه ۴ هزاره داریم فرض بفرمائید برای هر دهی هم که بخواهیم یک نفر مأمور بفرستیم (حاذقی - میشود ۴ هزار نفر) در هر دهی باز هم یک سازمان و تشکیلاتی داریم که هر کدام برای خودشان مستقل هستند و کارهایی را انجام میدهند ، بهیار داریم ، دهبار داریم در مورد تعلیمات اساسی از وزارت فرهنگ مأمور می‌رود به دهات راجع به لباس و خیاطی و چرخ‌دخالت میکند در مورد ترویج دروزارت کشاورزی است که می‌روند در ده راجع بهمین مطالب عیناً صحبت میکنند راجع به تهیه آب‌خانه صحبت میکنند راجع به سفید کردن اطاق صحبت میکنند اینها یک عوامل موجودی هستند که در دستگاه‌ها میکنند اگر قرار باشد برای آبادانی و مسکن مجدداً مأمورینی برون‌داین تکرار همان کار است اگر قرار باشد که همان

وظایف را در سطح ده انجام بدهند مسلم است با این وظایف ادغام میشود و وظایف اجرائی را که بفرمائید بالاخره یک کسی میخواهد که برود در ده و این برنامه خودیاری را یاد این مردم بدهد این کس کی خواهد بود ؟ از وزارت آبادانی یا اینکه آن مأمورین قبلی اگر این مأمور قبلی باشد یک وظایفی دارد که باز هم شبیه بهمین وظایف است بنده فکر می‌کردم که اگر کلمه آبادانی بشود کلمه وزارت مسکن شامل خانه سازی در تمام کشور یا اگر کلمه آبادانی بشود وظایف عمرانی در روستاها و در این لایحه ذکر میشد عمران دهات بطور کلی یک برنامه‌هایی لازم دارد که این لوايح شباهت با برنامه‌های شهری ندارد زیرا خانه‌سازی رامیشود با برنامه‌خانه‌سازی تطبیق داد نه برنامه شهرسازی ، علی‌احال نظر تان باشد که عمران بیک شکل دیگری در یک سازمان دیگری فارغ از سازمان آبادانی انجام وظیفه خواهد کرد بنده عرض می‌کنم ولسی اگر این سازمانها بیابند در وزارت آبادانی این لایحه منظور را تأمین نمیکند .

رئیس - آقای نخست وزیر .

نخست‌وزیر - بنده تصور کردم با توضیحاتی که عرض کردم کفایت کرد ولی باز دیدم که بآن نکاتی که بنده گفتم توجه لازم نشده موضوع آبادانی که ملاحظه این جاذب کردیم این کلمه آبادانی را ترجمه عمران تلقی کردیم بجای اینکه یک کلمه عربی بگوئیم و همین مورد هم با امر اعلیحضرت در کمیونی که در حضور ایشان بود این امر را فرمودند ما هم استقبال کردیم اول اسم وزارت خانه را وزارت عمران و مسکن گذاشته بودیم یعنی امور عمرانی شهرها و تأمین مسکن چون این دو موضوع از یکدیگر جناب آقای مهندس آراسته بطوریکه توجه فرمودید جدا است ولی مسائل مربوط به عمران همه‌اش در یک تشکیلات نمیتواند جمع بشود همینطوریکه فرمودید یک قسمت راه‌های فرعی است و یک قسمت کار های اجتماعی محلی و یک قسمت هم عمران روستائی برای تهیه‌خانه و مسکن بصورت حمام ، غسالخانه و مثلاً فرض بفرمائید فرش کردن کوچه‌ها با سنگ‌های محلی سفید کردن خانه‌ها ، نصب کردن در و پنجره و امثال آن این مطالبی که عرض کردم کاملاً مطالعه شده و تشکیل این وزارتخانه تمام این منظورها را برآورده میکند این وزارتخانه

جدیدی است که ما امروز قانون آنرا تقدیم میکنیم پس فردا قانون بنگاه عمران را بیاوریم و بعد لایحه تقسیمات عمرانی مملکت را خدمتتان خواهیم آورد ما مملکت را به تقسیمات عمرانی تقسیم میکنیم که فرض کنید هر پانصد دهی شامل نظارت یک تشکیلات محلی است (احسنت) بنده نمیتوانم تمام کارهای آینده این دولت که در نظر دارد انجام دهد در یک لایحه توضیح بدهم با این توضیحاتی که عرض میکنم قانع باشید بخصوص دوستانی که با ما بیشتر تماس داشته‌اند از لحاظ توضیحات این برنامه‌های اجرائی که این کارها پیشرفت کند بنده میدانم ما در مرحله اول نمیتوانیم پنجاه هزار مأمور عمران ده استخدام بکنیم ما باید یک تشکیلات وسیعی بوجود بیاوریم نظارت بکنیم در عمران روستاها بطور مثال عرض میکنم بنده چون اهل نقرش و فراهان علی‌هستم جنابعالی هم که وکیل محترم ما هستید در فراهان فرض بفرمائید چهار صد پارچه ده است اگر یک مؤسسه عمرانی محل در آنجا در مرکز محل متمرکز باشد و بعد ده نفر یا ۱۵ نفر مأمور اجرای

این برنامه در اختیار داشته باشد ، جیب ، و وسایل عبور و مرور و وسایل کار محلی را در اختیار داشته باشد این میتواند به پانصد ده در آنجا نظارت بکند برای اجرای برنامه‌هایشان بدون تردید شما نمیتوانید در هر محل یک تشکیلات جداگانه بدهید ، در هیچ کجای دنیا این مقدرات مالی فراهم نیست جناب آقای مهندس والا که میخواهند تشریف بیاورند حرف بزنند بنده قبلاً جوابشان را عرض میکنم ایشان میخواهند بفرمایند به مؤسسات ملی کمک بشود بنده کاملاً موافق هستم و عقیده دارم که یک مقداری از اجرای برنامه‌های تأمین مسکن شهرها باید بوسیله مؤسسات ملی و خصوصی انجام بشود بچه‌ترتیب ؟ برای اینکه بجای اینکه دولت خودش مستقیماً اعمال بکند کمک بکند به شرکتهای ساختمانی ، تشویق میکند که این شرکتهای ساختمانی با هم تلفیق بشوند و یک شرکت بزرگ بوجود بیاورند که اعتبار و ضمانت و وثیقه کافی باشد (مهندس والا - از کدام بانک ؟) شما الآن دست بانک رهنی را با یک اعتبار محدود و ناقص بسته‌اید .

یک بانک اعتبار دهنده تأمین میکند در مورد بانک رهنی میفرمائید که هیچ وامی بیش از ۱۵ هزار تومان نباشد نتیجه چه میشود نتیجه زاغه و لانه‌سازی عمومی

میشود این صحیح نیست ما با این اعتبارات ناقص گشته نمیتوانیم عمل کنیم دولتی که شما میگوید این برنامه را دادم باید بروم از جای دیگر پولش را تهیه بکنم آنوقت صد میلیون، دویست میلیون، سیصد میلیون تومان به بانک رهنی میدهند میگویند با این شرایط به فلان شرکت ساختمانی بدهید بشرط این که این شرکت بیاورد این واحدهای مسکونی را بسازد و پانزده ساله به اقساط ببرد و اگذار کند که بیائید شما لانه بسازید در مملکت که این ثروت ملی از بین برود و فردا یک باران بیاید این سقف روی صاحبش خراب بشود (صحیح است) این نکات هم مورد توجه واقع شده است بنده حاضر دو ساعت دیگر راجع باین جزئیات صحبت بکنم ولی استدعا می کنم که توجه فرمایند این قانون امشب بگذرد.

رئیس - آقای فولادوند موافقت با مخالفین می کنید موافقم و میخواهم صحبت بکنم.

رئیس - لزومی ندارد آقای فولادوند که حتماً صحبت فرمائید ولی اگر میل دارید تشریف بیاورید.

فولادوند - آقای مهندس آراسته اگر مطالبی دارند بفرمایند تا بنده عرض کنم را بکنم.

رئیس - بفرمائید آقای فولادوند.

فولادوند - عرض میشود یک خورده تقصیر غیر مستقیم جناب آقای منصور است بر نامه جامع و مانعی می آوردند به مجلس و مثل همیشه تشنگان مشتاق تر میشوند همه چیز را یک جا میخوانند دولت دکتر اقبال آمد گفت بز نامدها برنامه کار است (دکتر الموتی - کار هم کرد) ما کار میکنیم و زیاد هم حرف نمیزنیم، دولت امینی آمد گفت ما خراب میکنیم (دکتر الموتی - خراب هم کرد) دولت آقای علم آمد گفت ما لکنگک میزنیم لکنکش را هم زد ولی آقای منصور فرمودند ما تمام کارها را در یک جا متمرکز میکنیم، بنده می بینم هر کسی که خوب کار میکند تمام کارها را از او میخواهند این برنامه خوب است، معلول و مفصل است ماکمل است این است که آقایان همه اش پیشنهاد میفرمایند این یک قسمت را هم اقدام کنید اگر اجازه بفرمائید با همان توضیحاتی که داده شد. این پیشنهادات تکرار میشود بنده موافقم اصولاً با ماده اول که بهمان صورتی که هست بماند اگر جناب آقای مهندس

آراسته بخوانند و بعقیده بنده خود این ماده پیشنهادی است که دولت میکند به مجلس وقتی ما میگوئیم مخالفیم، چکی که نمیشود مخالفت کرد باید یک کنتری پیشنهاد بدهیم بگوئیم در مقابلش این را میدهیم ولی بعکس اگر بدون یک پیشنهاد مقابل مخالفت کردیم یعنی قانون اصلاً نباید حتماً بگوئیم که این پیشنهاد در مقابل آن ماده ای که مخالفیم، والا باید اصل ماده بماند.

مهندس والا - بنده عرض دارم.

رئیس - آقای مهندس والا.

مهندس والا - اگر آقایانی که بنام فراقیون اکثریت هستند خسته شده اند بنده وسایل کسانی که در مجلس هستند این احساس خستگی را نمیکنیم (نماینده کان - خستگی نیست) پس اگر اینطور است استدعا میکنم کمک بفرمایند بهر حال با این که متجاوز از ۲۴ ساعت است استراحت نکرده اید و حاضر هستید صحبت ما را گوش بدهید متشکرم ما احساس خستگی نمیکنیم این حرفهایی را که ما میزنیم برای خاطر خودمان نیست ما لاجناب آقای منصور.

با صراحتی که شما دارید بنده نهایت تشکر داریم که در اینجا فرمودید در این وزارتخانه جدید سعی میکنید بودجه جدیدی تحمیل نشود (نخست وزیر - صرفه جوئی هم میشود) در مقدمه همین لایحه ای که حضورتان هست و بنده جمله اش

یادم نیست تشکیلات لازم را بنده تصور میکنم اگر عنوان بشود بنده دلم نمیخواهد خدای نکرده فردا عملی انجام شود خلاف آن فرمایشی که جناب عالی فرمودید دولتی هستید، آمدید رأی اعتماد گرفتید وزارتخانه ای میخواهید درست کنید بدون تردید احتیاج تشکیلاتی دارید تشکیلات هم احتیاج به خرج دارد ولی اگر حالا عنوان شده باشد این اسلحه فردا از دست معاندین گرفته خواهد شد که دولت غیر از آن خرجی که کرده عمل مفایری نکرده این یک مطلبی است که بنده تصور میکنم لازم باشد در اینجا عنوان بشود اگر تشکیلات لازم را شما میخواهید بدهید این محتاج مجوز جدیدی است و این مجوز جدید را باید مجلس تصویب کند آنکسایکه حوصله گوش کردن عراض ندارند ممکن است در لابلای بسیاری از عراض نا مسموع و با نظر من گفته های قابل شنیدن باشد (صحیح است) پس این را خارج از حوصله تلقی نکنید اگر میگویند یک مجلس انقلابی هستید بماند مثل یک دولتی که تا ساعت پنج صبح ماند و

صحبت کرد بماند راجع به ماده اش راجع بهر کلمه اش راجع بهر جمله اش قانون بگذرانید و الا سوء تأثیر خواهد کرد مجلس، مجلسی نیست که چکی معامله بکند همانطوری که دولت، دولت خدمتگزار است مجلس هم باید وظیفه خودش را انجام بدهد تا کار درست پیش برود پس اگر کسی آمد صحبت بکند اظهار خستگی نکند شاید در همین عراض ناقص بنده مطالبی بود که به مصلحت دولت و به مصلحت مجلس و به مصلحت مملکت باشد مطلب دیگری که بنده میخواستم عرض کنم این بود که ماهمه روی تجربیات تلغی که متأسفانه داشتیم یک محدودیت هائی قائل شدیم اما متأسفانه طوری تشکیلات در مملکت بوجود آمده که برای بعضی دستگاهها و بعضی از افراد کاری بخوانند بکنند انجام میشود همه نوع امکانات بوجود میآید من نمیدانم آیا ممکن است که در دولت جناب آقای منصور این تعارفها از بین برود یک واقعیت هائی گفته بشود یا خیر امر وزیگی از دوستان بنده صحبت میکرد که وقتی راجع به چاپخانه ها میخواهند صحبت بکنند در صحبت میکنی چرا این حرف دیگر نمیدهی که صحبت بکنند من این را در بیان صداقت و در بیان راستگویی و در بیان حسن رفتار نمیدانم بنده اگر کاری که دارم میکنم توقعی که از دستگاه دارم این توقع را حاضر از پشت این تریبون که یک مقام رسمی است عرض کنم بنده یک تاریخچه ای عرض میکنم خدمت نمایندگان محترم در سال ۱۳۳۶ یک مؤسسه ملی که با خون جگر تهیه شده بود و برای یکمده از هنرمندان ..

رئیس - آقای مهندس والا راجع به لایحه صحبت بفرمائید.

مهندس والا - این مؤسسه طعمه حریق قرار گرفت در دولت آقای دکتر اقبال مطلب بعرض اعلیحضرت همایونی رسید امر فرمودند کمک بشود بنده عرض میکنم کمک بلا عیب هم نبود قرار بود فرضی بدهند برای اتمام تأثیر تهران (نمایندگان این را قبلاً گفته اید) بنا بر این اگر این را بنده عرض کردم نتیجه میگیرم تا این وقتی که خدمت آقایان هستم این یکی از آرزوهایست در طول این مدت برای یک پروژه صحیح کوچکترین وام داده نشده اما وامهای ۲۰ میلیونی، ۳۰ میلیونی، ۴۰ میلیونی داده شده است این را بنده عقیده دارم جناب آقای منصور

که دولت شما یک دولت انقلابی است و واقعاً پایستل این تعارفات را کنار بگذارید عملاً اقدام بکنید بنده بعنوان تشکر قبل از اینکه این عراض گفته بشود عنوان فرمودید این مطالب را لازم میدانم عرض کنم.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - بنده از جناب آقای مهندس والا استدعا میکنم که به ازادتی که بنده دارم به حوصله ای که بنده دارم اگر هم یک قدری آقا عصبانی شدید به بخشید نکته ای را که راجع به تشکیلات فرمودید بنظر بنده هیچ وزارتخانه ای نمیتواند بوجود بیاید بدون داشتن سازمان جدید و تشکیلات غیر قابل اجتناب است و باید هم هزینه اش تأمین شود باید دید در مقابل یک میلیون دو میلیون، ده میلیون بودجه وزارتخانه آبادانی و مسکن اگر ما بتوانیم صدها میلیون تومان از ریخت و پاشهای مملکتی و خزانه مملکتی صرفه جوئی بکنیم حق ما خواهد داد که یک موقعی بتوانیم از این صرفه جوئیها در کارهای دیگر استفاده بکنیم (صحیح است) بنده تنها صرفه جوئی مالی را در کارهای مملکتی کافی نمیدانم. صرفه جوئی وقت در زندگی مردم مؤثر است (صحیح است) وقتی که قرار است یک شهری ساخته شود با تشریفات مفصلی یک نارمک بوجود میآید (صحیح است)

در دنیای امروز میلیاردها تومان برای مملکت ضرر دارد و این پول ملت است که از بین رفته فرض کنید که لازم باشد چندین ده میلیون تومان در یک وزارتخانه ای بمنظور صحیح خرج بشود هیچ مانعی ندارد ولی همچون منظوری هم نیست با همین تشکیلات ناقص موجود ما اقتضای خواهیم کرد که گزارش را بعرض مجلس برسائیم که ما این وزارتخانه را تأسیس خواهیم کرد و مقدار بسیار ناچیزی از اعتبار مملکتی منظور میکنیم اما از این جهت خیالتان راحت باشد از لحاظ مملکت و مؤسسات خصوصی این در صدر برنامه دولت است در اینجا گفته شده است که چه نوع مؤسسه خصوصی دولت کمک اعتباری بکند، حمایت بکند موضوع تأثیر را فرمودید من عقیده دارم که اگر یک پروژه صحیحی باشد و دولت با تطبیق بر اصول صحیح اعتباری، اعتباری بدهد یک مؤسسه ای که یک تأثیر آبرومندی در شهر تهران بوجود بیاید یکی از بزرگترین خدمات خواهد بود (احسنت) پایتخت و مملکت احتیاج به یک تأثیر دارد

بابتخت مملکت احتیاج بیک مجلس برای تشکیل کفر اسمهای بین المللی دارد ، بابتخت مملکت احتیاج بیک پارک کودکان دارد ، اینها مسائلی است که باید انجام بشود پارک کودک هم میسازیم به ساختن نشان هم کمک میکنیم ولی وقتی اصول کلی سیاست ما را آقایان تأیید فرمودند آنوقت ما را هدایت بکنند ما کارمان را انجام میدهم - (احسن)

رئیس - پیشنهادات ماده اول مطرح است و قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینمایم در بند «د» از ماده ۱ برای جلوگیری از سستی پایه نظارت و تصحیح بند مزبور بجای «از طریق» فقط کلمه «و» گذاشته شود که بدینصورت در آید .

بند «د» نظارت بر توسعه شهرها و تشریک مساعی در تهیه نقشه شهر .
دکتر بقائی یزدی

رئیس - آقای دکتر بقائی یزدی این پیشنهادی که فرمودید دو مطلب مختلف است توضیحی میدهم بفرمائید .

دکتر بقائی یزدی - از نظر معنوی ایجاد اشکال میکند نظارت کردن از راههای مختلف است و از راه

تشریک مساعی درست نیست و علاوه نظارت را یک کمی

سست میکند بنده پیشنهاد اولیه ام این بود که بنویسند نظارت و کنترل آقای وزیر فرمودند که منظور از نظارت همان کنترل است و توسعه شهرها را با همین نظارت و کنترل

میکنیم ولی اگر آن نظارت را بخواهند از راه تشریک مساعی عمل بشود یک چیز جبری نیست شاید یک کسی

از آدم تشریک مساعی نخواسته باشد و اگر کنترل بشود و ماده باینصورت در آید بهتر میشود .

نخست وزیر - بنده موافق هستم .
رئیس - دیگر نظری نیست؟ (اظهاری نشد) خانمها و آقایانی که با این اصلاح موافقت قیام بفرمایند (۴۰ کتر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد بعدی قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم جمله زیر به قسمت آخر بند (ه) ماده یک اضافه نشود: «و بخصوص از طریق اجرای برنامه های خود یاری در روستاها» .
دکتر المونی

نخست وزیر - بنده موافقم .

دکتر نیاوندی (وزیر آبادانی و مسکن) - بنده هم موافقم .

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای دکتر المونی خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

نخست وزیر - بنده میخواستم استدعا بکنم برای تأمین نظر جناب آقای مهندس والا وسایر آقایانی که علاقه دارند و صحیح هم هست یک بند به آخر این ماده اضافه شود: بند ح - کمک و راهنمایی مؤسسات خصوصی بمنظور اجرای طرحهای ساختمانی طبق شرایطی که در آئین نامه اجرائی تعیین خواهد شد .

بانود کتر پارسای - بعقیده بنده بهتر است در بند «د» نوشته شود نظارت بر توسعه شهر و اشتراک مساعی در تهیه نقشه شهر و همینطور در همه جای این لایحه بجای تشریک مساعی نوشته شود اشتراک مساعی .

نخست وزیر - با احترام فرمایشات خانم دکتر پارسای عرض میکنم نقشه شهر را شهرداریها میکنند و باید برای تصویب به وزارت کشور بفرستند برای اینکه اینکار دو مرتبه نشود کوشش خواهیم کرد که در شهرها قبلاً کمک هائی بشود به شهرداریها و نقشه هائی که تهیه و تنظیم میکنند و بفرستند به وزارت آبادانی و مسکن برای تصویب .

بانود کتر پارسای - بنده عرض اینست که این جمله ناقص است .

نخست وزیر - طبق قانون هست .
رئیس - خانم دکتر پارسای پیشنهادشان این است که در همه جای این لایحه بجای جمله تشریک مساعی نوشته شود اشتراک مساعی .

نخست وزیر - موافقم .
رئیس - اصلاح عبارتی است اجماع میشود . پیشنهاد آقای مهندس والا قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم . به آخر ماده اول اضافه شود : ح - کمک به مؤسسات خصوصی بمنظور اجرای طرح های ساختمانی طبق شرایطی که در آئین نامه اجرائی تعیین خواهد شد . مهندس والا .

رئیس - باین پیشنهاد رأی گرفته نشد .
میشود خانمها و آقایانی که موافقت قیام

فرمایند (چند نفری برخاستند) رد شد .
بماده اول - اصلاحاتی که شده است رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .
ماده دوم مطرح است و قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۲ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود سهام بانک ملی ایران در بانک رهنی ایران را خریداری کند .
از تاریخ تأسیس وزارت آبادانی و مسکن وزیر آبادانی و مسکن نماینده سهام دولت در این بانک خواهد بود .
رئیس - آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید .

نخست وزیر - بنده برای این که مشکلی پیش نیاید توضیح عرض کنم اگر قانع کننده نبود باز عرضی خواهم کرد ما میخواهیم که بانک رهنی کلیه سهامش متعلق به وزارت آبادانی و مسکن باشد یعنی سرمایه بانک فعلاً قسمتیش متعلق به وزارت دارائی است و قسمت دیگر متعلق به بانک ملی ایران اصولاً بانک ملی ایران این اعتبار را که گذاشته است یعنی با هشتاد میلیون اعتبار میتواند در اقتصاد مملکت دل بسیار مؤثری را بازی بکند این البته موکول خواهد بود بتأمین اعتبار از طرف دولت یعنی دست بدست میشود دولت این پول را میدهد به بانک رهنی ، بانک رهنی میدهد به بانک ملی این یک چرخشی

پیدا میکند که پول بانک ملی برگردد برای اینکه قدرت و مقدرات بانک ملی از لحاظ امور تجاری قوی تر باشد در اقتصاد مملکت مؤثر است و وقتی کلیه سهام متعلق است بدولت میتواند نظریات خودش را در اعتبارات رهنی بطور کامل اعمال بکند .

رئیس - آقای نیری مخالفید بفرمائید .

نیری - با اجازه مقام ریاست عرض نمایندگان محترم میرسانم جناب آقای نخست وزیر عرض میکنم که اگر عرض این باشد که سهام بانک رهنی را که در اختیار بانک ملی است خریداری بشود باید وزارت مسکن بخرد با ضمانت وزارت دارائی یا از طریق خزانه داری کل و یا از طریق وام از طریق وزارت دارائی .
اگر خریداری بشود باید برای خودش بخرد نه برای وزارت مسکن بنابراین عبارت باید اصلاح شود .

رئیس - آقای نخست وزیر

نظر آقای نیری تصور میکنم تأمین

انجام خواهد داد .

است با وجود اعتمادی که بنظر سائب جناب عالی آقای نیری دارم اینجا میگویم بجای وزارت دارائی بدولت اجازه داده بشود چون تمام پولی که در مملکت خرج میشود متعلق بخرانه داری کل مملکت است اگر بعد از این گفته میشود وزارت آبادانی و مسکن وزیر آبادانی و مسکن نماینده سهام

دولت در این بانک خواهد بود و سهام بانک رهنی را خریداری میکند وزارت دارائی این سهام را خریداری میکند و در بودجه اش یاداد میکند و همه ساله واریز میکند .
میر افضل وزیر آبادانی و مسکن نماینده صاحب سهم در این بانک خواهد بود نماینده سهام دولت در بانک ملی چون طبق اساسنامه یک نفر دیگر صاحب سهم است و این قسمت چون شرکت سهامی است باید یکی از مدیران بانک یک یادوسهم داشته باشد و ذکر این ماده باین ترتیب لازم است .

رئیس - در ماده دوم جمله وزارت دارائی تبدیل شده بدولت ماده دوم مجدداً اصلاحی که شده قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۲ - بدولت اجازه داده میشود سهام بانک ملی ایران در بانک رهنی ایران را خریداری کند از تاریخ تأسیس وزارت آبادانی و مسکن نماینده سهام دولت در این بانک خواهد بود .

رئیس - بماده دوم رأی گرفته میشود خانمها و آقایانی که موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده سوم مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۳ - بانک ساختمانی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون کلیه عملیات بانکی خود را به تشخیص شورای پول و اعتبار طبق بند ۲ ماده ۵۸ قانون بانکی و پولی کشور قطع کند . بانک مزبور پس از قطع عملیات بانکی بنام سازمان مسکن بصورت یکی از مؤسسات تابعه وزارت آبادانی و مسکن مسئول اجرای طرحهای ساختمانی و تهیه مسکن خواهد بود . سازمان مسکن که دارای کلیه حقوق و اختیارات قانونی بانک ساختمانی و مسئول کلیه تعهدات آن خواهد بود تسویه امور مربوط به معاملات بانکی رایب بانک رهنی ایران محول خواهد کرد و بانک رهنی ایران تسویه امور مزبور را طبق مقررات به حساب سازمان مسکن تحت نظارت شورای پول و اعتبار انجام خواهد داد .

تبصره - تغییراتی که باید بمنظور فوق و برای حسن جریان امور سازمان مسکن در اساسنامه بانک ساختمانی داده شود بدیپشهاد وزارت آبادانی و مسکن و تصویب هیئت وزیران قابل اجراء خواهد بود.

مادام که تغییرات لازم در اساسنامه مزبور بعمل نیامده است وزیر آبادانی و مسکن دارای اختیارات مدیر عامل بانک ساختمانی خواهد بود.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - فکر میکنم واقعاً این ماده یکی از خدماتی است که به مملکت خواهد شد، اهمیت موضوعی که نمایندگان محترم باید بقانون بانکی و پولی کشور بکنند و این قانون بیچوجه من الوجوه نباید متزلزل بشود چون اعتبار مملکت است اعتبار مردم است این ماده بانظر بانک مرکزی ایران تنظیم شده از لحاظ اینکه بانک بانکی را وقتی بخواهند با قسمت از اختیارات و حقوقش را بگیرند و سازمان دیگری تفویض کنند ضمناً هم عملیات بانکی در بانک مدتی قطع بشود حقوق و اختیارات تصفیه حساب و غیره هم باید بانها بوقت دقت باشد اینست که بنده خواستم استدعا کنم در این ماده بالاخص چون خیلی با دقت تنظیم شده و با نظر بانک مرکزی ایران بوده اگر نظری داده بشود معنای کار بکلی تغییر میکنند نمایندگان.

رای، رای.

رئیس - آقای نیری نظری داشتید بفرمائید.

نیری - بنده بمناسبت سابقه ای که در کار بانک ساختمانی دارم اینست که توضیحاتی حضور آقایان نمایندگان و هیئت محترم دولت خواهم داد تصدیق بفرمائید در این جا کاملاً روشن نیست که بانک ساختمانی وجود خواهد داشت یا نخواهد داشت (نخست وزیر - تبدیل سازمان مسکن خواهد شد) باید عرض کنم که بانک ساختمانی قسمت بانکی مهم نیست ولی فقط یک مقدار ضمانت نامده است که بر روی کارهای ساختمانی صادر میشود و یک وامهای کوچکی است که مربوط بخود بانک نیست پولی است که شرکت نفت با اغلب بانکها میدهد و قسمت اعظمش را بخود کارمندان شرکت نفت وام میدهد و باینک شرایط عمل بانکی انجام میدهند قسمتی که خیلی مهم است در درجه اول قسمت اراضی موات است و در قانون

منحلش نکنید برای این که حیثاً ممکن است در مورد این دو قانون متجاوزین بر اراضی موات سوء استفاده کنند و اگر خواستید بنده دو پیشنهاد تهیه کرده ام.

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر - نظر جناب آقای نیری برای من همیشه بسیار صائب است ولی پیش بینی این مسائل همه شده است قانون از لحاظ تأمین منافع دولت که صاحب سهم بانک ساختمانی است با این جمله ای که سازمان مسکن دارای کلیه حقوق و اختیارات قانونی و تعهدات آن بانک خواهد بود کاملاً نظر جنابعالی تأمین است در ماده دیگری در بیان آن نوشته شده است که بمحض تشکیل این قانون وزیر آبادانی و مسکن جانشین مدیر عامل بانک ساختمانی خواهد بود الآن وزیر آبادانی و مسکن نمیتواند مدیر عامل بانک ساختمانی بشود بدلیل اینکه در اساسنامه بانک ساختمانی قید است که مدیر عامل بانک ساختمانی نمیتواند هیچگونه وظیفه یا مقام دولتی داشته باشد بدین جهت ملاحظه بفرمائید که ما بهمه این نکات توجه داریم و آقای وزیر آبادانی و مسکن از روز شنبه در بانک ساختمانی مشغول خواهند شد بدون تردید بنده بوزیر مروط دستور دادم و این تغییر هم امروز داده شد بنده بوزیر آبادانی دستور دادم جانشین وزیر آبادانی و مسکن جانشین مدیر عامل بانک ساختمانی خواهد شد و تشکیلات وزارت مسکن در همان بانک ساختمانی داده خواهد شد و بدون تردید این دولت و این افراد یک شاهی از حقوق ملت ایران را تضییع نخواهد کرد اطمینان داشته باشید که مطالبات بانک هم به بهترین طریق وصول خواهد شد و منافع عمومی حفظ خواهد شد (احسن).

رئیس - آقای نیری.

نیری - بنده يك توهمی داشتم این کلمه جانشین اگر گذاشته شود بهتر است.

نخست وزیر - مادامی که تغییرات لازم در اساسنامه بعمل نیامده است وزارت آبادانی و مسکن اختیارات مدیر عامل بانک ساختمانی را دارد و کلیه اختیارات مدیر عامل تفویض میشود بوزیر آبادانی و مسکن (نمایندگان - رأی) پیشنهادی رسیده راجع به اصلاح ماده ۴ خوانده میشود آقای دکتر مهدب پیشنهاد کرده اند:

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید

جمله «مسئول اجرای طرحهای ساختمانی و تهیه مسکن» مذکور در خط چهارم ماده ۳ حذف شود.

رئیس - آقای دکتر مهدب.

دکتر مهدب - بنده واقعاً شرمند هستم که در این موقع وقت آقایان را میگیرم (صحیح است) بنابراین با کمال شرمندگی پیشنهادی را که کرده ام اگر توجه کرده باشید جمله ایست و تهیه مسکن این مسئولیت داده شد بسازمان مسکن در صورتیکه بنظر بنده این مسئولیت بعد از وزارت آبادانی و مسکن است پس اگر مسئولیت در اختیار وزارت آبادانی و مسکن هست این را دیگر نباید به سازمان مسکن داد که این وزارتخانه را اگر قناری اشکال بکند.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - در اینجا نوشته شده است این بانک بصورت سازمان مسکن درمی آید برای این است که با حدود اختیارات مقررات قانونی بانک ساختمانی برای این است که کارهای این سازمان همینطور که جناب آقای نیری فرمودند دارای يك تعهدات و اختیارات و دارائی و قروض و دیون و مطالبات و اجرای برنامه تأمین مسکن میباشد و این سازمان برای این بوجود می آید که دارای مقررات و قوانینی میباشد که خارج از حدود مقررات اداری عمران و مسکن است چون بوزارت عمران و مسکن این مسئولیت داده شد که تمام کارهایی که انجام میدهد در حدود مقررات عمومی مملکت باشد و اساس حدود اختیارات بانک ساختمانی را برای همیشه حفظ خواهد کرد که بتواند امور بانک ساختمانی را عمل بکند بتواند فرار داد بنویسد عمل مناقصه انجام بدهد بتواند ناظر بر اجرای ساختمانهای دولت باشد (صحیح است).

رئیس - پیشنهادی از آقای پاینده رسیده است بقرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در تبصره ماده ۳ تصویب هیئت وزیران به تصویب کمیسیون دادگستری مجلسین تبدیل شود پاینده.

رئیس - آقای پاینده بفرمائید.

پاینده - بنده حتی المقدور کوشش میکنم که مثل همیشه مذاکرات بیش از آنچه که لازم است نشود و زودتر

لايحه دولت بگذرد و از طرف ديگر تصور ميکنم خود آقاي دکتر بيگانه مطالب را متوجه باشند که بوجود آوردن اين سابقه که قانون بوسيله تصويب نامه نقض شود صحيح نيست و حال که ساعت نزديک نيمه شب است بنده تصور ميکنم ماحق داشته باشيم بايکه تقاضا کنيم باک اساستماعه که بحکم قانون بوجود آمده است بموجب تصويب نامه اي لغو بشود.

نخست وزير - بنده قبول ميکنم اين پيشهاد را.
رئيس - آقاي نخست وزير قبول کردند (پاينده - متشکرم).

رئيس - بنا بر اين سه پيشهاد آقاي پاينده رأي ميگيريم (بعضي از نمايندگان - يك مرتبه ديگر قرائت بفرمائيد) شرح ذيل مجدداً قرائت شد پيشهاد مي گنم

در تبصره ماده ۳ تصويب هيئت وزيران به « تصويب کميسيون وليکستري » مجلسين تبديل شود. پاينده.

رئيس - خانم ها و آقاياني که با پيشهاد آقاي پاينده موافق هستند خواهش ميکنم قيام بفرمائيد (اکثر قيام نمودند) تصويب شد بنا بر اين بدماده سوم با اصلاحي که

بعمل آمده است رأي ميگيريم خانم ها و آقاياني که باماده سوم موافقت قيام بفرمائيد (اکثر برخاستند) تصويب شد ماده چهارم قرائت ميشود.

(شرح زير خوانده شد)

ماده ۳ - پس از تشکيل وزارت آباداني و مسکن سازمان خانه سازي موضوع تصويب نامه قانوني شماره ۸۲۴ مورخ ۲۲/۱/۱۹ منحل و تصفيه امور آن بوزارت آباداني و مسکن محول خواهد گرديد پس از انجام امر تصفيه خالص دائراني سازمان مزبور به دائراني سازمان مسکن اضافه خواهد شد.

تبصره - کليه تهه داني که تا تاريخ انحلال سازمان خانه سازي از طرف اين سازمان و هيئت پنج نفری مذکور در تصويب نامه قانوني شماره ۸۲۴ مورخ ۲۲/۱/۱۹ در حدود تصويب نامه قانوني مزبور بعمل آمده است معتبر بوده و تا مرحله انجام طبق مقررات و اختيارات مشروع در تصويب نامه قانوني مزبور بوسيله وزارت آباداني و مسکن دنبال خواهد شد و براي اجراي مفاد اين تبصره وزير آباداني و مسکن داراي کليه اختيارات هيئت مذکور خواهد بود.

رئيس - اين ماده جهاز آقايان نظري ندارند اما هيئت اسرار اين پيشهادات اين ماده قرائت نميگردد.
صالح - در پيشهاد بنده بکي از طرف آقاي مهندس صائبي

(شرح زير قرائت شد)
پيشهاد مي گنم کلمه « قانوني » از دنبال کلمه تصويب نامه در مواد ۴ و ۵ و ۷ برداشته شود. دکتر اسفندياري.

رئيس - آقاي نخست وزير بفرمائيد.
نخست وزير - بنده با اين اصلاح موافقم.

رئيس - رأي ميگيريم به پيشهاد آقاي دکتر اسفندياري خانم ها و آقاياني که موافقت قيام بفرمائيد (اکثر قيام نمودند) تصويب شد.

رئيس - پيشهاد آقاي مهندس صائبي قرائت ميشود (شرح زير قرائت شد)

رياست محترم مجلس شورای ملی اينجانب پيشهاد مينمايد که کلمه قانوني بعد از کلمه تصويب نامه در ماده ۴ و تبصره آن و ماده ۶ و ۷ حذف شود. مهندس صائبي.

رئيس - چون پيشهاد ایشان هم مشابه با پيشهاد آقاي دکتر اسفندياري است که جناب آقاي نخست وزير قبول فرمودند و تصويب شد بنا بر اين در ماده ۴ ديگر پيشهادي نيست بخود ماده ۴ و تبصره هاي آن و اصلاحي که شده رأي ميگيريم خانم ها و آقاياني که چهارم موافقت قيام بفرمائيد (اکثر قيام نمودند) تصويب شد ماده پنجم قرائت ميشود.

(شرح زير قرائت شد)

ماده ۵ - از تاريخ تصويب اين قانون اجراي تصويب نامه قانوني شماره ۲۵۶۴۸ مورخ ۲۱/۷/۱۱ در باره تشکيل شوراي مسکن موقوف ميشود.

رئيس - راجع بدماده ۵ نظري نيست (اظهاري نشد) بنا بر اين بدين ماده پنجم رأي ميگيريم خانم ها و آقاياني که باماده پنجم موافقت قيام بفرمائيد (اکثر برخاستند) تصويب شد ماده ششم قرائت ميشود.

(شرح زير خوانده شد)

ماده ۶ - کليه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتي مکلف اند براي تهيه و اجراي طرحهاي ساختماني مورد نياز خود موضوع تبصره ماده ۱ اين قانون بوزارت آباداني و مسکن مراجعه نمايند.
وزارت آباداني و مسکن طرح مورد تقاضا را تهيه و پس از تأمين اعتبار از طرف وزارتخانه يا مؤسسه مزبور اجرا خواهد کرد.

تبصره - وزارت آباداني و مسکن ميتواند در هر مورد که مناسب تشخيص دهد تهيه و تنظيم و اجراي طرحهاي موضوع بند ب ماده ۱ اين قانون را بوسيله مر بوطه واگذار نمايد.
رئيس - چون راجع بدماده شش نظري نيست پيشهادات قرائت ميشود.

(شرح ذيل خوانده شد)

مقام محترم رياست مجلس شورای ملی محترماً پيشهاد ميشود که بدماده شش لايحه تاسيس وزارت آباداني و مسکن تبصره ذيل اضافه شود:

تبصره ۲ - وزارت آباداني و مسکن ميتواند بوسيله خصوصي کمک و راه نمائيهاي لازم را بمنظور اجراي طرحهاي ساختماني طبق آئين نامه اي که بتصويب هيئت وزيران خواهد رسيد بنمايد. بعمائتي که بيان

رئيس - آقاي نخست وزير بفرمائيد

نخست وزير - بنده استدعا ميکنم اين تبصره را که آقاي بعمائتي که بيان پيشهاد کرده اند چون کاملاً منطقي بنظر مي آيد موافقت بفرمائيد (خانم فرخ رو پارساي - يك مرتبه ديگر بخوانيد).

رئيس - پيشهاد ایشان يك مرتبه ديگر قرائت ميشود که خانم ها و آقايان توجه بفرمائيد.

(شرح فوق مجدداً قرائت شد)

رئيس - رأي مي گيريم با اين پيشهاد خانم ها و آقاياني که موافقت قيام بفرمائيد (اکثر برخاستند) تصويب شد.

دکتر معتمد وزيری - بنده توضيحي دارم.

رئيس - توضيح نميشود اگر پيشهاد دار بدقيقي مائيد.
دکتر معتمد وزيری - بنده پيشهادم اين است که تأمين اعتبار از طرف وزارتخانه مر بوطه بشود چون نظر بطورکلي در بسياري موارد اعتبار تأمين نميشود.

رئيس - آقاي نخست وزير

نخست وزير - جناب آقاي دکتر معتمد وزيری فکر ميکنم در هر صورت وقتي مال يك وزارتخانه اي باشد سازمان برنامه هم اعتبارش را تأمين کند در حقيقت آن وزارتخانه و سازمان مر بوطه اعتبارش را تأمين کرده است از محل برنامه هاي عمراني فقط منظور اين است که وزارت آباداني و مسکن يك کاري را شروع نکرده باشد روي قول يك وزارتخانه اي و بعد در مقابل مقاطعه کار و طلبکار قرار بگيرد.

دکتر معتمد وزيری - بنا بر اين بنده ديگر عرضي ندارم.

رئيس - بنا بر اين بدماده شش و دو تبصره رأي ميگيريم خانمها و آقاياني که با ماده شش موافقت قيام بفرمائيد (اکثر قيام نمودند) تصويب شد ماده ۷ قرائت ميشود.

(شرح زير قرائت شد)

ماده ۷ - اجراي طرحهاي شهر سازي موضوع تبصره ماده ۱۶ تصويب نامه قانوني بر نامه عمراني سوم کشور و همچنين تهيه و اجراي کليه طرحهاي مر بوطه بفعاليت هاي عمراني شهر دارها و مؤسسات وابسته با آنها و مؤسسات عمومي و عام المنفعه موضوع ماده ۲۱ تصويب نامه قانوني مزبور بعهده وزارت آباداني و مسکن محول ميشود. وزارت آباداني و مسکن مکلف است براي تأمين اعتبارات لازم طرحهاي

مزبور را بتصويب سازمان برنامه برساند. سازمان برنامه ضمن واگذاري طرحهاي مزبور کليه اسناد و مدارک مر بوطه را در اختيار وزارت آباداني و مسکن قرار دهد.

تبصره ۱ - آن عده از کارمندان که در تاريخ تصويب اين قانون در مديريت اجرائي شهر سازي سازمان برنامه مشغول خدمت مينمايند طبق تقاضاي وزارت آباداني و مسکن و توافق سازمان برنامه با اين وزارت مأمور خواهند شد. وزارت آباداني و مسکن حقوق و مزايای کارمندان مزبور را بر اساس آئين نامه استعجابي سازمان برنامه خواهد پرداخت.

تبصره ۲ - وزارت آباداني و مسکن مجري طرح ذفاتر قني سازمان برنامه در استانها خواهد بود.

رئيس - آقاي دکتر اسفندياري مخالفيد بفرمائيد.

دکتر اسفندياري - گرچه وقت خيلي ديز است ولي من فکر ميکنم که تنها ماده ايکه در اين لايحه مهم است

این ماده است بقید مواد به نسبت خوب بودند البته تصویب هم شدند بهر صورت اشکالاتی که از نظر من در این ماده وارد است از چند قسمت است که یکی یکی من آنها را قرائت میکنم و مطرح میکنم آنچه که در قسمت اول ماده ۷ آمده استدعا میکنم از جناب آقای دکتر یگانه و جناب آقای نخست وزیر که اینجا توضیح بفرمایند نسبت به تبصره هائی که در این ماده هست توضیحی بفرمایند که ما روشن بشویم ثانیاً در مواد دیگر گفته وزارت آبادانی و مسکن مکلف است برای تأمین اعتبار لازم طرح های مزبور را تصویب سازمان بر نامه برساند البته تصویب برسانیدن طرح ها از نظر سازمان بر نامه و کاریکه بعهد سازمان بر نامه است این کار بسیار خوبی است ولی اگر اعتبارات و طرح ها از هیئت دولت داد سازمان بر نامه بدهد باز همان قدرتی که سازمان بر نامه داشته خیلی زیاد تر بهش داده شده و وزارت آبادانی مسکن در واقع تابع مقررات سازمان بر نامه است و چشم بدست آنها دوخته شده است تبصره پیشنهادی بنده این است که قسمت تأمین اعتبارات از آن حذف شود و طرح های مزبور باشد ولی قسمت دیگر نظر بنده تبصره اول است که من بطور کلی با این تبصره مخالف هستم باین صورت که می گوید کارمندان سازمان بر نامه را ما از آنجا بر میداریم و با همین حقوق و تشکیلات در سازمان مسکن و وزارت آبادانی و مسکن میگذاریم و در واقع همان حقوق سازمان بر نامه را بهشان میدهم این از دو صورت خارج نیست یا مایل نیست از لحاظ حقوقی که دارد وزارت آبادانی و مسکن بیاید در آنجا کار کنند یا با همان حقوق میآید در وزارت آبادانی و مسکن مشغول کار میشود بنابراین خود سازمان بر نامه حقوق این را میبرد از دو یا اینکه بطور کلی مثل تبصره ماده ۸ که هنوز مطرح نشده بشگاه مهندسی سازمان بر نامه را با کلید کارکنان و اموال و اعتبارات و تعهدات خود بود وزارت مسکن منتقل میشود هر کدام از این مهندسیین با اداراتی که در قسمت مدیریت ادارات شهر سازی سازمان بر نامه کار می کنند از سازمان بر نامه منتقل میکنند و ملحق میکنند به وزارت آبادانی و مسکن طبق همین قانون بهمان صورتی که ماده ۸ عمل کرده در قسمت تبصره ۲ البته من مذاکراتی کردم با جناب آقای وزیر و ایشان فرمودند مأمورین سازمان بر نامه حاضر نیستند با حقوقهای کلانی که آنجا میگیرند منتقل بشوند به وزارت آبادانی و مسکن یکی از اموری که

الآن در کمیسیون استخدام مورد طرح و رسیدگی است و همیشه از طرف آقایان هیأت دولت سابق و جناب آقای منصور و سایر اعضای هیئت دولت گفته شده است هم آهنگ کردن دستگاههای ادارات دولتی از نظر رتبه و مقام کارمندان دولت است باین ترتیب ما خودمان در اینجا باز مجوزی بدست کارمندان سازمان بر نامه یا کارمندان سایر وزارتخانه ها میدهم که به صورتی که خواستند باز این تبعیض را تنفیذ کنند خود آقای دکتر گودرزی که حاضر هستند شاید بدانند از چندین هزار شکایتی که به کمیسیون استخدام در مورد دلایله استخدام رسیده و الان مشغول رسیدگی هستیم و جناب آقای دکتر معتمد وزیر بری بهتر از بنده اطلاع دارند شاید ۹۹ درصد از شکایاتی که رسیده مربوط به تبعیضاتی است که در لایحه استخدام در نظر گرفته شده چنانچه یک عده ای را در خود همین قانون مستثنی کرده اند در این جادر دو ماده یعنی ماده ۷ و ۸ من این تبعیض را می بینم در ماده ۷ گفته اند یک مأموری را بیاوریم با سه چهار هزار تومان حقوق از سازمان بر نامه بوزارت آبادانی و مسکن و همان حقوق را با او می پردازیم و در ماده هشت میگوید یک قسمت از سازمانهای سازمان بر نامه را منحل می کنیم و ملحق میکنیم به وزارت آبادانی و مسکن بعد از این هم یک قسمتی هست که باید مورد توجه قرار بگیرد در مورد تبصره ۲ بنده یک پیشنهادی دادم که این الحاق بطوری صورت بگیرد که موجب تبعیض نشود و الاسباب اشکال میشود فرض بفرمائید یک آقای استعدا دارد بیاید از فلان شهرستان باین جا در تهران و یا برعکس یکی از دوستانش او را بر میدارد بعنوان رئیس دفتر فنی فلان وزارتخانه هر وزارتخانه ای باشد فرقی نمیکند رئیس دفتر فنی یا معاون دفتر فنی فلان وزارتخانه او را منصوب میکند این شخص تا دبروز هزار تومان ۹۵۰/ تومان حقوق حداکثر پایه ۹۹ میگرفته امروز که در دفتر فنی کرمان سیستان بلوچستان یا مازندران یا هر کجائی که هست باشه هزار تومان ده هزار تومان حقوق او را بکار می گمارند چرایی اینک مورد علاقه استاندار محل است و می خواهد که در دفترش باشد و بیول کلان را بگیرد و بنا بر این آوانس زیادی بدو شش میدهند چون او دوستش است البته این تبعیضاتی که میشود باید آقایان توجه بفرمایند مخصوصاً در این ماده بصورتی اصلاح کنند هر طور

که جناب آقای نخست وزیر میدانند که این تبعیض که در اینجا آورده شده کمتر بشود (خواجعه نوری پیشنهاد فرمائید) بنده پیشنهاد دادم بنده پیشنهادی دادم در تبصره ۲ ماده ۷ ماده را باید عوض کنند در دو ماده دوم موضوع را متنقض آوردن از نظر من صورت خوشی ندارد این تبعیض است که در این ماده دیده میشود یکی اینست که یک کارمند سازمان بر نامه را با ده هزار تومان حقوق میآوریم در وزارت آبادانی و مسکن بهش میدهند سه هزار تومان با چهار هزار تومان در قسمت دیگر از سازمان مهندسی سازمان بر نامه این مهندس را میآورند در وزارت آبادانی و مسکن و باید شخص طبق مقرراتی که سایر وزارتخانه ها دارند حقوق بهش میدهند هزار تومان ۱۵ هزار تومان و این تبعیض بزرگی است یک چیز دیگری هم خواستم بعرض همکاران محترم برسانم اینست که من مدتی که در وزارتخانه ها کار کردم قسمتی از آن در شهرداری کرمان بود یا مربوط بکارهایی بوده که من درش شرکت داشتم این بود که یک شخصی در یک جایی کار میکند آن شخص با وزیرش دعوا میکند مجبور با استعفا میشود یا وزیر از آن وزارتخانه بیرونش میکند حداکثر حقوق این شخص مثلاً هزار تومان بوده همین شخص عیناً منتقل میشود بسازمان بر نامه و در سازمان بر نامه استخدام میشود در آن سازمان با همان مدارک تحصیلی ماهی سه چهار هزار تومان بهش میدهند و از همان سازمان همان شخص را مأمور میکنند مجدداً بآن وزارتخانه ای که قبلاً بوده و حق مقام هم بهش میدهند یعنی یک شخص که یک مقامی داشته است در یک وزارتخانه ای و هزار تومان حقوق داشته این شخص منتقل میشود بسازمان بر نامه با حقوق چند برابر بنا بر این تقاضای بنده این است که بطور کلی این تبعیضات از بین کارمندان برداشته شود و جناب آقای نخست وزیر ترتیبی بدهند که این اختلاف بین ماده ۷ و ۸ که فعلاً وجود دارد از بین برود

رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر - در قانون برنامه سوم راجع بمسئله شهر سازی دو ماده است یکی ماده ۱۹ و یکی هم ماده ۲۱ که سازمان بر نامه را موظف میکند با اجرای طرحهای شهر سازی که با شهرداریها قرار داد میکنند و انجام میدهد و در اثر

توسعه این کار هم متأسفانه در اغلب شهرها یک ناراضیاتیها مشاهده میشود و ما هم منظورمان این است که وزارت آبادانی و مسکن و عمران دهات را بعهد بگیرد باین جهت این ماده ۲۰ ناظر بر انتظام امور اجرایی سازمان بر نامه است یعنی انتقال از سازمان بر نامه بوزارت آبادانی و مسکن باین جهت این قسمت اول ماده ۷ این عین تکس ماده قانونی است بجای اینکه تمام ماده قانون ذکر بشود ذکر شده است ماده ۱۹ و ۲۱ که امور اجرایی شهر سازی را دیگر سازمان بر نامه نکند سازمان بر نامه یک دفتر طراحی و نظارت بر نامه های عمرانی و اقتصادی و اجتماعی مملکت است ولی تا بحال این سازمان بر نامه تا بحال یک احساسی بین مردم پیدا شده که بصورت یک دولتی در دولت بوده (صحیح است) و بهیچ وجه من الوجوه این رویه ادامه پیدا نخواهد کرد (احسن) بنده باید عرض کنم از چندین پیش این رویه منسوخ شده و الآن سازمان بر نامه دارد بوظایف اولیه خودش بر میگردد و سازمان بر نامه الآن در حال حاضر بهیچ وجه من الوجوه با آن رویه و بوال سابق کار نمی کند ولی باید این کار تکمیل بشود سازمان بر نامه یک جزئی است از دولت و رئیس دولت رئیس سازمان بر نامه است (صحیح است) باید احاطه و نظارت کامل در امور عمرانی در طرح ریزی بر نامه ریزی توزیع اعتبارات زوی سیاست مطالبه شد برای مملکت از نظر اقتصادی و اجتماعی برای مملکت از طرف دولت اجرا بشود در هیئت عالی سازمان بر نامه امروز هم آهنگی بر نامه ریزی و اجرای بر نامه های عمرانی باید در آنجا اعمال بشود و بنده قول میدهم خدمت خانم ها و آقایان قسمت اعظم وقت را برای نظارت بر نامه های عمرانی مملکت میگذرانم برای اینکه اجرای صحیح این بر نامه و استفاده صحیح کامل از سرمایه گذاری دولتی است که سطح زندگی مردم را بالا برد و هیچ دولتی نباید وقتش را بگذراند و خودش را بلا بایچه بازی نباید مشغول بکنند خواستم عرض کنم این لایحه سازمان بر نامه که اشاره فرمودند روی آن رویه و سبک سابق که تحت نظر سازمان بر نامه قرار بگیرد اینست سازمان بر نامه در قاموس لغات این دولت یعنی یک دفتر تنظیم بر نامه های عمرانی تصویب طرحهای عمرانی مملکت و مطالعات اقتصادی و هم آهنگ کردن بر نامه های اقتصادی مملکت و غیر از این هم وظیفه دیگرش ناظر بر

طرحهای عمومی خواهد بود باین جهت این متعلق به تمام وزارتخانهها خواهد بود و چون رئیس او رئیس است باید تمام وزارتخانهها تبعیت کنند از او بر نامه سالم و صالح اند از شخص یا اشخاص مسئول امور سازمان برنامه بلکه از مجموع این فکر سالمی که باید نظارت بکنند در کلیه فعالیتهای عمومی مملکت پس از این جهت جنابعالی نگرانی نداشته باشید در مورد تبصره ۱ توجه میفرمائید یک عدد کارمند چندین سال است که در مؤسسه ای استخدام شده مثل تمام دستگاه های دولت و این افراد دارای یک حقوق مکتوبی هستند یک حقوق بازنشستگی پرداختند و یک بر نامه و روالی برای آینده خودشان پیش بینی کرده اند و ما اینها را از یک دستگاه منتزع میکنیم مأمور خدمت میکنیم در یک دستگاه دیگر بنده خواستم با اجازه آقایان و خانها این تبصره را باین صورت اصلاح بکنم که چون مأمور خدمت هستند این انتشار میشود که یک عضو در داخل یک وزارتخانه حقوقی بگیرد الآن این وضع نیست اگر یک عضو را منتقل بکنیم از دادگستری سازمان برنامه حقوقش را از وزارت دادگستری میگیرد آن عده از کارمندی که از تاریخ تصویب این قانون در عملیات اجرایی شهرسازی سازمان برنامه مشغول خدمت میباشند طبق تقاضای وزارت آبادانی و مسکن و توافق سازمان برنامه باین وزارت مأمور خدمت خواهند شد مأمور خدمت در اصطلاح اداری یعنی حقوقشان را از محل خودشان میگیرند در مورد تبصره ۲ که ذکر شده است وزارت آبادانی و مسکن مجری طرح دفاتر فنی سازمان برنامه خواهد بود بنده میخواستم این توضیح را عرض کنم اگر قانع کننده نبود آن پیشنهاد را مطرح بفرمائید برای امور عمرانی در شهرستانها ما باید استاندارد بها و سازمان های اداری محلی را تقویت کنیم این سازمان های اداری محلی بعداً بوجود خواهد آمد و مورد تأیید همه خانها و آقایان قرار خواهد گرفت ما باید مطنه ای داشته باشیم و روی آن مطنه احتیاجات هم طبق آن مطنه انجام بگیرد و کسانی را که فقط در دفتر کار اداری می نشینند و این مسائل را صرفاً از دریچه چشم علمی دناظر می گیرند این غلط است کسانی هم که فقط جنبه نظری و خیالی مطالب را بررسی میکنند بدون اینکه

روی یک اصول اداری باشد اینهم صحیح نیست باید این دو مسئله را باهم تلفیق کرد و ترتیبی داد که اصول صحیح معمول بشود الآن این دفاتر فنی بوجود آمده است در این دفاتر طرحهای تطبیق قانون سازمان برنامه بوجود آمده یعنی این طرحها (دکتر اسفندیاری - تصویب نامه) تصویب نامه است که نافذ است و اجرا میشود و طبق این اصول این دفتر فنی این وظایف را دارد تشکیلات دارد وسایل بوجود آورده است و طبق این طرحی هم بوجود آمده است که اصل آن طرح اگر از بین برود این وزارت نمیتواند آن مأمور دفتر فنی را استخدام کند و نمیتواند حقوق بدهد پس این طرح باید بجای خودش محفوظ باشد ما هم میخواهیم در یک منطقه دیگر که قانون شامل اجرای برنامه عمرانی باشد عمل شود باز هم مایخوایم با توجه باین نقص که اینها در آینده هم آهنگ و هم شکل بشود که فعلاً طبق این تبصره این دفترها هم آهنگ بشود و فعلاً بموجب این تبصره دفترهای فنی را منتقل میکنیم بوزارت آبادانی و مسکن و این وزارتخانه بتدریج مجری کار و مجری کارهای علمی روی اصول و موازین جدید میشود چون این طرحها وسایل طرحهای عمرانی باید بتصویب سازمان برنامه برسد چون طرح عمرانی است در سازمان برنامه اعتبارش تأمین میشود یعنی این سازمان بهمین ترتیب ادامه پیدا میکند و راه دیگری ندارد چون اگر تغییر بدهیم اصل این طرح و این دفتر فنی منحل میشود برای اینکه استخدام دولتی در وزارت مسکن پیش نیاید نیست که بنده استدعا میکنم اجازه بفرمائید بهمین ترتیب باقی بماند این باز فرق دارد متأسفانه مقررات استخدامی ما یکی دو تا نیست چندین نوع استخدام مختلف هست یکی مأمور دولت است که مأمور خدمت در سازمان برنامه شده یکی بوسیله مقررات سازمان برنامه استخدام شده است یکی بوسیله طرحهای فنی استخدام میشود هر کدام از اینها یک مقررات خاصی دارد و اینها را نمیشود هم آهنگ و هم شکل کرد چون مشکلی برای اجرای طرحهای عمرانی بوجود میآورد و حالا هر طرح عمرانی را با آن مقررات و اعتبارات بخواهیم انجام دهیم شامل این طرح میشود چه اگر این طرح از بین برود اعتباراتی میشود خرج کرد نه برنامه صحیح انجام داد و نه از افرادمیشود استفاده کرد بدست غلط است ناقص است

ولی چاره ای نیست این را بعداً بایک قانون خاصی بخصوص در مسائل عمرانی این توجه را کرد که بعداً این اصلاحات بعمل بیاید یعنی آن قسمتی که مربوط باین دفتر فنی است یعنی این قسمتی که مربوط بوظایف این قبیل طرحهاست تحت وزارت آبادانی و مسکن خواهد بود بهمین دلیل ما این دفتر را گذاشتیم که با این طرحها باقی بماند تا بعد بتوانیم تصویب این اختیارات را تصویب بکنیم اگر نظری نیست بنده نسبت بدو ماده دیگر توضیح عرض بکنم انتقال نگاه مهندسی سازمان برنامه بنظر بنده یک نظر بسیار صحیحی است الان اگر ما بخواهیم در این نگاه یعنی در وزارت آبادانی و مسکن یک نگاه مهندسی یک دفتر فنی بوجود بیاوریم باز باید برویم استخدام کنیم باز باید برویم وسایل تهیه کنیم ما اینجا موافقت سازمان را جلب کردیم در کار آنها هم خللی وارد نخواهد شد دفتر فنی سازمان برنامه یک دفتر اداری خواهد بود که خدمات و جنبه های اجرایی آن منتزع میشود و وظایفش بسیار تخفیف پیدا می کند و این نگاه مهندسی منتقل میشود بوزارت آبادانی و مسکن

رئیس - آقای دکتر رهنوردی

دکتر رهنوردی - بنده با عرض معذرت از جناب آقای نخست وزیر و نمایندگان محترم معذورم این اعتراض را بکنم برای اینکه بنده فکر میکنم این آقایانی که در سازمان برنامه کار می کنند چندین سال است از سازمان برنامه فوق العاده استفاده کرده اند بهتر بنظر من از آنهایی که بهترین حقوق را گرفتند و اینجاست ما آمده ایم اینها را منتقل می کنیم بوزارت آبادانی و مسکن هر چه ناراضی در این مملکت بوجود می آید روی اصل تبعیض است و باور بفرمائید ما در اجتماع هستیم در کار مردم هستیم در وسط کشاورزان زندگی می کنیم و با تمام طبقات در تماس هستیم و این وجود سازمان برنامه از لحاظ روحی یک اثر فوق العاده بدی در بین ملت دارد و مثلاً دولت در وزارت بهداشتی یک پزشک را با ماهی ۷۶۰ تومان استخدام میکند همین پزشک در سازمان بیمه های اجتماعی با دو هزار تومان در شرکت نفت باشش هزار تومان در سازمان برنامه خدا میداند با هفت هشت هزار تومان استخدام میشود اینها میدانند استفاده کرده اند حالا هم ما میآئیم آنها را با همان مزایا منتقل میکنیم به وزارت آبادانی و مسکن در

حالی که ادارات دیگری هستند که آنها ادغام میشوند در همان وزارتخانه ولی آن ها حقوق های کمتری میگیرند و آنهایی که در سازمان برنامه هستند چندین برابر حقوق آنها را میگیرند همین قسمت شهرسازی سازمان برنامه را شما آمار بخواهید این هیئت شهرسازی با همان مزایایی که دارند اینها فقط آنجا مشغول استراحت کردن هستند و قهوجی دارند و پاهارا گذاشته اند بالا و استراحت کرده اند حالا هم منتقل میشوند با بهترین حقوق بوزارت آبادانی و مسکن بنده خواستم استدعا کنم که این تبعیض با این ترتیب ادامه پیدا نکند

رئیس - نظر دیگری راجع باین ماده هشت نیست

آقای دکتر مهدب بفرمائید

دکتر مهدب -

یکی دو ساعت پیش مثل اینکه رفقا خیلی خسته شدند بنا بر این بهتر و بیشتر میتوانستیم در این دو سه ماده آخر صحبت کنیم نظر بنده از مخالفت با تبصره ۱ و تبصره ۲ این است من استدعا میکنم آقایان توجه بفرمایند این دولت افتخاری که دارد این است که کلمه انقلاب بعد از دولت است یعنی یک دولت انقلابی است چنانکه ما هم افتخار میکنیم که مجلس انقلابی هستیم ، بنا بر این اگر اینجا صحبتی میشود تذکر داده میشود که با تمام وسایل جلوی تبعیض ها و جلوی ناراحتی هایی که احیاناً ممکن است برای کارمندان تولید شده بگیرند بيمورد نیست شما اگر این عده را از سازمان برنامه یا مأمور یا منتقل بکنید ولی حقوقی که میدهند به نحوی از انحاء مستقیم یا غیر مستقیم زیاد تر از کارمندان وزارت مسکن باشد ناراحتی تولید می کند و همینطور توجه بفرمائید در تبصره ۲ که دفاتر فنی زیر نظر وزارت آبادانی و مسکن قرار میگیرد و طبقاً حقوقهایی که پرداخت میشود همین حقوقهای فعلی است پنجهزار تومان شش هزار تومان و بلکه زیاد تر بنده نمیخواهم بگویم که خیلی زیاد است ولی عرض اینست که اگر حقوق کارمندان وزارت مسکن کمتر باشد باز هم تبعیض شده بهمین ترتیب است ماده ۸ بنگاه مهندسی سازمان برنامه که منتقل میشود به اینجا حقوق آنها چیست اگر معادل حقوق کارمندان وزارت مسکن بدهیم که تبعیض شده نسبت با آنهاست منتقل شده اند اگر ندهیم خواه ناخواه ایجاد مشکل میکنند این است که بنده مخصوصاً استدعا میکنم از جناب آقای منصور که برای جلوگیری از

هر گونه تبعیض بوسیله‌ای در این ماده تجدید نظر بشود بطوریکه کلیه کارمندان که در وزارت آبادانی و مسکن می‌آیند یعنی از سازمان برنامه آنها را منتقل میکنند باین وزارتخانه مخصوصاً مزایای اینها را در حدود حقوق و مزایای کارمندان وزارت آبادانی و مسکن بدهند البته ممکن است مقررات آئین نامه استخدامی برای این دستگاه بطور کلی نوشته بشود که حتی هم از آنها ضایع نشود ولی خدای نکرده تبعیضی در این وسط پیش نیاید برای اینکه تبعیض خلاف شأن مجلس و دولت انقلابی است که ما بهش افتخار میکنیم.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - البته دوستان عزیز من این مطالبی را که باذوری میفرمایند بدون تردید حداقل عقیده دارند که منمهم همانطور فکر میکنم (صحیح است) ولی توجه فرمائید که همه کارها را مطابق میل دلخواه یک مرتبه نمیشود انجام داد و آیا با تفاوت انتقال چند نفر از سازمان برنامه بوزارت آبادانی و مسکن تمام این تبعیضها از بین میرود یا خیر بدون تردید از بین نمیرود این کار یک چیز تازه‌ای بوجود

می‌آورد وقتی که چندین مقررات مختلف و چندین نوع استخدام و طبقه‌ها داریم در یک سازمان ادغام میکنیم و تمرکز میدهیم تا بتدریج در مرحله اول فعالیت‌های جاری متوقف نشود و در مرحله ثانی از مقدمات ممکن استفاده بشود در مرحله ثالث هزینه بیشتری بدولت تعلق نگیرد در هر صورت اگر این تبصره را حذف فرمائید ممکن است این عده‌ای که در سازمان برنامه بعنوان مهندس بعنوان بازرس مأمور میشوند و هیچ کاری هم نمی‌کنند حقوق دولت را هم میگیرند مابک کاری نکنیم که بامنطق و با مقدمات تطبیق بکنند من خیلی آرزو میکنم که هر روز یک قدم اصلاحی بجلو برویم و بعد از مدتی واقعا به بینیم خیلی مسائل مملکتی حل شده ولی یکمرتبه نمیشود اینکار را کرد اگر بنده بگویم این سازمان برنامه را بگذارید کنار اگر چهار نفر عریضه بوقلاهی محترم مجلس بنویسند که حقوق ما کم شده عین عریضه را تقدیم مقام ریاست می‌کنند برای رسیدگی (دکتر اسفندیاری - میزان حقوق شرط است) ملاحظه فرمائید اولاً برای یک کارهای فنی و علمی آقایان تشخیص میفرمایند که باید از افراد

ذیصلاحیت استفاده کرد این کار یک کار فنی است ما میخواهیم استفاده بکنیم از تجربیات افراد وقتی دستگاه و کار اداری در همان بانک ساختمانی عده زیادی وجود دارد ما اگر کسانی را منتقل بکنیم از خارج با دو برابر حقوق و از آنها استفاده بکنیم و با همین حقوقی که دولت میدهد منتقل بشوند به وزارت آبادانی و مسکن (صحیح است) چه اشکالی دارد مثلاً فرض کنید ما افرادی را اگر بخواهیم استخدام کنیم مجبوریم یک حقوق کافی بهشان بدهیم باز باید یک مقررات دیگری برای این وزارتخانه برای افراد فنی وضع بکنیم چاره‌ای نداریم دستگاه ناقص است و کافی نیست بدین جهت میخواهیم استدعا بکنیم هم از جناب آقای دکتر مهندس هم جناب آقای دکتر و هونوردی موافقت فرمائید ما که این وقت شب آمده‌ایم اینجا در این قسمت خیلی دقت شده تبعیض را هم کوشش داریم نشود اطمینان داشته باشید که این افراد فقط افرادی خواهند بود که بطوری عادی شما نمیتوانید بدست بیاورید اینها جوانهای این مملکت هستند خدمتگذارند باید تشویق کرد باید از وجودشان استفاده کرد.

رئیس - آقای آموزگار.

آموزگار - با عرض معذرت از حضار محترم میخواستم یک توضیح مختصری دولت راجع بکارهایی که در بنادر جنوب شروع شده است بدهد در تبصره این قانون نوشته شده است دفاتر فنی ضمیمه وزارت آبادانی میشود چون طرح قسمت آبادانی است خرابی بنادر جنوب البته باستحضار همه نمایندگان رسیده است شاید بیش از هفت هشت ماه نیست که یک کارهای عمرانی در آنجاها شده از آن جمله راه ساحلی اجرائی بهمه شورای عالی امدادی گذاشته شده شورای عالی امدادی مؤسسه‌ای است که در شیر و خورشید وجود آمده و الحق والانصاف در ظرف این هفت هشت ماه کارهایش دارد انجام میشود و بنده می‌خواستم به بینم با این قانون تکلیف این شورای امدادی چه خواهد شد این شورا یک قسمتی از مؤسسات آمریکائی کمک میگیرد از قبیل اجناس کاره و یک مقداری هم از سازمان برنامه آ یا با تشکیل این وزارتخانه این کارها میتواند انجام بدهد یا اینکه آن هم باید متوقف بشود؟

نخست وزیر - کار آنها هیچ ارتباطی با این قانون ندارد

و شورای عمران امدادی جزایر و گنادر جنوب میتواند طرح راه سازی و سایر امور عمرانی بنادر جنوب را بهمین صورتی که هست ادامه دهد.

آموزگار -

با این ترتیب بنده عرضی ندارم و خیلی تشکر میکنم.

مهندس صائی -

در این قسمت استناداری نوشته شده و هرگز استان و فرمانداری کل نوشته نشده است.

نخست وزیر -

این اسم است ملاحظه میفرمایند دفاتر فنی استانها دفاتر فنی استانها هم در همدان داریم و این بمرکز هر استان تلقی نمیشود.

رئیس -

بنابر این بماده هفت و تبصره اش رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هشتم مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت گردید)

ماده ۸ -

بنگاه مهندسی سازمان برنامه یا کلیه کارکنان و اموال و اعتبارات و تعهدات خود بوزارت آبادانی و مسکن منتقل میشود.

رئیس -

آقای مهندس بهبودی مخالفید بفرمائید.

دکتر مهندس بهبودی -

بنده در این ماده هشت خواستم نظر جناب آقای نخست وزیر را باین موضوع جلب کنم که بنگاه مهندسی قسمتهای مختلفی دارد یک قسمتی دارد که کارهای مشاوره امور برقی را میکند یک قسمت کارهای تأسیساتی دارد و قسمت دیگر مهندسی سیویل است و من تصور میکنم الان مورد نیاز وزارت آبادانی همان قسمت مهندسی سیویل باشد و بقیه قسمتها مورد نیاز آن دستگاه نخواهد بود و حتی قسمت برقی مورد نیاز برق شما خواهد بود اگر صلاح بدانید و لازم است قید بشود آنچه از بنگاه مهندسی که مورد نیازتان هست منتقل میشود

رئیس -

آقای نخست وزیر - اوضاع مهندسی سازمان برنامه در حقیقت همینطور که فرمودند این قسمت‌های مختلف را انجام میدهد ولی مجموع وظایفش شهرسازی است و چون کلیه وظایف شهرسازی و تأمین برق شهرها برای اینکه همانطوری که بنده عرض کردم وزارت آب و برق تولید نیرو می‌کند ولی بعد این نیرو باید در شهرها توزیع شود

باید تشکیلات باشد ترانسفور مانور گذاشت ساختن شهرها تأمین مسکن و غیره تمام امور شهرها را این بنگاه مهندسی می‌کند باین جهت تمام آن وظایف منتقل شده به وزارت آبادانی و مسکن با موافقت سازمان برنامه هم هست که کار آنها هم بهیچ وجه فلج نخواهد شد.

رئیس - آقای مهندس آراسته.

مهندس آراسته - عرض کنم بعضی وزارتخانه‌ها دستگاههایی دارند باسم اداره کل ساختمان یکی در وزارت فرهنگ است یکی در وزارت دارائی است با واگذاری وظایف ساختمانی بوزارت آبادانی جادارد این سازمانها منتقل بشوند به وزارت مسکن.

رئیس - آقای نخست وزیر.

نخست وزیر - نظر جنابغالی صحیح است ولی احتیاج بقانون ندارد و یک اداره دولتی است در همان وزارتخانه میتواند منحل بشود یا میتواند منتقل بشود بهیچ وجه احتیاج بقانون ندارد باین جهت لزومی ندارد در اینجا ذکر شود چرا ذکر نکردیم برای اینکه این کار با تشخیص دولت است مطابق این قانون و طبق تبصره یک که بتصویب رسید وزارت

آبادانی و مسکن اگر دید و تشخیص داد که فرض بفرمائید اداره ساختمان وزارت بهداری در تهیه نقشه و اجرای ساختمان بیمارستان کاملاً تخصص دارد و کارش را خوب انجام میدهد و حقوق خودش را با توافق می‌کند خودش نظارت می‌کند اگر آمدیم در وزارت فرهنگ که اداره ساختمانی دارد و مدرسه میسازد و دبیرستانها پول مردم تلف میشود این اداره باید ابلاغ نخست وزیر یا وزیر یا تصویب نامه هیئت وزیران از آن دستگاه منتزع میشود یا منحل میشود.

رئیس -

نظر دیگری نیست (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که باین ماده موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۹ خوانده میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ -

آئین نامه‌های اجرائی این قانون پس از تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود.

رئیس -

آقای ریگی و صفی پور که دو پیشنهاد مشابه داده اند پیشنهاد آقای ریگی و صفی پور خوانده میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میشود در ماده ۹ بجای پس از تصویب هیئت

وزیران کمیسیون مشترک مجلسین نوشته شود. امان الیه
ریگی

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی
پیشنهاد میکنم ماده ۹ بصورت زیر اصلاح گردد
آییننامه‌های اجرائی این قانون پس از تصویب در کمیسیون
های مجلسین قابل اجرا خواهد بود. صفی پور

رئیس - آقای نخست وزیر
نخست وزیر - چندین مورد پیش آمد که بنده
تذکره دادم و خیال نمی‌کردم احتیاج به پیشنهاد مجدد باشد
پیشنهادی که شد از لحاظ کمیسیون مجلس بنده استقبال
کردم برای اینکه اساسنامه چند قانونی داشت اینجا
فقط يك آئین نامه اجرائی است هر روز قابل تغییر است
(صحیح است)

رئیس - آقای صفی پور پس گرفتید (صفی پور -
بله پس گرفتم) پیشنهاد آقای دکتر مهدب خواننده میشود.
(شرح زیر قرائت گردید)

ریاست معظم - پیشنهاد مینماید ماده ۹ بصورت
زیر اصلاح شود: آئین نامه های اجرائی این قانون بوسیله
وزارت آبادانی و مسکن تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران
قابل اجرا خواهد بود. دکتر مهدب

رئیس - بدی پیشنهاد آقای دکتر مهدب رأی میگیریم
خانم ها و آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند)
تصویب شد قبل از ماده ده پیشنهاد آقای اوزار خوانده میشود
(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی
پیشنهاد میکنم وزارت آبادانی و مسکن در مدت
يك سال بطور آزمایش با طرح پیشنهادی دولت اداره شود
و دولت متکلف باشد پس از يك سال قانون اصلاحی این
وزارتخانه را بمجلس شورای ملی تقدیم دارد ضمناً خاطر
نشان میسازد که در جلسه قبل آقای نخست وزیر این
پیشنهاد را بطور ضمنی تأیید فرمودند. اوزار

نخست وزیر - استدعا میکنم پس بگیرید.
اوزار - بنده روی فرمایش جنابعالی این پیشنهاد را
کردم و حالا پس میگیرم.

رئیس - ماده ۱۰ قرائت میشود
(شرح زیر خوانده شد)
ماده ۱۰ - دولت مأمور اجرای این قانون است.

آقای مرتضوی فرمودند یعنی دولت اگر بتواند همین دو
لایحه برق و مسکن را با صورتی که شایسته است اجرا بکند
بنده تصور میکنم وظیفه خودش را انجام داده است و
اگر بیشتر انجام داد نیاز ششش چون
ما وقتی میخواهیم يك مملکتی داشته باشیم آن مملکت
باید بشمار معنی مملکت باشد، اگر میخواهید بنده کوتاه
کنم خواهش میکنم توجه کنید والا چون بنده نیم ساعت
وقت دارم تمام نیم ساعت را صحبت میکنم ما نباید
بخودمان تعارف کنیم يك مملکتی است محتاج بله خیلی
چیزها از جمله مسکن پس اگر دولت حاضر موفق بشود
به بیشتر مردم این مملکت يك آسیرین يك لقمه نان دو
متر پارچه و يك سرپناه بدهد ذواتی در خواهد بود تاریخ
سه هزار ساله کمتر نظیر داشته است بنده از خداوند
میخواهم که به آقای نخست وزیر توفیق بدهد که بتواند این
دو لایحه را اجرا کند (احسن است).

رئیس - به لایحه‌های میگیریم خانمها و آقایانی
که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد
برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود آقای وزیر مسکن
بفرمائید.

دکتر نهبانندی (وزیر آبادانی و مسکن) -
بنده بسیار مفتخرم که پس از تصویب قانون وزارت آبادانی و
مسکن بعنوان وزیری که وزارتخانه‌ای دارد حضورتان برای
اولین بار صحبت میکنم و اجازه میخواهم که در مقابل نمایندگان
ملت سر تعظیم فرود بیاورم (احسن است) از هفت سال پیش که بنده
در شورای عالی اقتصاد افتخار همکاری با جناب آقای منصور
را داشتم و ایشان یکی از فکرهاییکه همیشه داشتند این
بود که يك وزارتخانه عمران و مسکن برای اجرای اوامری
که اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در این مورد صادر
میکردند تاسیس شود الان در نخستین روزهای زمامداریشان
این فکر با تأیید همکاری خانمها و آقایان نمایندگان
محترم بمرحله اجرا درآمد و بنده بعنوان کسیکه مأمور
تصدی این وزارتخانه خواهد بود قول میدهم که این دولت
و شخص بنده خدمتگزار شما نهایت کوشش را خواهیم
کرد برای اینکار که در مقابل شاهنشاه و ملت ایران و
نمایندگان ملت سر بلند باشیم (احسن است)
رئیس - بنده وظیفه خود میدانم از خانمها و

آقایانی که تا این وقت شب حوصله بخرج دادند و اینجا
تشریف داشتند و این لایحه فوق العاده مهم مملکت را
به تصویب رساندند و حاضر نشدند قبل از اینکه این
لوايح تصویب تمام بشود مجلس را ترك بکنند تشکر کنم
و اگر نمایندگان فقط امشب تا سه ربع بعد از نصف شب اینجا
بودیم باید در نظر داشت که جناب آقای نخست وزیر و وزیران
ایشان شب گذشته زاهم تا ۵ صبح بیدار بودند و باز امشب را
هم تا این ساعت در اینجا برای گذراندن این لوايح مانده‌اند
بیشتر قابل ستایش هستند و من وظیفه خود میدانم که از
جدیت و پشتکار آقایان واقعا تقدیر و تشویق بکنم
نخست وزیر - بنده تصور نفرمائید که کوچکترین احساس
خستگی میکنم فکر میکنم امروز هم یکی از روزهای
برجسته دوره‌یست و یک مجلس شورای ملی است و از این روزها
بنده تصور میکنم خانمها و آقایان نمایندگان زیاد خواهند داشت
(خنده نمایندگان) منظور من این نیست که تا پاسی از نیمه شب
تشریف داشته باشند بلکه اگر ضرورت پیدا کرد نظر بنده
این بود که واقعا خدمتی که شما امروز بملت ایران
کردید درست مثل اینست که از این نیروی برق چراغی
در دل مردم محروم دور افتاده این مملکت آفر و خسته شود
يك آبی برای آبادانی و تأمین زندگی و نان و تهیه قوت لایموت
افرادی که در اقصی نقاط مملکت شاید مستحق این توجه
و مستحق این خدمتگزاری هستند باشد این را از صمیم
قلب می گویم بنده بیش از هر روز نیست که این سعادت و این
افتخار را پیدا کردم و ولی يك ولع و شوقی در بنده دمیده شده
است بارهبری شخص اعلیحضرت همایونی و با حمایت شما
نمایندگان ملت و امیدوار هستم که ما هر روز این رشته
وداد و محبت و صمیمیت و علاقه‌مان تشدید بشود و بیشتر بهم
تزدیک باشیم و کوشش بکنیم دست بدست هم بدهیم که وظیفه ملی
و واقعی را برای مملکت انجام بدهیم رضایت خاطر بی بالاتر از این
نیست که از این ساعات نشست و برخاست در کارهای مملکت
با قوه مقننه احساس سر بلندی بکنیم (صحیح است) و
تصور میفرمائید این لوايح و نظیر این گزارشهایی که این
دولت خدمتتان خواهد داد همیشه میتوانی با فراغ خاطر
و آسایش کامل بآن توجه بفرمائید امعان نظر بکنید چون
ما هم نکات را توجه میکنیم و کوچکترین نظر خصوصی دزکار
این دولت راه ندارد و خودمان رامتنکی باراده ملت و توجه
خاص نمایندگان محترم مجلس میدانیم بنده خواستم از

خواهم رساند این هم یا شایسته ای است که تمام روز جمعه را خدمتگزار در تخت وزیر بری خواهد بود.

۶- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - چون دولت بودجه را روز شنبه بمجلس تقدیم خواهد کرد جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز شنبه خواهد بود.

(مجلس یکساعت بعد از نیمه شب ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی

این موقعیت استفاده کنم و خاصه از جناب آقای رئیس مجلس نهایت تشکر را بکنم خوشبختانه همه زیبایی ها و تمام عوامل لطف و محبت در این خانه جمع شده است امیدوارم بفعال الهی همه ما توفیق پیدا بکنیم بنده می خواستم استدعا کنم که شنبه هم یک جلسه فوق - العاده برای بودجه مملکت تشکیل بشود فردا شب بنده تسجده تنظیم بودجه را بعرض جناب آقای رئیس مجلس